

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. balandžio 24 d.
161 ir 162 posėdžiai

Stenogramos

88

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. balandžio 24 d.

Rytinis posėdis Nr. 161

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. balandžio 24 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
<i>Diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos</i>	
Seimo nario A. Kubiliaus kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	10
Seimo narės A. Armonaitės kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	11
Seimo nario J. Oleko kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	13
Seimo nario J. Narkevičiaus kalba	14
Seimo narės A. Maldeikienės kalba (Mišrios Seimo narių grupės vardu)	15
Seimo nario J. Jaručio kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	16
Seimo nario J. Razmos kalba	18
Seimo nario A. Syso kalba	18
Ministro Pirmininko S. Skvernelio kalba	19
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos“ projekto Nr. XIIIIP-2008 pateikimas ir svarstymas (R. Karbauskis)	21
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 ir 24 straipsnių, ketvirtojo ir penktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1453, Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1454 ir Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1455 pateikimas (L. Kukuraitis)	22
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1479 pateikimas (L. Kukuraitis)	25
Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-149(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 16 ¹ , 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-150(2), Administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 69 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-151(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-152(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-153(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-154(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-155(2), Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4, 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-156(2), Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-157(2), Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-158(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-159(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16 ¹ , 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-394 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1973, Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1974, Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1975, Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1976, Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1977, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1978, Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1979, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1980, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1981 ir Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1261 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1982 pateikimas (J. Petrauskienė)	29

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 9 ir 10 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1945 pateikimo tęsinys (K. Navickas)	35
Įstatymo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo“ projekto Nr. XIII-753(2) priėmimas	38
Šio įstatymo priėmimas	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo pareiškimo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS)“ projekto Nr. XIII-1971(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	41
Seimo nario M. Puidoko kalba	41
Šio nutarimo priėmimas	44
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIII-754(2) priėmimas	45
Šio įstatymo priėmimas	45
Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 10, 11, 14, 22, 27, 38 straipsnių, IV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Statuto papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-1492(2)ES priėmimas	45
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. XIII-691 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-2001 pateikimas	46
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4775(3) priėmimas	47
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-781 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-1459(2) svarstymas	48

Vakarinis posėdis Nr. 162

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro Roko Masiulio pranešimas apie pokyčius Susisiekimo ministerijai pavaldžiose įmonėse ir įstaigose

Susisiekimo ministro R. Masiulio kalba	50
Susisiekimo ministro R. Masiulio atsakymai į Seimo narių klausimus	53
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos“ projekto Nr. XIII-2008 svarstymo tęsinys ir priėmimas	56
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	56
Seimo nario J. Razmos kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	56
Seimo nario T. Tomilino kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	57
Seimo nario A. Matulo kalba	58
Seimo nario P. Gražulio kalba	59
Šios rezoliucijos priėmimas	62
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti parlamentinį tyrimą dėl nerimą keliančios padėties Lietuvos žemės ūkio sektoriuje“ projekto Nr. XIII-1727 svarstymas	63
Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 10, 11, 14, 22, 27, 38 straipsnių, IV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Statuto papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-1492(2)ES priėmimo tęsinys	65
Šio įstatymo priėmimas	65
Etikos ir procedūrų komisijos 2018 m. balandžio 18 d. išvada dėl nepriklausomo ekspertinio vertinimo Nr. 101-I-18 (dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo būdu prie Vytauto Didžiojo universiteto“ (R. Tamašunienė)	66
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. XIII-1026 „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-1935(2) svarstymas	66

Seimo nario E. Gentvilo kalba	66
Seimo nario A. Gumuliausko kalba	67
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1936(2) svarstymas	68
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. XIII-691 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2001 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (D. Gaižauskas)	69
Šio nutarimo priėmimas	72
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ projekto Nr. XIIIIP-1289(3) svarstymas	72
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Steigiamojo Seimo metais“ projekto Nr. XIIIIP-1850 pateikimas (J. Olekas)	72
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio metais“ projekto Nr. XIIIIP-1893 pateikimas (A. Gumuliauskas)	73
Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Lietuvos Nepriklausomybės kovų metais“ projekto Nr. XIIIIP-1894 pateikimas (A. Gumuliauskas)	75
Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Vietovardžių metais“ projekto Nr. XIIIIP-1895 pateikimas (A. Gumuliauskas)	76
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1853 pateikimas (M. Navickienė)	77
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2009 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	79
Šio nutarimo priėmimas	79
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Darbo kodekso 2 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1314 pateikimas (G. Vasiliauskas)	79
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1637 pateikimas (A. Papirtienė)	80
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2006 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (G. Vasiliauskas)	82
Šio nutarimo priėmimas	83
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1774, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1775 ir Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1776 pateikimas (G. Vasiliauskas)	83
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2007 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Kamblevičius)	84
Šio nutarimo priėmimas	85
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų finansinio ir veiklos audito“ projekto Nr. XIIIIP-1881 pateikimas (V. Kamblevičius)	85

Seimo narių pareiškimai

Posėdžio pirmininkės perskaitytas Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos pareiškimas dėl A. Skardžiaus paskyrimo Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos seniūno pirmuoju pavaduotoju	86
Seimo narės R. Šalaševičiūtės pareiškimas, skirtas Seimo laikinajai Žemaičių grupei	86
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	88

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 161 STENOGRAMA

2018 m. balandžio 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai A. NEKROŠIUS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai! Pradedame 2018 m. balandžio 24 d., antradienio, plenarinį posėdį. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 90 Seimo narių.

Gerbiamieji kolegos, mums linkėjimus siunčia Lietuvos Respublikos Seimo Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nariai, kurie šią savaitę darbuojasi Konstitucijos salėje, linkėdami darbingos ir mūsų darbo dienos – šios ir ateinančių dienų.

Dabar dar noriu visų jūsų vardu pasveikinti ir pasidžiaugti, kad mes turime labai aktyvų Seimo narį T. Tomiliną, švenčiantį savo jubiliejinį, jaunatvišką ir gražų gimtadienį. (*Plojimai*)

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. balandžio 24 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės tvirtinimas. Seniūnų sueigoje buvo ji aptarta. Ar turite pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Matau, nori pasiūlymus išsakyti J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Labai nedidelis pasiūlymas, kurį aš bandžiau teikti ir Seniūnų sueigoje. Frakcijos vardu noriu prašyti Seimo nutarimo projektą dėl specialiosios komisijos sukūrimo dėl nerimastingos padėties žemės ūkyje perkelti į rytinę darbotvarkę, kad būtų konkrečiau – po Vyriausybės ataskaitos ir rezoliucijos svarstymo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų pasiūlymas išsakytas. Kolegoms Seimo nariams primenu, kad minėtas Seimo nutarimas dėl žemės ūkio padėties darbotvarkėje yra 2-2 klausimas. Seniūnų sueigoje būtent taip buvo sutarta, tačiau pasiūlymas teisėtas ir aš prašau frakcijos vardu J. Razmos pasiūlymą aptarti balsuojant.

Kas už tai, kad perkeltume šį Seimo nutarimą, kaip ir siūlė J. Razma, tuoj po diskusijos dėl Vyriausybės metinės ataskaitos?

Balsavo 95 Seimo nariai: už J. Razmos pasiūlymą – 47, prieš – 34, susilaikė 14. Lieka taip, kaip ir numatyta darbotvarkėje.

Gerbiamieji Seimo nariai, skelbiu darbotvarkės 1-2a klausimą. (*Balsai salėje*) Dar yra pasiūlymų, taip?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, jeigu buvo tik vieno balso skirtumas, prašytume perbalsuoti dėl paskutinio klausimo.

PIRMININKĖ. Pagrindo perbalsuoti nėra. Kolegos, manau, kad dirbame toliau. Tikrai viską suspėsime, nesvarbu laikas, svarbu mūsų kokybiški sprendimai. Ar galime patvirtinti darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Galime.

10.04 val.

Diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos

Darbotvarkės 1-2a klausimas – diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos. Dėkoju, kad yra atvykę ir ministrai. Tai rodo, kad jiems svarbu, ką pasakys komitetai, skelbdami savo išvadas, komitetų pirmininkai, ką išsakysite jūs, kolegos, diskusijų metu. Todėl maloniai kviečiu...

Prašau duoti sąrašą pagal komitetų eilę. Aplinkos apsaugos komitetas – K. Mažeika. Prašau pateikti komiteto išvadą.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitete vyko gana aštri diskusija. Išties aplinkosauginiai klausimai šiandien yra didelis rūpestis, o ypač jeigu kalbėtume apie klimato kaitos procesus, kurie stebimi kiekvieno žmogaus gyvenime. Daugiausiai akcentų, daugiausiai pastabų turbūt sulaukė tiek tiesiogiai mūsų Aplinkos ministerija, tiek Energetikos ministerija, jeigu kalbėtume apie atsinaujinančius energijos išteklius. Ypač didelio dėmesio sulaukė Energetikos strategija, kuriai tikrai turime nemažai pastabų ir pasiūlymų. Taigi Aplinkos apsaugos komitetas apsvaustė Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitą, įvertino darbus, kurių didžioji dalis tikrai buvo atlikti pagal Vyriausybės programą, taip pat pagal valdančiųjų programą.

Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikė 3 komiteto nariai.

Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitai pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Audito komitetas, kaip ir kiti komitetai, svarstė Vyriausybės metinę veiklos ataskaitą. Kadangi dauguma kvieštų į komitetą ministrų nemalonėjo mūsų pagerbti, o dalyvavę komitete atstovai negalėjo atsakyti į daugumą komiteto narių užduotų klausimų, svarstymas buvo turbūt ne toks sėkmingas, kaip Aplinkos apsaugos komitete. Tačiau apsvaustė vyko alternatyvus balsavimas, buvo du sprendimo projektai: vienas sprendimo projektas buvo pritarti Vyriausybės ataskaitai, kitas – nepritarti. Už pirmąjį sprendimą pasisakė vienas komiteto narys, kuris buvo visiškai patenkintas Vyriausybės ataskaita. Likę komiteto nariai pasisakė už sprendimą nepritarti Vyriausybės ataskaitai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui, gerbiamoji pirmininke. Mūsų komitete taip pat buvo diskusija, svarstymas Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos. Dalyvavo tuo metu pavaduojantis Ministrą Pirmininką finansų ministras V. Šapoka, buvo pasikeista nuomonėmis, atsakyta į klausimus. Mes išreiškėme poziciją, bent jau dauguma komiteto, kad Vyriausybė dirbo atsakingai, gerai, fiskalinius dalykus valdė tinkamai, *pasimankštino* dėl mokesčių pasiūlymų ir šiomet bus pasirengusi įgyvendinti jau sistemiškesnius pokyčius. Po diskusijų, aš manau, rasime subalansuotus sprendimus. Ir visa tai aptarus... daugiausiai, be abejojimo, koncentravomės į finansinius dalykus. Balsuojant dėl pritarimo Vyriausybės ataskaitai, balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 3 komiteto nariai. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pirmininką R. Sinkevičių pateikti Ekonomikos komiteto išvadą.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvaustė Vyriausybės 2017 metų ataskaitą, išklauzė daug ministrų pranešimų ir nusprendė pritarti Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitai. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 4, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Kviečiu Europos reikalų komiteto pirmininką G. Kirkilą. Prašom, kolega.

G. KIRKILAS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Europos reikalų komitetas taip pat karštai svarstė Vyriausybės ataskaitą, taip pat buvo pateiktas alternatyvus projektas – nepritarti ataskaitai. Balsavome alternatyviai: 9 ir 6. Nutarta pritarti Vyriausybės ataskaitai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kaimo reikalų komiteto pirmininką A. Stančiką pateikti. Nėra. Ateina gerbiamas P. Čimbaras. Prašom, Petrai.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Kaimo reikalų komitetas svarstė 2017 metų Vyriausybės ataskaitą ir nutarė pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 2, susilaikė 2. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kultūros komiteto pirmininką R. Karbauskį pateikti Kultūros komiteto išvadą.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Seimo Kultūros komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitą, jai pritarė. Už balsavo 4, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto... J. Jarutis? Prašom. J. Jarutis. Pateikite komiteto išvadą.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas taip pat svarstė 2017 metų Vyriausybės programą. Tai yra ataskaitą. Svarstyme dalyvavo krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministrai. Vyko balsavimas. Nutarta: už – 5, prieš nebuvo, 4 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę pateikti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas, apsvarstęs Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitą, pritarė jai. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 1, susilaikė 3. Priėmėme protokolinį sprendimą siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei sistemiškai didinti išlaidų dalį nuo bendrojo vidaus produkto socialinei apsaugai, atsižvelgdami į 2017 m. gruodžio 7 d. Seimo priimtą protokolinį nutarimą dėl Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2018 metais, įstatymo Nr. XIII-838 bei siekdami viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio augimo parengti ir pateikti Seimui įstatymo projektą dėl pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio atkūrimo 2019 metams.

Siekiant labiau užtikrinti žmogaus teisę į būstą, skirti daugiau valstybės lėšų paramai būstui įsigyti ar išsinuomoti. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto ataskaitą, atsiprašau, išvadą pateikti Sveikatos reikalų komiteto atstovą. Tuoj, minutėlę, suteiksime. D. Kaminskas. Prašom.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitą. Diskutavo, identifikavo problemas ir nuveiktus darbus. Nutarta pritariti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitai. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikė 5.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl Vyriausybės programos... ataskaitos.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, komitetas svarstė 2017 metų Vyriausybės veiklos ataskaitos švietimo ir mokslo dalį ir pirmiausia pastebėjo, kad komitetas mato didelį skirtumą tarp 2016 metų Vyriausybės ataskaitos ir 2017 metų Vyriausybės ataskaitos visų pirma jau vien dėl to, kad šioje ataskaitoje nurodytos konkrečios veiklos, visa tai paremta daugeliu patvirtintais dokumentais, schemų ir kitokių analizių.

Taip pat galime pasidžiaugti ir komitetas pažymėjo, kad gerėja moksleivių pasiekimai dėl šitų veiklų.

Kokias svarbiausias dalis komitetas apsvarstė? Pirmiausia pasakyta, kad yra iš tikrųjų daroma stipri mokytojų rengimo pertvarka, pertvarka mokyklų finansavimo, padarytas didelis parengiamasis darbas pereiti prie etatinio apmokėjimo, vystomas neformalusis vaikų švietimas ir Vyriausybė supranta jo svarbą. Tai numatoma tęsti ir ateinančiais metais. Padarytos didelės pertvarkos profesinio mokymo ir švietimo gyvenimo, turime omeny švietimo įstatymą, kuris pakeitė direktorių reglamentavimą. Taip pat apie aukštojo mokslo sritį pasakyta, kad mes vis dėlto darome tokias kiekybines ir kokybines permainas ir visa tai, galvojama, turėtų prisidėti prie geresnio švietimo.

Kaip pageidavimas dėl ateinančios ataskaitos, tai komitetas norėtų, kad vis dėlto Vyriausybė daugiau dėmesio skirtų arba vietos rastų savo analizėje, ataskaitoje tautinių mažumų švietimo padėčiai Lietuvoje.

Apskritai iš esmės komitetas pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitai švietimo ir mokslo srityse. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 5. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam komiteto pirmininkui.

Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Išvadą – ponias A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Vyriausybės metinę veiklos ataskaitą ir jai pritarė bendru sutarimu. Tikrai dėkoju komiteto nariams už tokią paramą Vyriausybės darbams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininką J. Bernatonių. Prašome pateikti Užsienio reikalų komiteto išvadą.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas svarstydamas daugiausia dėmesio skyrė užsienio politikos ir, kiek su mūsų kompetencija susiję, vidaus reikalų bei saugumo klausimams. Pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitai komiteto kompetencijos srityse.

Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš – 2, susilaikė 1. Taigi, vadovaujantis Seimo statuto 55 straipsnio 1 dalimi, rezultatai lėmė komiteto pirmininko balsas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką P. Urbšį kviečiu į tribūną pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, komitetas svarstė Vyriausybės ataskaitą. Dalyvaavo socialinės apsaugos ir darbo ministras, vidaus reikalų. Buvo atkreiptas komiteto narių dėmesys į vaikų teisių apsaugos institucinę reformą. Daugelis komiteto narių pripažino, kad yra padaryta pažanga. Taip pat buvo gilintasi į valstybės tarnybos reformą.

Balsavimo rezultatai yra tokie: ataskaitai pritarė 6, susilaikė 3, nė vienas nebalsavo prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Žmogaus teisių komiteto pirmininką V. Simuliką pateikti komiteto išvadą.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, mieli kolegos, Žmogaus teisių komitetas buvo kaip papildomas vertinant Lietuvos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitą. Komiteto siūlymai – atkreipti Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėmesį, kad praėjusių metų veiklos ataskaitoje mažai dėmesio skiriama žmogaus teisių užtikrinimui, nors, dalyvaudami tarptautiniuose renginiuose, diskusijose, Lietuvos politikai, valstybės tarnautojai daug kalba apie žmogaus teisių svarbą. Ataskaitoje nėra analizuojama situacija, susijusi su tomis sritimis, kurios dažniausiai sulaukia Europos Žmogaus Teisių Teismo dėmesio, neužsimenama apie EŽTT sprendimų įgyvendinimo eigą. Pasiūlyta Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2018 metų veiklos ataskaitoje pateikti išsamią informaciją apie Jungtinių Tautų visuotinės periodinės peržiūros rekomendacijų, Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendacijų Lietuvai įgyvendinimą, iš esmės pritari Vyriausybės ataskaitai. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš nėra, susilaikė 2. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui. Mielieji kolegos, komitetų išvados paskelbtos ir pagal Seimo statuto 207 straipsnį rengiama specialioji Seimo diskusija. Diskusijoje pirmieji kalba Seimo opozicijos atstovai, frakcijų atstovai. Užsirašė kalbėti iš viso 12 Seimo narių. Ar galėtume sutarti... 13 Seimo narių. Ar galėtume sutarti, kad skirtume tam valandą laiko? Galime bendru sutarimu? Bendru sutarimu skiriama valanda laiko bendrajai diskusijai. Kaip jau ir minėjau, pagal mūsų Statutą diskusijoje pirmieji kalba opozicinių frakcijų atstovai. Kviečiu A. Kubilių, frakcijos vardu. Prašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mano kalba bus gal nelabai ilga, bet bandanti atkreipti kolegų dėmesį į vieną esminę problemą. O esminė problema yra ta, kad mes turime pagaliau iškelti sau klausimą, koks yra žanras Vyriausybės ataskaita? Aš matau, premjeras linksi galva, nes iš tikrųjų aš matau, kad kuo toliau, tuo labiau mes patys nebežinome, koks tai yra žanras, už ką Vyriausybė turi atsiskaityti ir ką jina toje ataskaitoje turi pasakyti. Iš tikrųjų taip jau yra susiklostę, kad iki šiol Vyriausybės ataskaitos žanras yra labiau paprotinė teisė, nei kaip nors sureguliuota teisė. Aš kiek bandžiau dar syki peržiūrėti galiojančius teisės aktus, kurie apibrėžia, už ką Vyriausybė turi atsiskaityti, tai radau vienintelį sakinį Seimo statute, kuris skamba taip: „Kiekvienais metais (iki kovo 31 d.) Vyriausybė privalo pateikti savo metinę veiklos ataskaitą, kurioje taip pat turi būti aptarti ir artimiausio laikotarpio Vyriausybės veiklos prioritetai.“ Ir toliau jau rašoma, kaip ta ataskaita yra svarstoma Seime. Vyriausybės įstatyme apie Vyriausybės ataskaitą nieko neradau. Vadinas, šis vienas sakinytis ir sukuria štai šį instrumentą. Mano įsitikinimu, aš tikrai nenoriu svarstyti ir čia skirti laiko Vyriausybės praeitų metų veiklos vertinimui. Jau tą ne vieną kartą pasakėme. Be abejo, opozicija turi kritinių pastabų, valdantieji čia turbūt sakys, kad nuostabiai dirbo, bet, mano įsitikinimu, mes galėtume, taip sakant, nedrebindami čia to oro skirtingais vertinimais, iš tikrųjų susitarti, kad mums reikia imtis iniciatyvos ir žymiai aiškiau

viename ar kitame dokumente, ar Seimo statute, ar Vyriausybės įstatyme, apibrėžti, už ką ir koku būdu turi atsiskaityti Vyriausybė. Nes gali būti, kad kada nors premjeru bus kas nors su dar didesne fantazija negu gerbiamasis S. Skvernelis, nei aš būdavau, ir aš vis įsivaizduoju, kad kuris nors premjeras, pavyzdžiui, sugalvos eilėmis atsiskaityti, jeigu turės talentą ir surašys poemą apie savo nuostabią veiklą, ir mes turėsime ją svarstyti kaip rimtą dokumentą.

Iš tikrųjų galima būtų prisiminti tam tikra prasme analogiją, kai valdantieji, konkrečiai Kultūros komitetas, iškėlė klausimą dėl Lietuvos radijo ir televizijos ataskaitos, kai kilo abejonių, ar televizija iš tikrųjų tinkamai pateikė ataskaitą, televizijos vadovybė sakė, o mes nežinome, už ką turime atsiskaityti, tada kilo čia įvairios iniciatyvos tirti ir taip toliau. Tai labai panašiai yra su Vyriausybe, nes nesame apibrėžę, už ką Vyriausybė turi atsiskaityti, tai Vyriausybė rašo tai, ką jai norisi parašyti, todėl Vyriausybės ataskaita yra ne tiek ataskaita apie Vyriausybės veiklą, o tai, kaip Vyriausybė mato, kas praeitais metais apskritai Lietuvoje įvyko. Pavyzdžiui, BVP augo? Augo. Vyriausybė rašo – „augo“. O kodėl BVP augo, ar dėl Vyriausybės veiklos, ar kaip tik dėl to, kad Vyriausybė buvo tokia ganėtinai tingi ir nieko daug nedarė, nieko nepagadino, tai apie tai mažai kalbame.

Aš nenoriu tęsti, bet, mano įsitikinimu, Vyriausybės ataskaita turėtų būti vienas iš labai svarbių instrumentų, kuris leistų ir visuomenei daug geriau suprasti, ką Vyriausybė veikia, ką planuoja veikti ir už ką turi atsiskaityti. Todėl, mano manymu, šiandieninę diskusiją galėtume panaudoti tam, kad, remdamiesi ir gera kitų šalių praktika, atsižvelgdami kad ir į OECD valstybių praktiką, mes sutartume, jog reikia gerokai tiksliau apibrėžti keletą paprastų dalykų, pavyzdžiui, kaip turi atrodyti Vyriausybės veiklos prioritetai. Štai ataskaitoje yra pateikti 2018 metų veiklos prioritetai, ką Vyriausybė šiemet numato kaip savo prioritetinę veiklą. Tai yra įdėta ataskaitos pabaigoje.

Gerbiami kolegos, aš raginu jus pažiūrėti, ką Vyriausybė rašo savo prioritetuose, ir užduoti sau paprastą klausimą, ar šitaip suformulavus prioritetus, kur yra kalbama, na, gerinsime, pavyzdžiui, bus konsoliduota ir sustiprinta mokslo, technologijų ir inovacijų sistema... Štai vienas iš Vyriausybės prioritetų šiais metais. Taip suformulavus prioritetą ir neapibrėžtus konkrečiai, kokiais parametrais bus matuojamas šio prioriteto įgyvendinimas, kokių tikslų bus pasiekta įgyvendinant tokį prioritetą, ar mes po metų galėsime vertinti Vyriausybės veiklą keldami klausimą, ar ji pasiekė šį prioritetą, ar ne?

Aš baigiu savo kalbą tuo, kad raginu svarstant išnaudoti šitą Vyriausybės vadinamosios ataskaitos svarstymą, nors aš negaliu to vadinti ataskaita, nes neaišku, už ką yra atsiskaitoma, išnaudoti šią diskusiją tam, kad sutartume, kad mums reikia imtis keleto veiksmų – gerokai tiksliau apibrėžti, už ką Vyriausybė turi atsiskaityti savo ataskaitoje. O tam, kad apibrėžtume, už ką Vyriausybė turi atsiskaityti, turime apibrėžti, kaip turi atrodyti Vyriausybės veiklos metiniai prioritetai, nes natūralu, kad ataskaita turėtų apibrėžti po metų, kaip tie prioritetai yra įgyvendinami. Tokiu atveju mes pagaliau turėtume galimybę turėti Vyriausybės ataskaitą kaip tą instrumentą, kuris mums leidžia realiai vertinti Vyriausybės veiklą. Jeigu valdantieji pritaris, mes imsime tokiuos iniciatyvas. Manau, kad po metų realiai galėsime tokiu atveju įvertinti Vyriausybės veiklą.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų kalbą ir pasiūlymus. Kviečiu A. Armonaitę – Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, ačiū Vyriausybei už ataskaitą, tikrai daug detalių galima skaityti, gilintis, vartyti. Ko gero, pačioje pradžioje reikėtų pasakyti, ką vis dėlto pozityvaus matome, nes niekada nebūna taip, kad yra vien juoda ir balta. Visų pirma akivaizdus yra ministrų, Vyriausybės narių noras konsoliduoti dalį valstybės funkcijų mažinant biurokratiją. Aišku, biurokratija yra visada linkusi plėstis, tai yra tiesa, įrodyta daugybės politikos mokslininkų. Sėkmės tai darant, bet matant tam tikras prielaidas, kad viešasis sektorius gali būti reformuotas į geresnę pusę.

Antras dalykas, kuris irgi yra, manau, neblogas, yra tai, kaip vyksta valstybės valdomų įmonių pertvarka. Mes Seime priėmėme nepriklausomų valdybų, įmonių depolitizavimo kai kuriuos reguliavimus, ir tikrai ir susisiekiimo srityje, ir kitose srityse yra neblogų poslinkių. Man atrodo, tai veda Lietuvą į priekį.

Trečias dalykas ir, ko gero, deja, paskutinis, kurį norėčiau paminėti, tai yra Švietimo ir mokslo ministerijos noras reformuoti universitetus, noras ir rodoma valia atlaisvinti resursus, kad būtų mažiau švietimo biurokratijos ir daugiau resursų tos paslaugos kokybei gerinti.

Tai tokius tris gerus dalykus galėčiau išskirti. Galbūt dar trūksta proveržio, kartais ir Seime kliūna tie dalykai, galbūt kartais trūksta politinio palaikymo. Vis dėlto linkime sėkmės ir dažniausiai palaikome.

Dabar dėl to, ko pasigedau. Išskirčiau galbūt dvi pagrindines sritis, nors, žinoma, tų sričių yra labai daug, jos yra gana skirtingos, bet, man atrodo, vis dėlto labai svarbios XXI amžiaus vakerietiškomis vertybėmis gyvenančiai valstybei.

Pirmiausia dėmesys skaitmeninei ekonomikai. Iš tiesų yra Vyriausybės ataskaitoje šiek tiek detalių, tačiau kol kas tai yra daugiau deklaracijos, ar tai siekiame didesnio paslaugų skaitmeninimo, ar tai darysime kokius nors dalykus, tačiau yra labai mažai rezultatų. Skaitmeninės ekonomikos ir informacinės visuomenės tarptautiniuose reitinguose Lietuvos rodiklius smukdo žemyn būtent valstybės vaidmuo. Ir tai yra menkai veikiančios elektroninės paslaugos, menkai atverti valstybės valdomi duomenys, investicijos į žinias ir kompetencijas.

Iš tikrųjų reikėtų daugiau proveržio ir daugiau rezultatų. Dažnas ministras, viceministras sako: žiūrėkite, bet Lietuva neblogai atrodo ES lygmeniu. Taip, tai yra tiesa, mes esame apie vidurkį. Bet pasižiūrėkime, kaip atrodo Europos Sąjunga globaliame kontekste. Europos Sąjunga nusileidžia Pietų Korėjai, nusileidžia Jungtinėms Valstijoms, nusileidžia Japonijai, Australijai. Būkime tie, kurie eina į priekį sparčiau negu Europos Sąjunga, ir kartais iš tikrųjų žiūrėkime, ką daro mūsų kaimynai: Estija, Suomija, Danija. Tai yra puikūs artimi pavyzdžiai, ir mes galime jais sekti, o kartais galbūt juos ir aplenksti.

Taigi pasigendau rezultatų šioje srityje, nes valstybės, kurios vystosi, nori greitesnio proveržio, nori daugiau galimybių, kad augtų ekonomika, daugiau žmonių užsidirbtų, vis dėlto turi investuoti ir pačios naudoti išmanius sprendimus. Tai yra labai svarbu.

Kitas konkretus dalykas, kurio vis dar pasigendame, yra išmanūs sprendimai, kuriuos valstybė įsigyja viešaisiais pirkimais. To faktiškai nėra, nėra to kriterijaus, kai įsigyjame ar vystome kokį nors infrastruktūros projektą, nėra kriterijaus, kaip tai pasitarnaus skaitmeninei ekonomikai. Siūlyčiau atkreipti dėmesį į čia, nes jau vis dėlto 2018 metai.

Antras dalykas yra žmogaus teisės. Ačiū Žmogaus teisių komiteto pirmininkui – jis, pristatydamas komiteto nuomonę, paminėjo, kad ataskaitoje pritrūko dėmesio žmogaus teisėms. Aš galėčiau pasakyti, kad žmogaus teisės šioje ataskaitoje yra minimos tik kaip eksportui skirtos idėjos tarptautinėje erdvėje. Užsienio reikalų srityje mes rūpinamės žmogaus teisių plėtra Rusijoje, Baltarusijoje, Rytų kaimynystėje, bet savo kieme vis dėlto nepažiūrime, kas vyksta.

O mūsų kieme, čia, parlamente, sklando abortų draudimo idėja, sklando lyties keitimo operacijų draudimo idėja, sklando įvairios interpretacijos dėl priklausomybių gydymo. Priklausomybių politika vykdoma pasitelkiant Baudžiamąjį kodeksą. Aš atsiprašau, kaip jau ir esu minėjusi ne kartą, pasigendau sveikatos ministro balso ir sveikatos ministro lyderystės dėl šitų temų. Nes kai yra tam tikras lyderystės vakuumas, ir dabar yra būtent lyderystės vakuumas, parlamente labai greitai talibaniškos idėjos užpildo tą vakuumą, ir štai mes turime tokias iniciatyvas, kokios Lietuvą tempia atgal.

Šioje ataskaitoje yra paminėta žmogaus teisė į būstą. Tai yra tokia labai jau išvestinė teisė. Ir visai nėra kalbama apie pamatinę žmogaus teisę. Pamatinė žmogaus teisė, apie kurią Dž. Lokas kalbėjo, – teisė į laisvę, teisė būti savimi. Taigi pasigedau dėmesio žmogaus teisėms ir norėčiau, kad jau kitamet būtų apie ką konkrečiau kalbėti.

Taigi yra gerų dalykų, apie kuriuos pakalbėjau, ir sėkmės toliau juos vystant. Manau, kad jeigu norime, kad ši šalis eitų sparčiau į priekį, turime didesnę dėmesį skirti technologijoms, skaitmeninei ekonomikai ir tam dalykui, kaip žmonės šioje šalyje jaučiasi: ar jie gali būti savimi, ar jie gali jaustis, kad yra visateisiai šios valstybės ir šitos visuomenės nariai. Tai tiek, dėkoju jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ištis vyksta labai įdomi diskusija. Jei salėje būtų truputį daugiau tylos ir mes klausytume, girdėtume labai išsamias pastabas, kurias, manau, išsakys taip pat ir J. Olekas, kuris kviečiamas į tribūną kalbėti frakcijos vardu.

J. OLEKAS (LSDPF). Laba diena, gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų nėra lengva vertinti Vyriausybės ataskaitą. Mano kolega A. Kubilius pradėjo diskusijas dėl žanro mums – dėl to, kad mes devynis mėnesius dirbome kartu ir bandėme kai kuriuos darbus padaryti. Aš manau, kad pirmiausia reikia pastebėti dėl bendro vertinimo, ką ir premjeras ataskaitos metu kalbėjo, dėl ekonomikos augimo, dėl kai kurių sprendimų, kurie buvo vykdyti, tęsti praeitų Vyriausybių, – krašto apsaugos finansavimo kėlimas, pensijų kėlimai, kurie buvo numatyti. Tai iš tikrųjų tie dalykai, kuriais galima pasidžiaugti, pritarti, kad tie darbai vyko. Tačiau ataskaitoje yra toks metas, kai reikia pasižvalgyti ir į tuos darbus, kurie buvo nepadaryti ar padaryti iš dalies. Čia aš paprieštaraučiau kolegai A. Kubiliui ir pasakyčiau, kad mes turime tam tikrus įrankius ir instrumentus vertinti Vyriausybės darbą. Mes čia, Seime, patvirtinome Vyriausybės programą. Joje yra surašyti darbai, kuriuos Vyriausybė imasi padaryti, imasi padaryti per kadenciją. Gal pačioje programoje nėra surašyta datų, bet turime kitą dokumentą – Vyriausybės programos įgyvendinimo planą. Štai čia mes jau galime pastebėti pirmuosius tokius pirmų metų darbo kluptelėjimus. Sakykime, darbų plane yra numatyta, kad bus įvestas mokytojų etatinis apmokėjimas. Sprendimas – šio apmokėjimo perkėlimas iš 2017 metų į 2018 metus. Pažiūrėsime. Linkime sėkmės 2018 metais, bet 2017 metais tas darbas nepadarytas.

Jeigu žiūrėtume atidžiau, smulkmeniškiau, rastume nepadarytų darbų ir kitose srityse. Kai kurie dalykai nukelti krašto apsaugoje galbūt dėl objektyvių dalykų, o galbūt tiesiog dėl to, kad buvo orientuojamasi į tuos dalykus, kurių nebuvo Vyriausybės programoje ir įgyvendinimo priemonių plane. Tačiau čia matome daug, sakykime, tokių stabtelėjimų, o tai kelia nerimą, ar bus jie apskritai įgyvendinti, kaip Vyriausybės programoje numatyta. Bet tikrai labai linkėtume sėkmės, kad tai būtų padaryta.

Tačiau mūsų, kaip socialdemokratų, nuomone, didžiausią rūpestį ir nerimą kelia tai, kad nežiūrint bandymo kaip nors socialiai pagelbėti pačias mažiausias pajamas gaunantiems žmonėms, vis dėlto skurdas šeimose, auginančiose vaikus, arba vieniši tėvai, auginantys vaikus, – skurdas auga. Mes matome, kad to dėmesio nepakanka. Ta reforma, kuri 2017 metais buvo pasiūlyta 2018 metams, dėl vaiko pinigų, kai buvo atimta iš tėvų, kurie turėjo didesnę neapmokestinamąją pajamų minimumą, ir skirta tik kaip parama vaikui, – tai paėmimas iš vienos kišenės ir perdėjimas į kitą – nėra paramos didinimas. Todėl sakyčiau, kad čia yra patys skaudžiausi dalykai, kai mes kalbame apie skurdo mažinimą, o jis vis dėlto ne mažėja, bet didėja.

Taip pat norėčiau priminti, kad gana sudėtingai atrodo darbo užmokesčio kėlimas, kai dirbantiems savivaldos, kultūros, švietimo sektoriaus darbuotojams darbo užmokestis padidinamas tik keliais ar keliolika eurų, o jėgos struktūroms darbo užmokestis padidinamas beveik 1 tūkst. eurų per mėnesį. Iš tikrųjų tai dalykai, kurie kelia nerimą ir įtampą, kai susitinki su gyventojais, ypač regionuose, nes galima matyti tam tikrą pažangą mūsų didmiesčiuose, sostinėje, bet skirtumai tarp žmonių pajamų ir socialinė atskirtis vis skaudžiau juntama tarp didžiųjų miestų ir regionų, ir kaimų.

Turėčiau pasakyti, kad ir švietimo reforma kol kas nekvepia rezultatais, kad būtų rengiami kvalifikuoti specialistai ir būtų pasiektas technologijos proveržis.

Apmaudu, kad mokesčių sistemos pertvarka tebuvo orientuota į socialinės nelygybės mažinimą, pamirštant pajamų nelygę ir viduriniąją klasę.

Aišku, negaliu nepaminti savo profesijos, kolegų medikų. Mes iš tikrųjų praeitais metais daug svarstėme, kaip turėtų keistis medikų apmokėjimas, deja, nesulaukėme Vyriausybės palaiškymo dėl didesnio apmokėjimo jauniems gydytojams rezidentams. Tas klausimas buvo nepriimtas, atmestas, vėl užregistruotas. Šiandien Seime negalime svarstyti, nes neturime Vyriausybės išvadų. Mes teikiame daug pasiūlymų, tiek opozicijos frakcijų atstovai, tiek ir valdančiosios daugumos, dėl to, kad žodžiai virstų darbais, nes niekaip nesuteiksime geresnių sąlygų medikams, jeigu jie nebus geriau finansuojami. Kolegos užregistravo labai aiškius atskaitymus į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą, tačiau vėl neturime Vyriausybės išvadų. Mes užregistravome sujungimą stipendijos ir darbo užmokesčio gydytojams rezidentams, tačiau vėl nėra Vyriausybės išvadų. Nors kalbama žodžiais, susitikus su medikais, kad tai bus padaryta.

Turbūt kaip didžiausias nuskambėjusios ataskaitos pozityvas – miškų reforma. Vienas iš miškų reformos pagrindinių stimulų ir elementų, dėl ko ta miškų reforma buvo daroma, buvo sakoma, kad miške pasiliks dirbantys girininkai, eigučiai ir dėl tos reformos padidės jų darbo užmokestis. Štai čia aš turiu (pagaliau sulaukiau) aplinkos ministro pasirašytą atsakymą į mano klausimą, kiek uždirbo Zarasų girininkas prieš reformą ir kiek uždirba po reformos. Atsakymas: uždirbo 765 eurus, tiek pat uždirba ir po reformos. Į kitą mano klausimo dalį...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

J. OLEKAS (LSDPF). Tuoj baigiu. Kita mano klausimo dalis, kiek uždirbo generalinis urėdas prieš reformą ir kiek jis uždirba šiandien. Prieš reformą generalinis urėdas uždirbo 2 tūkst. 679 eurus 20 centų, po reformos su 25 % priedu, jis dabar ne generalinis urėdas, o direktorius, uždirba 7 tūkst. 870 eurų. Ką mes padarėme, bičiuliai? Ar padarėme paramą miške dirbantiems žmonėms, apie ką mes kalbėjome, ar ponuliui, sėdinčiam Vilniuje, pridėjome tris kartus daugiau nei Seimo nariui arba dešimt kartų daugiau nei girininkui, dirbančiam miške? Deja, mes su tokia reforma...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

J. OLEKAS (LSDPF). ...ir tokiu pasigyrimu negalime pasveikinti Vyriausybės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos atstovą J. Narkevičių.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kalbėsiu savo vardu, ne frakcijos vardu ir koncentruosiuos į esminius dalykus.

PIRMININKĖ. Penkios minutės.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Pirma. Akivaizdu, kad valdančioji dauguma, ypač Vyriausybė, nes čia Vyriausybės ataskaita, yra efektyviai ir energingai dirbanti. Imasi daug veiksmų, daug reformų, kurių galbūt ankstesnės vyriausybės nebuvo išdrįsusios... Kaip sekasi realizuoti šias reformas, jau kitas klausimas. Be abejo, mes galvojame, kad dar pirmi metai, laiko dar yra tobulintis, tačiau kai kurie veiksmai yra būtinais tobulintini.

Kalbėsiu apie švietimą. Mes žinome, kad Vyriausybė kartu su ministerija ėmėsi ryžtingų pertvarkų, įvedant vadovų kadencijas. Įstatymas yra priimtas. Pereinant nuo pamokinio pedagogo apmokėjimo iki etatinio apmokėjimo. Priimtas naujas Profesinio lavinimo įstatymas, kuris pradeda įsigalioti. Imtasi ryžtingų aukštojo mokslo įstaigų reorganizavimo reformų, tačiau dabar mes matome, kad yra keblumų tai realizuoti. Pirmas dalykas, perėjimas prie etatinių vadovų, mokytojų darbo. Yra suderinta su profsąjungomis, tiesa, ne su visomis organizacijomis, tačiau tai dar nepateikta viešam svarstymui, kad mes galėtume išanalizuoti. Bet iš to projekto jau aišku, kad tam tikri tikslai ir siekiai nebus pasiekti. O mokytojai su nerimu laukia būtent šio dokumento, taigi buvo žadėta praeitais metais, o laikas jau nutolo.

Kitas dalykas dėl aukštųjų mokyklų reformų. Mes reorganizavome Vytauto Didžiojo, Edukologijos, Stulginskio ir šiandien turėsime svarstyme, bet matome, kad kai kurie reorganizavimo veiksniai vėlgi nėra tokie lengvi. Su nerimu žiūrime, ar bus patvirtintos programos, kurios jau dabartiniu metu yra, ir ar tai nesutrukdys šiais metais stoti būtent pasirenkant tas programas, kurios buvo iki šiol.

Kitas dalykas dėl turto. Dėl turto perdavimo irgi dalykai šlubuoja, reikia tikėtis, kad kuo greičiau ministerija ims konkretesnius darbus.

Dar vienas pakeitimas, gana įdomus pakeitimas, tai mes priėmėme, kad būtent sporto politika perkeliama iš departamento, konkrečiai pavaldaus Vyriausybei, į Švietimo ir mokslo ministeriją. Šiandien bus pateikiamas naujas Sporto įstatymo projektas, gana įdomus iššūkis mūsų laukia. Ar iš to bus kažkokios konkrečios naudos, sporto bendruomenės yra sunerimusios, tačiau veiksmai yra atliekami.

Dabar prie socialinių reikalų. Mes ne kartą pažymėjome – gerai, kad atsirado vadinamieji vaiko pinigai, tačiau linkime Vyriausybei ryžtingumo, kad pereitų prie didesnių tų lėšų skyrimo, nes dabartinis skyrimas – 30, o gal net 40 eurų, tai jie lyg išplaukė ir nėra pastebimi, bendruomenės labiau žiūrima į tai neigiamai, nei teigiamai. Norimo rezultato lyg ir nelabai pasiekta, o reikėtų, nes čia veiksmas yra labai geras.

PIRMININKĖ. Deja, jau laikas.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Taigi, bendrąją prasmę mes siūlome, kad būtų ir toliau eina numatytu keliu, programos keliu, imtasi ryžtingesnių veiksmų. Sėkmės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu A. Maldeikienę, Mišrios Seimo narių grupės vardu. Ruošiasi J. Jarutis – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Nepasakysiu nieko nauja, nes iš dalies kartosiu tai, ką sakė ponas A. Kubilius. Kita vertus, jeigu kartosiu, ką sakė ponas A. Kubilius, vadinasi, ne viena aš taip mažiau, o yra ir daugiau žmonių, kurie panašiai galvoja.

Šiaip esu, matyt, gana retas žmogus, kuris kasmet labai susidomėjęs perskaito Vyriausybės veiklos ataskaitą. Šita, pastaroji, žinoma, ne išimtis. Šitą gana storą – 186 puslapių dokumentą aš labai rimtai skaičiau porą kartų ir dar keletą kartų atskiras vietas.

Pirmas ir esminis klausimas, kuris turėtų kilti kiekvieno galvoje, yra: kokia tokio panašaus dokumento, tokios ataskaitos prasmė? Pats žodis „ataskaita“ „Lietuvių kalbos žodyne“ mus krepia link dviejų dalykų: pirma, kad ataskaita – tai kažkoks dokumentas, kai raštu ar žodžiu pasakojama, kas padaryta. Kita vertus, žodis „ataskaita“ turi ir gerokai gilesnę konotaciją, kai kalbama apie tai, kad ataskaitoje nubrėžiama dalykų padėtis. Skaitant šiandien svarstomą Lietuvos Respublikos Vyriausybės praėjusių metų ataskaitą, aiškiai matai, kad čia tiesiog labai daug žmonių iš įvairių ministerijų su skirtingu intelekto lygiu, netgi ir rašybos struktūra, ir mąstymo logika, į vieną vietą sumetė viską, ką darė arba ką ketino daryti.

2016 m. gruodžio 13 d., tiksliai, kai mes svarstėme šios Vyriausybės darbų planą, aš pasakiau, kad prieš mano akis yra intelektualinės mišrainės dokumentas. Tai ši ataskaita labai aiškiai patvirtino, kad ta intelektualinė mišrainė tiesiog toleruojama ir toliau gražiai puoselėjama. Nes tai, ką čia randi, yra iš tikrųjų be galo skirtingų dalykų sumestiniukas.

Yra dalykėlių, kurie kartojasi, nuoseklumas pabėga, yra labai komiškų detalių. Kadangi posėdis pernelyg rimtas, tai aš vieną komišką detalę pasakysiu. Tarkime, ataskaitos 19 puslapyje randi, kad Vilniaus mieste pernai įrengtos trys privataus ir viešojo transporto jungties aikštelės. Beje, tai niekaip ne Vyriausybės darbas, ne ta kompetencija. Taigi įrengtos trys aikštelės bei kelio... geležinkelio linija... elektrifikavimo ir rangos darbų pirkimo dokumentai. Ir tai, ataskaitos nuomone, įrodo, kaip išvada pateikiama, kad (cituoju): „Išvardinti darbai prisidės prie ekologiškų ir daug gerų... šio transporto plėtros, tinkamos darniai gyventi visoms gyvybės formoms.“ Laukiame ateivių? Iš tikrųjų tiesiog neskaitome to, ką rašome.

Apie ką čia vis dėlto kalbama, suvokti sudėtinga, bet panašūs perėjimai, kai tarp tezių ir išvadų nėra jokio ryšio, kartojasi ganėtinai dažnai. Jeigu tai būtų kursinis darbas, kuriuos aš sąžiningai skaitydavau, tai aš liepčiau studentui eiti dar kartą dirbti. Bet kadangi 186 puslapius turbūt kas nors labai rimtai ir įdėmiai skaito retai, tai šiuo atveju lyg ir kažkaip niekas pretenzijų tam neturi.

Apskritai imant, ataskaita yra labai techninė. Joje rasi tokių dalykų, kurių net nebuvo. Konkretus galimas pavyzdys: įsteigta nacionalinė produktyvumo taryba, dėl kurios atsiradimo ir veikimo logikos kyla mažų mažiausiai didelių abejonių. Nes dar 2017 metų balandyje sudarytose Vyriausybės derinimo pažymose teigiama, kad ši taryba bus steigiama pagal 2016 metų Europos Tarybos rekomendaciją, bet tos rekomendacijos nurodo, kad tai turi būti nešališka, kompetentingų žmonių, kurie nesusiję su Vyriausybe, darinys. O dabar įsteigta taryba, kurios įsteigimo niekas, beje, nesvarstė ir nepranešė, neradome jokių žinių, ji steigiama kaip vieno iš Ūkio ministerijos padalinių dalis. Kas įvyko, negalima suprasti.

Atrodo, kad tai, ką aš čia dabar miniu, yra visiškos smulkmenos. Vis dėlto aš abejoju, kad tai yra smulkmenos. Kai paskęsti smulkmenose, prarandi esmę. Ir čia aš grįžtu prie antros savo kalbos dalies apie tai, kad ataskaita gali būti dokumentas, kuris pasakoja ne apie tai, ką tu nuveikei. Kai tu kartoji milijoną dalykų, tai dar labiau antra dalis turėtų būti svarbi dėl to, ką tu iš tikrųjų darai, koks yra tavo tikslas.

Ir tada grįžtu prie antrosios žodžio „ataskaita“, kaip tam tikros dalykų padėties apžvalga, prasmės. Ir čia yra didžiausia bėda. Jokių iš tikrųjų rimtų bėdų, kurios yra ištikusios Lietuvą, na, bent man jų matosi, šioje ataskaitoje nėra. Gal Lietuvoje nėra jokių problemų? Bet tada kyla labai

pamatuotas klausimas, kodėl po poros dienų prie Seimo rinksis, tarkime, medikai? Ar jie rinksis, nes tingi dirbti ir nemato, kaip gražiai jų problemas sprendžia Vyriausybė? Ar vis dėlto jie rinksis pasakyti, kad jie persidirba ir dar gauna neadekvatų atlyginimą?

Aš ne kartą esu sakiusi ir dar kartą pakartosiu. Aš jūsų nervus čia gadinu šioje salėje tik todėl, kad nebegalėjau dirbti po 20 valandų per parą dėstydamą be knygų ir turėdamą užsidirbti pinigų tam, kad galėčiau dėstyti. Tai atėjau jums pasakyti, kad klieдите. Šioje ataskaitoje apie tai irgi nėra žodžio. Vadinasi, ataskaita ne apie žmones, o apie kažką tokio, kas vyksta paraleliniame pasaulyje.

Jeigu paimsim keletą rodiklių, pavyzdžiui, socialinę atskirtį, ir 2020 metų mūsų tikslą, tai pagal 2020 metų tikslą turėtume turėti 170 tūkst. žmonių mažiau atskirtyje. Realūs skaičiai rodo, kad atskirtis kaip tik auga.

Tvirtinant Vyriausybės programą, Vyriausybės programoje buvo 123 kartus parašytas žodis „darna“. Dabar žodis „darna“ paminėtas tiktai devynis kartus, žodžiai „pajamų nelygybė“ – keturis, „įtrauki rinką“, dėl kurios mus visą laiką kaltina sakydami, kad mes nekuriame įtraukios rinkos ir įtraukaus gyvenimo, iš viso pabėgę žodžiai. Aš turiu tokį jausmą labai stiprų, kad šioje, kaip ir ankstesnėse Vyriausybėse, nėra žmonių, kurie skaito modernias ekonomikos knygas, nes jau mažų mažiausiai 20 metų pasaulyje būtent įtrauka yra svarbiausias ekonominis rodiklis.

PIRMININKĖ. Dėkojame A. Maldeikienei.

Kviečiu J. Jarutį. Ruošiasi J. Razma. Frakcijos vardu – septynios minutės.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pagal žanrą pabandysiu atrasti keletą teigiamų dalykų, ką ši Vyriausybė nuveikė per 2017 metus, iš tų 186 puslapių.

Pamenu, kaip buvo diskutuojama ir kritikuojama, kada buvo formuojama ši profesionalų Vyriausybė, kiek skeptiškų nuomonių buvo, bet aš bent jau matau, kad ši Vyriausybė pasižymi tuo, kad nepolitikuoja, o ir mus, Seimą, kartais savo profesionaliais sprendimais paskatina to nedaryti. Nors iš pradžių buvo gana sunku susitaikyti, bet Vyriausybės sprendimas netaškyti Vyriausybės investicijų programos pinigų vis atsirandančioms savivaldybių politikų užgaidoms statyti naujus objektus – baseinus, sporto sales, parkus ir t. t. – yra teisingas. Pirmiausia reikia baigti jau pradėtus objektus, kad tos statybos nesitęstų dešimtmečius, ir tada, įvertinus padėtį, planuoti ir galvoti apie naujus.

Ko gero, tik ši Vyriausybė labiausiai iš visų atsižvelgė į vietas savivaldą ir jos problemas. Buvo parengtas ir Seimo priimtas Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo pakeitimo įstatymas, kuriuo patvirtinta 2017 metų, biudžetinių metų, konkrečioms savivaldybėms skiriama valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija ir įtvirtinta kaip nekintantis tų savivaldybių pajamų šaltinis, kuris planuojamas ateinantiems metams. Toks pakeitimas jau padidino savivaldybių pajamas daugiau kaip 30 mln. eurų ir skatins savivaldybes ir toliau didinti savo pajamas, motyvuos pritraukti investicijų, padėsiančių kurti naujas darbo vietas.

Nacionalinio saugumo sritis. 2004 m. kovo 29 d. Lietuva tapo NATO nare ir įsipareigojo skirti 2 % bendrojo vidaus produkto gynybai, bet tik šitos kadencijos Vyriausybė per 2017 metus pasirengė ir nuo 2018 metų skiria 2 % bendrojo vidaus produkto krašto gynybai. Pagal ankstesnį partijų susitarimą šitas rodiklis turėjo būti pasiektas 2020 metais. Dabartinė Vyriausybė per mažiau nei pusę savo kadencijos krašto apsaugos finansavimą padidino nuo 1,49 iki 2,01 % BVP. Augantys Lietuvos, kitų Baltijos valstybių nacionaliniai ir regione dislokuoti NATO pajėgumai didina Rusijos potencialaus konflikto kainą. Tai mažina tikimybę, kad Rusija ryšis panaudoti karinę jėgą Baltijos regione.

2017 metais Valstybės saugumo departamentui skirtas finansavimas 19,6 % didesnis negu 2016 metais. Daugiausia dėmesio skirta pažangių technologijų diegimui ir plėtojimui, grėsmių identifikavimo kibernetinėje erdvėje pajėgumų stiprinimui.

Investicijos į sienų apsaugos stiprinimą iš valstybės biudžeto lėšų padidintos daugiau kaip 3,5 mln. eurų. Per 2017 metus Europos Sąjungos išorės sienos, Lietuvos dalies, saugomos naudojant modernias sienos stebėjimo technologijas, dalis padidėjo nuo 33 iki beveik 50 %. Tai didžiausias pokytis per pastaruosius keletą metų. Be to, apie 45 kilometrų ilgio valstybės sienos su Rusija ruože įrengta apsauginė tvora. Diegiamos techninės sienos apsaugos priemonės padės mažinti

valstybės sienos pažeidimų skaičių, taip pat sumažins kontrabandos įvežimo galimybes, o tai savo ruožtu prisideda prie ekonominės padėties gerinimo Lietuvoje.

Labai svarbus Vyriausybės uždavinys – pilietinis ir patriotinis visuomenės bei jaunuomenės ugdymas. 2017 metais bendradarbiaujant Krašto apsaugos ministerijai, Švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos šaulių sąjungai ir nevyriausybinėms organizacijoms plėtotą aktyvi pilietinė ir patriotinė ugdymo veikla, skatinanti visuomenę domėtis šalies gynybos klausimais, kariuomene ir prisidėti prie šalies saugumo.

2017 metais toliau nuosekliai dirbta siekiant Baltijos elektros tinklus sinchronizuoti su kontinentinės Europos tinklais. „Lietuvos dujų“ rinkos 2017 metų ypatumas – tolesnis suskystintųjų dujų, gamtinių dujų tiekėjo diversifikavimas.

Nacionalinis saugumas – tai ne tik 2 % bendrojo vidaus produkto, skiriamo krašto gynybai, bet ir socialinės atskirties mažinimas. Tam Vyriausybė skiria didžiulį dėmesį. Socialinė ir regioninė atskirtis, skurdas, didelė pajamų nelygė kenkia ekonomikos augimui ir makroekonominiam stabilumui, skatina didelę emigraciją, socialinę įtampą, nusivylimą valstybe ir jos politine sistema. Visa tai didina Lietuvos gyventojų pažeidžiamumą, sukuria sąlygas priešiškomis užsienio valstybėms, ypač mūsų kaimynei Rusijai, jais manipuluoti pasitelkiant propagandą, informacines atakas, projektuojant masinius socialinius neramumus. Skatina vykdyti nelegalias veikas (pavyzdžiui, kontrabandą), dėl kurių gyventojai tampa neatsparūs priešiškų valstybių žvalgybos tarnybų verbavimui ir šantažui.

2017 metais po maždaug devynerių metų pertraukos buvo pradėtos didinti pensijos. Lietuvoje augo ekonomika, didėjo vidutinis darbo užmokestis – bruto iki 840 eurų, padidintas minimalus darbo užmokestis, mažėjo nedarbas: per praėjusius metus beveik vienu procentiniu punktu – nuo 8 iki 7,1. Stiprėjo antikorupcinė aplinka, plėtotą aktyvi pilietinė švietimo veikla, priimti svarbūs sprendimai šeimų ir vaikų būklei gerinti. Stiprinta vaiko apsauga nuo smurto, priimtas Išmokų vaikams įstatymo pakeitimas – visiems vaikams numatyta galimybė gauti vaiko pinigų. Priimti ir kiti svarbūs sprendimai, prisidedantys prie didesnės valstybės pagalbos šeimoms.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvai vis dar „tebepirmaujant“ pagal savižudybių statistiką Europoje, 2017 metais buvo finansuojami 34 projektai, iš jų 18 nevyriausybinių organizacijų, alkoholio vartojimo prevencijos, savižudybių prevencijos srityse. Buvo didinamas psichikos sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pirminės sveikatos centrų, prieinamumas, nuo 20 tūkst. iki 17 tūkst. sumažintas maksimalus aptarnaujamų gyventojų skaičius kiekvienam psichikos sveikatos paslaugų teikimo komandos nariui. Pradėtos teikti naujos psichikos sveikatos paslaugos, joms teikti skiriamos papildomas skatinamasis priedas.

Kuriant ankstyvos galimų savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos suteikimo sistemą, parengtas teisės akto pakeitimas, nustatantis pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų tiekimo reikalavimus šias paslaugas teikiančiai įstaigai ar specialistams.

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

J. JARUTIS (LVŽSF). Pusę minutės, jeigu galima. 2017 metais bus investuojama į savižudybių prevenciją, mokomi savižudybių atpažinimo pagalbos mokytojai, socialiniai darbuotojai, policininkai, ugniagesiai ir kiti.

Vis dar nepavyksta ženkliau sumažinti regionų atskirties, tam yra ir objektyvių priežasčių. Darbo rinkos būklė gerokai skiriasi pagal regionus. Nedarbo lygis Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos apskrityje yra toks, koks praėjusio dešimtmečio ekonomikos pakilimo metu – apie 5,8 %, o mažesnėse apskrityse maždaug – 11 %. Esminis regionų ekonominis iššūkis – perėjimas iš pigios darbo jėgos regionų į didelę pridėtinę vertę kuriančius regionus. Taigi verslas, užuot siekęs pelno minimaliomis sąnaudomis, turėtų persitvarkyti į socialiai atsakingą verslą. Reikėtų nustatyti aiškios regiono ekonominius prioritetus.

PIRMININKĖ. Kolega, jau laikas! Nepiktinaudžiaukite!

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū. Kviečiu pritarti 2017 metų veiklos ataskaitai ir tikiu, kad 2018 metais bus atsižvelgta į pačios Vyriausybės ir kolegų Seime vardijamus trūkumus, toliau bus siekiama kokybiško Vyriausybės programos įgyvendinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūs piktnaudžiaujate, ir kolegos dėl to pyksta, nepykime, tiesiog šypsokimės, nes J. Razma ruošiasi labai rimtos pastaboms.

J. Razma – penkios minutės.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, Vyriausybė praėjusias metais tikrai turėjo labai dėkingas darbo aplinkybes – gera tarptautinė situacija, auganti ekonomika. Ir jeigu Vyriausybė net nieko nebūtų dariusi, čia būtų galėjusi raportuoti apie įvairius pagerėjimus, kurie savaimė tokio aplinkybėmis vyksta. Beje, ataskaitoje netrūksta vardijimo visokių pagerėjimų, kurie nepriklauso nuo Vyriausybės veiksmų, ir tai nėra niekaip parodyta. Pavyzdžiui, skelbiama, kad didėjo darbo užmokestis privačiame sektoriuje. Nežinau, kokie Vyriausybės veiksmai čia galėtų būti įvardyti, nebent tai, kad Vyriausybė nieko nepadarė, kad stabdytų emigraciją, dėl to mažėjo darbuotojų ir juos reikėjo vilioti didesniais atlyginimais. Vyriausybė nieko nedarė, kad tramdytų infliaciją, ir mes turėjome rekordinę infliaciją, beveik 4 %. Todėl darbdaviai vėl nori ar nenori turėti kelti atlyginimus.

Pavyzdžiui, Vyriausybė giriasi, kad 10 % sumažėjo mažų mokyklų. Vėl Vyriausybė nieko nepadarė, kad iš Lietuvos neišvyktų jaunos šeimos, mažėjo mokinių skaičius ir savivaldybės natūraliai uždarė mokyklas. Vyriausybės jokių nuopelnų dėl to niekaip nematau. Giriamasi pasiekimais profesinio mokymo srityje, bet čia pagrindinis įstatymas buvo pateiktas, deja, ne Vyriausybės, o Prezidentės. Giriamasi padidėjusiu kultūros renginių ir įstaigų lankomumu. Tai ką čia Vyriausybė lėmė? Čia žmonių toks nusiteikimas ir apsisprendimas.

Jeigu žiūrėtume į ataskaitą, tikrai, matyt, norėta priblokšti mus kiekybe, bet taip būna, kai trūksta kokybės, tada viską bandoma paskandinti didelėje apimtyje. Toje didelėje apimtyje įrašyti kai kurie statistiniai rodikliai ir sudėtos švietimo, sveikatos apsaugos srities lentelės, kuriose kalbama ne apie praėjusius metus, o apie 2015, 2016 metus. Gal tada Vyriausybė, dabartinė jau, darė kokį nors įdirbį, kad reikalai kaip nors gerėtų? Tokių dalykų neturėtų būti.

Jeigu kam ir dėkoti už praeitų metų tam tikrus ryškiausius pokyčius, tai reikėtų dėkoti žiniasklaidai. Kai tik žiniasklaida iškelia kokį nors skandalinę dalyką, Vyriausybė sukrunta ir šį tą padaro. Pavyzdžiui, iškelė eilių prie Migracijos departamento problemą. Žiūrėk, jau po kelių mėnesių ministras raportuoja, kad eilės dvigubai sumažėjo. Buvo aprašyta skaudi Matuko nužudymo istorija, ir štai labai greitai padaroma vaiko teisių apsaugos sistemos reforma. Iškelė žiniasklaida, kad Europos Sąjungos lėšos Švietimo ir mokslo ministerijos profesinio mokymo sistemoje neracionaliai naudojamos, ir, žiūrėk, ministrė jau du trečdalius lėšų permetė į kitas, prasmingesnes sritis. Ir taip čia būtų galima vardinti ir vardinti.

Kaip minėjau, Vyriausybei ir toje ataskaitoje, ir apskritai tikrai trūksta savikritiškumo. Aš manau, tuos dalykus, kurie nepavyko, tuos rodiklius, kurie yra prasti, reikėtų nuoširdžiau ir drąsiau įvardyti. Pavyzdžiui, Europos Sąjungos paramos lėšų panaudojimas 2017 metų pabaigoje – tik 19 %. Ar bus taip paprasta panaudoti 81 % per likusius metus? Jeigu imsime atskiras ministerijas, pavyzdžiui, chaotiški, momentiniai sprendimai Švietimo ir mokslo ministerijoje, paliekant aukštojo mokslo tinklo pertvarką saviškai, Seimo narių improvizacijoms, ilginamos ugdymo valandos, nežinant, ką tuo metu daryti, ir t. t. Kultūros ministerija, reikėtų turbūt sveikinti, kad galų gale surengė Nacionalinio operos ir baleto teatro vadovo konkursą. Iš kitos pusės, matant, kaip tvarkomas Gedimino kalnas, už kurį atsakinga ta ministerija, tikrai neišeina labai pagirti. Trūksta laiko susikaupusioms problemoms išvardyti, bet tikrai ne vienas ministras galėtų savikritiškiau pažvelgti į savo atsakomybės sritis ir tai turėti kaip tam tikrą impulsą ateičiai problemoms spręsti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu A. Sysą. Taip, paskutinis pagal eilę A. Sysas. Pagal frakcijų eilę – taip, kaip per Vyriausybės valandą. Ir paskutinis kalbės S. Skvernelis. Valanda bus pasibaigusi, kolegos.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Didelė garbė prieš Ministrą Pirmininką kalbėti.

Aš manau, kad tikrai yra už ką pagirti Vyriausybę, bent jau ataskaita pagal apimtį yra rekordinė. Tokių apimčių nebuvo ir tikrai buvo ką paskaityti ir pažiūrėti. Ko gero, teisingai sakė kolega A. Kubilius, kad mums tikrai reikia padiskutuoti, kad mes racionaliau išnaudotume laiką aptarti, kas nepadaryta.

Niekas negali paneigti, kad 2017 metai Lietuvai buvo tikrai fantastiški, vieni geriausių iš penkerių paskutinių metų. Viskas gerai. Bet ar dėl to kalta Vyriausybė? Aš manau, šiek tiek kalta ir Vyriausybė, bet tai yra ir verslo, ir žmonių, ir buvusių vyriausybių nuopelnas. Man svarbiau, ar galėjo būti geresni 2017-ieji Lietuvos gyventojams. Ne atskirai mažai grupei, ne atskiriems segmentams, bet daugumai, nes emigracija, kaip vienas iš rodiklių to, kad Lietuvoje ne visai gerai kai kam gyventi, išlieka labai didelė.

J. Razma paminėjo dar ir infliacijos dalykus, kurie vyksta, todėl siūlyčiau galbūt, jau čia dėl kito klausimo kalbant, taupyti laiką ir, kaip sakė Aušra, ne rengti intelektualinę mišrainę, o paprasčiausiai daugiau dėmesio skirti nesėkmėms arba pastaboms ir pasiūlymams, kuriuos mums teikė Europos Komisija ir Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacija savo ataskaitose. Net pati Vyriausybė parašo (citata): „Nepaisant teigiamų tendencijų užimtumo skatinimo rinkoje ir pensijų sistemoje, ekonominio augimo nauda nebuvo tolygiai padalyta.“ Noriu pabrėžti – nauda nebuvo tolygiai padalyta ir skurdo rizika tebėra viena aukščiausių Europos Sąjungoje.

Buvo šiek tiek paminėti mokesčiai ir man patiko S. Jakeliūno pasakyti žodžiai, kad Vyriausybė pernai pasimankštino su mokesčių reforma. Aš manau, mes pamankštinome ir Vyriausybė liežuvius apie mokesčių reformą, nes jokios mokesčių reformos neįvyko, nes atskirtis ir skurdas padidėjo. Jeigu didėja, vadinasi, mes atsiremiamė į mokesčius, kurių persikirstymas neleidžia deramai finansuoti viešojo sektoriaus. Apskritai dėl darbo užmokesčio viešajame sektoriuje aš jau pavargau kalbėti. O turint omenyje, kad buvo viena iš didžiausių infliacijų, tai gyvenimo kokybė daugeliui Lietuvos žmonių iš dalies net pablogėjo, nes pajamos neaugo viešojo sektoriaus, kainų indeksas augo ir rezultatas savaiame suprantamas.

Taigi daug kalbama, dar noriu pabrėžti, ir apie socialinį dialogą. Priėmėme naują Darbo kodeksą. Visur kalbame, kad atsižvelgsime į darbuotojus, jų interesą, jų atstovavimą. Deja, tenka kartoti, kad pati Vyriausybė daro viską, kad darbuotojų atstovų nebūtų valdybose, kad darbo tarbos renkamos labai fiktyviai. Bet čia galbūt ir darbuotojų problemos.

Taigi prie visų gerų dalykų, kalbant apie ataskaitą, balsavimą, aš tikrai turiu pastabų, kurios neleis man balsuoti už šią ataskaitą. Tikrai kviečiu, kad mes kitais metais negrįžtume į tą pačią situaciją, vėl kalbėtume apie žanrą, kai tik orą pavirpiname, o pašnekėtume apie tas pastabas, kurias mums dar kartą parašys Europos Komisija ir EBPO. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegai. Kviečiu premjerą S. Skvernelį. Dėl vedimo tvarkos – prašom, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, nors mes sutarėme dėl tos valandos, bet aš žiūriu, liko...

PIRMININKĖ. Taip, 11 val. 20 min. turėtume diskusiją baigti.

J. RAZMA (TS-LKDF). ...trys Seimo nariai, jie dabar bus nelaimingi, kad negavo pasisakyti. Turbūt buvo pasirengę. 15 minučių nieko nelemtų. Aš frakcijos vardu prašau pratęsti diskusiją.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Balsuokite.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos, balsuosime. Dabar premjeras jau yra tribūnoje, gal suteiksime žodį jums, o tada balsuosime dėl diskusijos.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Būtų prasminga tada išklausti ir tuos tris Seimo narius.

PIRMININKĖ. Gerai, balsuojame. J. Razma prašo pratęsti 15 minučių diskusiją. Kalbėjo aštuoni Seimo nariai, premjeras – devintas, liko trys Seimo nariai nekalbėję. Jūsų valioje apsispręsti, ar 15 minučių pratęsiame diskusiją. Dabar matau užsirašiusius ir nekalbėjusius T. Tomiliną, D. Šakalienę ir A. Matulą. (*Balsai salėje*) Jūs išsibraukėte. R. Budbergytė išsibraukė.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 26, prieš – 23, susilaikė 26. Atleiskite, kolegos, visada taip būna – Seimo valioje apsispręsti.

Kalba premjeras S. Skvernelis. Diskusija.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Tikrai noriu padėkoti už jūsų išsakytas pastabas, komitetų ir vertinimus šioje salėje. Mes girdime racionalius pasiūlymus ir į kritiką tikrai atsižvelgsime.

Dar kartą noriu Vyriausybės vardu padėkoti už tą darbą, kurį jūs atlikote, kai skaitėte ataskaitą. Matyt, nebuvo kiekvienam lengva perskaityti. Tikrai nėra šitoje salėje be manęs daug žmo-

nių, kurie paskaitė viską nuo pradžios iki galo, bet, manau, tikrai buvo padarytas darbas ir už jį aš jums dėkoju.

Dabar keletas pastabų dėl kai kurių pasisakymų. Pirmiausia dėl gerbiamo A. Kubiliaus. Pernai šitoje tribūnoje stovint taip pat panaši diskusija užvirė. Tada buvo dar ydingesnė praktika, nes reikėjo teikti buvusios Vyriausybės veiklos ataskaitą, ir sakėme: gal pagalvokime, kaip šita forma pakeisti? Bet praėjo metai ir vėl kalbame apie tą pačią problemą iš naujo. Galima keisti tą vadinamąjį žanrą, galima kalbėti, kokia tai forma turi būti padaryta, bet faktiškai darant pakeitimus reikia atsižvelgti ir į Konstituciją, kurioje numatyta Vyriausybės veikla, atsiskaitymo, atskaitomybės principai. Jeigu tokia diskusija bus ir bus noras, aišku, mes pasiryžę taip pat dalyvauti ir tobulinti šitą formą, jeigu tikrai tai yra prasminga, kad čia, Seime, būtų kitokios diskusijos, arba kitokio lygio diskusijos, dėl Vyriausybės praeitų metų ataskaitos.

Dėl kolegų J. Olekos pastebėtų darbų, kurie buvo gal nepadaryti. Taip, Vyriausybės programos įgyvendinimo plane yra aiškūs terminai. Gyvenimas verčia koreguoti. Procentais tikrai nėra daug tų priemonių, kurios buvo perkeltos, atidėtos dėl įvairiausių tiek objektyvių, tiek subjektyvių priežasčių.

Atlyginimo augimas, tą minėjo ir gerbiamas Juozas, ir gerbiamas A. Sysas, visas tas bandymas supriešinti, kad kažkam daugiau davėme, kažkam mažiau davėme. Vis tiek bet koku atveju mes turime nustoti tą labai gerą socialdemokratinę tradiciją – duoti už bet ką – taikyti. Kalbėkime apie veiklos efektyvumą, rezultatyvumą ir atlyginimus būtent susiekime su tuo. Vyriausybė Valstybės tarnybos įstatymą ir lydimuosius teisės aktus pateikus, vyksta svarstymai komitetuose, matyt, tai bus gera atspirtis pereiti prie kitos užmokesčio ir valstybės tarnybos motyvavimo sistemos. Kalbant apie tas grupes, kurioms buvo padaryti atlyginimų kėlimai, faktas tas, kad tai buvo susiję su jų veiklos efektyvumu ir rezultatų pasiekimu.

Miškų reforma buvo paminėta. Taip, nauja įmonė pradėjo veikti nuo sausio 1 dienos. Turbūt tikėtis, kad balandžio mėnesį jau būtų pasiekti visi keliami rezultatai... ji nėra baigta. Dėl atlyginimų. Matyt, irgi reikėtų paminėti. Žinote, kaip tame anekdote būna. Šiaip, kalbant apie valstybės įmonę, ji pakelta į kitą lygmenį, yra kaip strateginė įmonė, ir įmonės vadovo atlyginimas atitinka, gerbiamas Juozai, tuos sprendimus, kuriuos mes priėmėme XVI Vyriausybėje dėl šakučių nustatymo. Tai yra valstybės įmonė ir kartu padarėme tuos sprendimus. Dabar Vyriausybė tuo vadovaujasi.

Kitas momentas. Norėčiau priminti tą anekdotą. Žinot, situacija vis tiek yra kitokia, kada klausia ar vienos, ar kitos profesijos atėjęs žmogus, gaunantis nedidelį atlyginimą, sako, o čia dar ir atlyginimą moka. Manau, kad tos pertvarkos esmė, kad tokių klausimų nebūtų, ir tiek patiems vadovams, tiek ir padalinių vadovams tie atlyginimai, kaip ir buvo numatyta, tikrai turės būti keliami. Dabar kaip tik vyksta konkursai į padalinių vadovus, atranka ir nauji vadovai, kurie bus paskirti, laimės konkursą, galės tikėtis pagal jų padalinio veiklos efektyvumą adekvataus atlyginimo.

Dėl gerbiamojo Jurgio pasisakymo. Matyt, apskritai šalyje tokia logika vadovaujantis Vyriausybė nėra reikalinga, tai galima svarstyti... Tiesiog žiniasklaida, ką pasako arba parodo, tada Seime priimami įstatymų projektai ir problema yra išspręsta. Sakyti, kad apskritai kas vyksta šalyje, čia Vyriausybė nieko tokio *įtakoti* negali, tai, švelniai tariant, ne visai rimta.

Dėl Europos Sąjungos lėšų panaudojimo irgi siūlau susipažinti, kaip Europos Sąjungos lėšos yra investuojamos visose Europos Sąjungos valstybėse ir kurioje vietoje yra Lietuva. Tikrai mes esame pirmame dešimtuose pagal investavimą. Jeigu kalbėtume apie panaudojimą, tai būtų, ko gero, jeigu tą principą naudotume, tai jos būtų seniai panaudotos, bet kokia graža iš to, turbūt būtų daug įvairiausių abejonių.

Paskutinis, į ką norėčiau atkreipti dėmesį gerbiamojo A. Syso, augo atlyginimai ir viešajame sektoriuje, beveik 7 %, ir privačiame sektoriuje beveik 8,5 %, taigi sakyti, kad neaugo, nėra jokio pagrindo ir infliacija tikrai nesuvalgė šito augimo, nes jinai buvo gerokai mažesnė.

Dar kartą dėkoju, taupydamas laiką, už jūsų indėlį, mes girdime, kaip jau minėjau, komitetų sprendimus taip pat turime, pasistengsime, kad kitais metais ataskaita būtų dar įdomesnė, bet jeigu mes tikrai skaičiuosime ataskaitoje pasikartojančius žodžius, kiek kartų žodis buvo pakartotas,

tai tikrai pritariu A. Kubiliui, reikia, matyt, ieškoti kito žanro ir kito būdo, kaip būtų galima atsi-skaityti ar įvertinti Vyriausybės veiklą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju premjere. Diskusija baigiama.

11.22 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos“ projektas Nr. XIIIIP-2008 (pateikimas ir svarstymas)

Darbotvarkės 1-2b klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos“ projektas Nr. XIIIIP-2008. Pateikimas. R. Karbauskis. Prašau, kolega, pateikti Seimo rezoliuciją.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Sveiki dar syki. Rezoliucijos projektas trumpas, aš jį paskaitysiu: „Lietuvos Respublikos Seimas, apsvarstęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitą, įvertinęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 veiklą ir pasiektą pažangą, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos išsamumą, pateiktos informacijos apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuveiktus darbus ir pasiektus rezultatus detalumą, atkreipdamas dėmesį į tai, kad duomenys apie 2017 metais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuveiktų darbų poveikį daugeliu atvejų bus prieinami tik vėlesniais metais, pabrėždamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos prioritetų 2018 metams ambicingumą, pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitai“.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Tačiau jums dar tenka būtų tribūnoje, nes prašymas yra atsakyti į klausimus. Jūsų nori paklausti A. Kubilius, ruošiasi M. Majauskas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, čia tokia rezoliucija nieko daug nereiškianti. Mano įsitikinimu, iš tikrųjų būtų galima ją redaguoti, ir aš taip suprantu, kad premjeras irgi pritaria mano iškeltiems klausimams, kad mes galėtume rezoliucijoje numatyti tam tikrus principus, kaip turėtų būti pertvarkyti teisės aktai, konkrečiai Seimo statutas arba Vyriausybės įstatymas, kad juose būtų atspindėta, už ką turi atsiskaityti Vyriausybė, t. y. koks turi būti ataskaitos turinys ir žanras. Ar jūs sutiktumėte daryti rezoliucijos svarstymo pertrauką? Tada galėtume pateikti pasiūlymus, kaip papildyti šią rezoliuciją, kad būtų aiški Seimo politinė valia, kuriai, kaip suprantu, pritaria ir Ministras Pirmininkas.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Trumpai – nesutikčiau. O jeigu išplėstai, pasakysiu, tam, ką jūs siūlote, tikrai reikia nemažai laiko. Aš neprieštaraučiau tam, kad mes tai diskutuotume, aptarinėtume, bet tikrai ne šitos rezoliucijos atveju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Primenu Seimo statuto 184 straipsnį, pagal kurį mes ir apsispręsimė, ar priimti be pataisų, ar daryti pertrauką. Gerbiamasis kolega puikiai tą Statuto straipsnį žino.

Klausia M. Majauskas. Ruošiasi P. Gražulis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš norėjau paklausti jūsų, kaip turinčio patirties privačiame sektoriuje ir matančio, kaip veikia sėkmingai įmonės, kurios metinę savo ataskaitą labai aiškiai pristato. Pristato aiškius tikslus, kuriuos išsikėlė, įvardina priemones, kurias panaudojo tiems tikslams pasiekti, ir pristato labai aiškius rezultatus, kurie po to, vėliau, vertinami ir taip formuojami nauji tikslai, priemonės ir taip einama toliau. Čia atrodo šiek tiek tokia išplaukusi ataskaita, šiek tiek primena tokią knygą, kai buvau mažas, buvo „Ką žmonės dirba visą dieną“. Tai visi viską pasakoja.

Ar nemanote, kad reikėtų susiaurinti Vyriausybės veiklos ataskaitą, numatant bent kelis labai aiškius tikslus, tarkime, infliacija, emigracija, socialinė nelygybė, mirtingumo sumažinimas? Tada nustatyti aiškias priemones ir vertinti kelis rodiklius, o ne 180 puslapių ataskaitą, kas ką veikia.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Trumpai – nemanau, o išplėstai pasakysiu, kad iš tikrųjų kiek yra įmonių, tiek yra ataskaitų, visi sprendžia savaip. Mūsų Vyriausybė pateikė ataskaitą, kaip ji ją mato, atitinkamai mes ją ir svarstome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, kokia prasmė tokios jūsų pateiktos rezoliucijos? Čia išsakomos liaupsės Vyriausybei, bet nieko nepasakoma apie ateitį, nepasakomas joks kritiškesnis žodis, kuris galbūt paskatintų Vyriausybę ką nors pagerinti, į ką atkreipti dėmesį. Tai kokia

čia prasmė, kada valdančioji dauguma pabalsuos, kad jie myli savo Vyriausybę, ir tuo mes viską užbaigiame. Kodėl rengdamas rezoliuciją jūs nematėte reikalo pasikalbėti su opozicinėmis frakcijomis? Gal ką nors bendro būtume galėję pasiūlyti, gal vieną kitą sakinį ir iš mūsų jūs priimtumėte, ir ta rezoliucija įgytų kokią nors prasmę?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Suprantu, jums šita rezoliucija tikrai jokios prasmės nesuteiks, bet čia yra pagrindinis klausimas – pritaria Lietuvos Respublikos 2017 metų veiklos ataskaitai. Tai yra konstatuojamoji dalis, o prieš tai yra preambulėje parašyta, kodėl pritaria. Manau, kad viskas gerai su šita rezoliucija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo skelbiama diskusija. Užsirašė šeši Seimo nariai.

Mieli kolegos, gal pasitarkime? Diskutavome jau dėl veiklos ataskaitos, dabar užsirašė kalbėti vėl tie patys, tai panašu, kad mes kalbėsime... Aš kviesčiau galbūt kalbėti tuos, kurie nebuvo užsirašę. (*Balsai salėje*) Ar galime sutarti, tiesiog draugiškai, korektiškai? Jūsų valioje.

Aš manau, kad mes apsispręsime dėl laiko. Siūlau 20 minučių skirti diskusijai. Ar yra kitų siūlymų? Mažiau? 15 minučių? (*Balsai salėje*) Prašom pasiūlyti. Aš siūliu 20 minučių. Kas siūlo 15 minučių, prašome pasakyti, kad jūs siūlote 15 minučių, tada apsispręsime balsuodami.

Gerbiamasis A. Kubilius. Prašom, dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tokia rezoliucija pasirodė tik šiandien, frakcijos seniūnas tik šiandien ją įregistravo. Tai vėlgi atitinkamai rodomas tam tikras požiūris į patį šitą žanrą – visiškai negerbiama nei Vyriausybė, nei jos ataskaitos svarstymas, nei visas Seimas. Mes siūlome ramiai daryti pertrauką bent jau iki kito posėdžio. Per tą laiką mes įregistruosime normalia tvarka reikšmingų pataisų, kad iš tikrųjų tokia rezoliucija įgautų bent šiek tiek turinio, jeigu jos šitame Seime kam nors reikia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs reikalaujate pertraukos? Tik aš visiems noriu priminti, ypač A. Kubiliui, kuris kūrė šį Statutą ir puikiai jį žino, 183 straipsnis – rezoliuciją pateikus dvi valandos iki svarstymo. Taigi, kolegos, prašome nepriekaištauti. Rezoliucija buvo pateikta laiku ir nepažeidžiant Statuto. Jūsų reikalavimas pertraukos čia yra...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, dar viena replika.

PIRMININKĖ. Replikas nutraukiu. Balsuojame dėl pasiūlymo skelbti pertrauką dėl Seimo rezoliucijos iki kito posėdžio, vadinasi, iki 15 val. 30 min.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 27, prieš – 52, susilaikė 14. Pertrauka nedaroma. Dirbame. Vienas penktadalis, atsiprašau, suklydau. Iki vakarinio posėdžio registruokite pasiūlymus ir tada apsispręsime.

Ponas A. Kubilius – dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Bet aš vis tiek norėčiau jums pacituoti labai gerą Statuto straipsnį: „Rezoliuciją galima registruoti likus dviem valandoms.“ Bet paprastai, esant normalioms aplinkybėms, dirbant stabiliai Vyriausybei ir stabiliai valdančiai daugumai, kuri labai gerai dirba, tai tokios rezoliucijos paprastai registruojamos prieš savaitę. Tik karo atveju arba kokios nors politinės didžiulės krizės atveju tokia rezoliucija registruojama likus dviem valandoms. Tai aš noriu paklausti, kuri priežastis lėmė, kad ši rezoliucija atsirado tik prieš dvi valandas?

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų humoro jausmą. Mes tiesiog mokėmės iš jūsų, paskaitėme Seimo stenogramas ir matėme, kaip dauguma rezoliucijų buvo registruotos prieš dvi valandas. (*Balsai salėje*) Kolegos, dirbame toliau.

11.32 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 ir 24 straipsnių, ketvirtojo ir penktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-1453, Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-1454, Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1455 (*pateikimas*)

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo projektas Nr. XIII-1453. Pateikimas. Kviečiu ministrą L. Kukuraitį pateikti minėtą įstatymo projektą ir lydimuosius: Transporto lengvatų ir Tikslinių kompensacijų įstatymus. Prašom.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo projektų paketu siekiama įgyvendinti vieną iš prioritetinių Vyriausybės programos darbų, tai yra naujos Tikslinių kompensacijų mokėjimo tvarkos, panaikinančios didelį atotrūkį tarp tikslinių kompensacijų ir diskriminacines nuostatas dėl amžiaus, nustatymas.

Projektų tikslai: panaikinti neįgaliuosius diskriminuojančią nedarbingo asmens sąvoką, taip įgyvendinant Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendaciją Lietuvai; optimizuoti neįgaliųjų specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymą; optimizuoti tikslinių kompensacijų neįgaliųjų specialiesiems poreikiams tenkinti skyrimą, mokėjimą ir kontrolę; užtikrinti paramos tęstinumą išigyjant lengvąjį automobilį šeimoms, auginančioms slaugomus vaikus, šiems vaikams sukakus 18 metų; įgyvendinti Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomendacijas, reglamentuojant Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklą.

Įstatymų projektais siūloma nustatyti, kad vietoj šiuo metu teisės aktuose vartojamų neįgaliuosius diskriminuojančių sąvokų „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“ būtų nurodomas tik asmeniui nustatytas darbingumo lygis, išreikštas procentais.

Taip pat projektais nustatomos specialiųjų poreikių rūšys: nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros pagalba, lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo, išlaidų kompensacijos, ugdymo, techninės pagalbos priemonių, aplinkos ir būsto pritaikymo. Reglamentuojama, kad sprendimas dėl specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo priimamas Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyboje, kad nustatant specialiuosius poreikius dalyvauja savivaldybių socialiniai darbuotojai. Nustatomi nauji slaugos ir priežiūros tikslinių kompensacijų dydžiai. Nustatoma galimybė socialiniams darbuotojams esant reikalui tikslines kompensacijas slaugai ir priežiūrai keisti asmeniui būtinomis paslaugomis.

Šeimoms, auginančios slaugomus vaikus, teisė gauti lengvojo automobilio įsigijimo kompensaciją, slaugomam vaikui sukakus 18 metų. Šiuo metu tokią teisę turi tik šeimos, auginančios slaugomus vaikus iki 18 metų. Ir Ginčų komisijos pirmininkas, ir nariai gali būti skiriami į tas pačias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Jie turi turėti teisės ar sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį, arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą, ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo patirtį pagal nurodytą išsilavinimą. Planuojama, kad dėl pasikeitusių tikslinių kompensacijų dydžių (siūloma visas tikslines kompensacijas padidinti 11,2 euro, siekiant, kad nenukentėtų asmenys, turėję teisę iki šių įstatymų įsigaliojimo gauti dvi tikslines kompensacijas) šioms išmokoms mokėti papildomai iš valstybės biudžeto reikės apie 14 mln. eurų, iš jų išmokoms administruoti ir dalyvauti nustatant specialiuosius poreikius savivaldybių administracijoms reikės skirti apie 1,8 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų per pirmus metus. 2020–2021 metais atitinkamai reikės po 13 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų tikslinėms kompensacijoms mokėti ir administruoti. Prašome projektams pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis ministre, jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi M. Majauskas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, norėjau konkretų klausimą, susijusį su specialiųjų poreikių teikimo paslaugomis. Dėl vieno konkretaus atvejo kreipiausi į jūsų ministeriją, bet gavau visiškai neaiškų atsakymą. Pavyzdžiui, reikalinga neįgaliam žmogui specialiųjų poreikių... ir gauna integralią pagalbą (susideda iš dviejų dalių – priežiūros ir slaugos), ir, tarkim, slaugą, jeigu gyvena atokioje vietovėje, už 20 kilometrų nuo miesto, nuo centro paslaugų... yra visiškai negalia, atvažiuoja iš miesto slaugos darbuotojas, kuris suteikia pagalbą ir vėl išvažiuoja. Vadinasi, valstybei brangiai kainuoja.

PIRMININKĖ. Klauskite...

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Tuo tarpu yra šeimos nariai, kurie tą patį galėtų padaryti. Faktiškai šeima dar turi primokėti valstybei už tą paslaugą. Šeimos nariai galėtų tai padaryti...

PIRMININKĖ. Klausti – minutė.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...nemokamai. Jūsų tokios nustatytos taisyklės, kad integralios pagalbos išvis negali gauti, jeigu...

PIRMININKĖ. Klausti – minutė! Kolegos!

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...slaugos paslaugų neima. Absurdiška situacija. Bet jūs atsakėte, kad viskas gerai. Ar nereikėtų prižiūrėti jūsų sprendimų?..

L. KUKURAITIS. Kaip suprantu, klausiami apie tai, kad šeima turi papildomai primokėti už paslaugą. Tai visiškos negalios slauga ir globa yra iš dalies kompensuojamos.

Kaip suprantu, kita klausimo dalis būtų apie šeimos narių galimybes patiems teikti ir gauti piniginę paramą. Šiuo atveju tikslinės kompensacijos yra didinamos ir skiriamos būtent todėl, kad būtų galima turėti lėšų, reikalingų visiškos negalios žmonių priežiūrai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi M. Navickienė. Jos nematau. A. Dumbrava.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, įstatymo projekto aiškinamajame rašte atkreipėte dėmesį, jog, priėmus šį įstatymą, daliai žmonių, dabar turinčių nustatytus specialiuosius poreikius, gali būti nustatytos mažesnės poreikių grupės, o kai kuriems išvis panaikintos.

Norėčiau paklausti. Ar tai reiškia, kad šiuo metu egzistuoja, stačiokiškai kalbant, nepagrįstai išmokas ir valstybės paramą gaunantys neįgalumo sistemą išnaudojantys žmonės?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų yra didesnė diferenciacija gaunant tikslines kompensacijas. Turėdavome labai mažas ir pakankamai dideles, o šiuo atveju įvedamos kelios rūšys tikslinių kompensacijų tam, kad būtų įvairesnius poreikius atitinkančių išmoku.

Kadangi įtraukiami savivaldybių darbuotojai, kurie nustatys ir socialinius poreikius, tikėtina, kad vertinimo etape keisis ir poreikis (įvardijamas kitaip, nustatomas kitoks lygis), tačiau visa tai galios tikrai naujai įtraukiamiems tiriamiems asmenims ir tiems, kuriems baigsis terminas ir reikės iš naujo kreiptis į tarnybą tam, kad būtų nustatomi specialieji poreikiai. Vadinasi, dabartinių asmenų, kuriems nustatyti specialieji poreikiai, situacija tik gerės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Dumbrava. Jo nematau. J. Olekas. Ruošiasi R. Popovienė.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, iš tikrųjų kai kurie pasiūlymai verti dėmesio ir aš norėčiau pasiteirauti dėl transporto lengvatų. Iš tikrųjų kaip šiuo metu bus galima vertinti pagal naujus kriterijus nustatytas žmonių transporto lengvatų gavimo galimybes? Jūs jau minėjote, kad sulaukus pilnametystės anksčiau nebuvo galimybės, kad koks nors kitas žmogus galėtų padėti vairuoti transporto priemonę. Ar ta problema bus išspręsta po šių pakeitimų? Ačiū už atsakymą.

L. KUKURAITIS. Kaip buvo gaunama transporto lengvata, taip jina bus ir tęsiama. Šiuo atveju būtų taikoma tik tiems neįgaliesiems, kurie užauga, nuo vaikystės, nuo kūdikystės turi sunkią negalią ir jiems priklauso šita lengvata. Kai jiems sueis 18 metų, ji bus tęsiama. Jeigu norėtume įvesti visiems, kurie sulaukę pilnametystės įgautų tokią teisę, reikėtų papildomai 15 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Popovienė. Ruošiasi A. Sysas.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Džiaugiuosi, ministre, kad jūs pristatote šitą įstatymo projektą. Norėjau paklausti, įvedimas tarpinių vertinimų ir, kaip sakote, gradacija specialiųjų poreikių nustatymo kokias iš tiesų suteiks papildomas socialines paslaugas artimiesiems ir žmonėms, kuriems reikalinga pagalba dėl to, kad bus įvesti tarpiniai specialiųjų poreikių nustatymo lygiai? Be to, kad gaus dvi valandas iš pagalbos paslaugų ir tie, kurie turėjo slaugos nustatymą integralios pagalbos, kokie bus papildomi dabar paslaugų paketai?

L. KUKURAITIS. Šiuo atveju įstatyme numatyta galimybė, kad tikslinę kompensaciją būtų galima keisti į paslaugas, būtinas neįgaliajam. Ta tvarka bus nustatoma ministro potvarkiu, nutarimu ir tas turinys kol kas yra diskutuojamas. Tikrai galima įtraukti į diskusijas, kad tos paslaugos būtų labiausiai atitinkančios asmenų poreikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi D. Šakalienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūs numatote, kad šio įstatymo įgyvendinimui reikia 14 mln. eurų. Labai norėčiau sužinoti, kaip paskirstomas poreikis, kam daugiau skirti: transportui, globai, priežiūrai ar kam nors? Turite skaičiavimus, dėl ko padidėja 14 mln. ir kokiems poreikiams? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Didžioji dalis – 11,2 euro iš tiesų skirta padidinti tikslinių kompensacijų bazei, kuri, priminsiu, šiuo metu yra 112 eurų. Tai 11,2 euro padidinus, didžiąją dalį ir sudarytų. Mes galėsime patikslinti komiteto svarstymų etape.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinė klausia D. Šakalienė. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš iš tikrųjų taip pat džiaugiuosi šio įstatymo projekto pateikimu ir manau, kad labai gerai, jog pagaliau yra naikinama diskriminuojanti sąvoka „nedarbingas“, kuri

tapdavo nuosprendžiu daugybei žmonių. Bet man labai norėtusi žinoti ir praktinį atsakymą. Tai reiškia, kad nuo šiol darbdaviai nebegalės neįdarbinti žmogaus, arba, kitaip tariant, nebebus tokių situacijų, kai žmogui, kad ir turinčiam nedidelį darbingumo procentą, bet norinčiam ir galinčiam dirbti, uždaromos durys, taip nebebus. Kaip jūs užtikrinsite, kad taip nebebūtų?

L. KUKURAITIS. Iš tiesų šitos sąvokos tam ir naikinamos, kad visi turėtų lygias teises dalyvauti darbo rinkoje. Darbdavių priėmimas neįgaliųjų į darbą iš tiesų yra švietimo klausimas ir, šalia to, kad svarstomi neįgaliųjų užimtumo skatinimo įstatymų projektai, kartu rengiama didelė darbdavių švietimo ir mokymo akcija, kad neįgalieji būtų priimami, nediskriminuojami. Iš tiesų tai yra švietimo klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visus jums užduotus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Jūs galite atsisėsti. Nuomonė už – J. Džiugelis. Ačiū, ministre. Prašom, Justai.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, ministre, už pristatymą. Iš tiesų norėčiau pasidžiaugti, kad kuriame tikrai glaudų bendradarbiavimą su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Neįgaliųjų teisių komisija. Labai džiaugiuosi, kad pagaliau ši Vyriausybė atkreipė dėmesį į diskriminuojančią sąvoką dėl nedarbingumo, kad žmogus negali ši esmės būti nedarbingas, ir šita nedarbingumo sąvoka naikinama. Tai, ko gero, bus ir paskata žmonėms registruotis darbo biržoje, ir tikrai susirasti darbus, ir lygiai taip pat darbdaviams, kurie abejoja dėl šitos nuostatos, būtent priimti asmenis į darbą. Tai labai gražiai koreliuoja būtent su visa įdarbinimo reforma, kuri artimiausiu metu bus pateikta Seimui svarstyti. Todėl tikrai raginu kolegas balsuoti už ir palaikyti šiuos įstatymų paketus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Balsuojame dėl ką tik pateikto Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo ir lydimųjų – Transporto ir Tikslinių kompensacijų – įstatymų projektų.

Balsavimo rezultatai. Balsavo 89 Seimo nariai: už – 89, vienbalsiai pritarta po pateikimo įstatymo projektui. Replika po balsavimo – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau jus pataisyti: ministras bandė atsakyti į visus klausimus ir daugeliu atvejų neatsakė. Tai galbūt kitą kartą reikia siųsti viceministrę, kuri galėtų Seimo nariams detaliau atsakyti, nes paviršutiniški atsakymai tai nėra atsakymai?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Manau, visus rūpimus klausimus išsiaiškinsime svarstymo stadijoje dar komitetuose ir neaiškumai ar abejonės bus išsklaidyti.

Kolegos, dabar mums reikia paskirti komitetus. Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Galime pritarti tokiems paskirtiems komitetams? Galime. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Sutariame bendru sutarimu.

Gerbiamieji kolegos, Sveikos gyvensenos komisija rekomenduoja 15 minučių pertrauką, todėl ją skelbiu. Grįšime į plenarinių posėdžių salę 12 val. 5 min.

Po pertraukos pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius. Pertrauka iki 12 val. 5 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Baigiame pertrauką, tęsiame rytinį posėdį.

12.06 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1479 (pateikimas)

Pirmas klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1479. Pranešėjas – ministras L. Kukuraitis. Pateikimas.

L. KUKURAITIS. Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiamo įstatymo projekto tikslas, atsižvelgiant į praktikoje kylančias jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo

problemas, – tobulinti jaunimo politikos teisinį reguliavimą, apibrėžti darbą su jaunimu ir jo vykdymo principus, įstaigų ir organizacijų, dirbančių jaunimo politikos srityje, veiklos sritis ir funkcijas. Įstatymo projektu siekiama apibrėžti ir patikslinti institucijų, įstaigų ir organizacijų, dirbančių jaunimo srityje, veiklos sritis ir funkcijas, taip pat jaunimo politiką formuojančius ir įgyvendinančius subjektus, jų kompetenciją. Atsižvelgiant į jaunimo poreikius, tobulinti darbo su jaunimu organizavimo teisinį reguliavimą ir įstatyme nustatyti darbo su jaunimu principus, reglamentuoti atskiras darbo su jaunimu formas, tokias kaip darbas su jaunimu gatvėje, mobilusis darbas su jaunimu, atvirasis darbas su jaunimu, taip užtikrinti vienodą darbo su jaunimu vykdymo reglamentavimą Lietuvoje. Taip pat sukuriant palankias sąlygas motyvuoti jaunimą savarankiškai apsispręsti dalyvauti įvairiose veiklose, įtraukiant į švietimo sistemą, darbo rinką, užtikrinti socialinių įgūdžių ugdymą, visapusišką jauno žmogaus tobulinimą.

Taip pat projektu siekiama sudaryti prielaidas steigti atitinkamus teisinės formos atviruosius jaunimo centrus ir atvirąsias jaunimo erdves, atsižvelgiant į jų vykdomos veiklos pobūdį, vadovaujantis įstatymo projekte pateiktais jų apibrėžimais.

Taip pat siekiama tobulinti Jaunimo reikalų tarybos ir savivaldybių jaunimo reikalų tarybų sudarymo tvarką, aiškiau apibrėžti nurodytų tarybų kompetenciją ir taip užtikrinti sklandesnį jaunimo reikalų tarybų darbą bei aktyvesnį jaunimo interesų atstovavimą nacionaliniu ir vietos savivaldos lygmeniu. Taip pat įstatymu aiškiau apibrėžiama savivaldybių kompetencija įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybės lygmeniu.

Siekiant teisinio aiškumo, sprendžiamos praktikoje kylančios jaunimo politikos įgyvendinimo problemos, atsisakoma nereikalingų apibrėžčių, perteklinių reglamentavimų, atliekami kiti įstatymo techniniai pataisymai. Atsisakoma jaunimo politikos sričių, bendrųjų jaunimo teisių nuostatų, jaunimo politikos įgyvendinimo principų, dalies nevertotinų sąvokų ir t. t. Prašome įstatymų projektams pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Pirmasis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Labai iš tikrųjų džiugu, kad šis įstatymas pagaliau pasiekė Seimą, liūdina tik, kad taip ilgai nepasiekė. Bet iš tikrųjų norėčiau kito klausimo paklausti. Pagal dabartinį turimą jaunimo finansavimą, visų reikalų, tai turbūt sudėtinga būtų pasiekti tų rezultatų, kurie yra numatyti. Bet galbūt mes kaip palyginimą, kaip pavyzdį galėtume paimti neįgaliųjų centrus. Sakykime, kaip pavyzdys – rajone yra penki, šeši neįgaliųjų centrai, o jaunimo centro nė vieno. Tai tokia situacija. Gal galėtumėte pasakyti, kiek neįgaliesiems yra skiriama? Koks finansavimas jaunimui? Ir kaip išspręsti problemą, kad pusė rajonų savivaldybių išvis neturi rajonų centrų? Kaip šitą problemą išspręsti? Jeigu galima, trumpai.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų finansavimas jaunimo srityje iš lėto auga. Pavyzdžiui, atviriems jaunimo centrams, lyginant su 2017 metais, šiais metais jau trigubai daugiau lėšų skiriama. Lyginti su neįgaliaisiais nėra visai korektiška, nes ne visam jaunimui reikia tokio intensyvumo paslaugų, jų reikia, bet tokio intensyvumo ne visam jaunimui. Yra daug alternatyvių neformalaus ugdymo iniciatyvų švietimo sistemoje, neformaliojo ugdymo ir t. t.

Žinoma, kad lėšos, skiriamos neįgaliųjų integracijai ir reabilitacijai, yra daug didesnės. Turime 240 tūkst. neįgaliųjų Lietuvoje ir teisiškai esame įpareigoti kiekvienam jų maksimaliai suteikti paslaugas, kad jie būtų kaip visuomenės dalis. Jaunimui tuo tarpu, žiūrint į poreikius ir mūsų tikslus, siekiant juos aktyvinti, iš tiesų maksimaliai kuriama tų centrų tiek, kiek yra įmanoma. Kaip žinote, atvirų jaunimo erdvių yra 131 Lietuvoje, jaunimo centrų – tik 36. Šitos plėtros reikia, todėl dabar, kai svarstome biudžetus, finansavimu sieksime skatinti savivaldybes juos kurti. Tikiuosi, kad šiuo atveju ir Finansų ministerija palaikys šią kryptį.

PIRMININKAS. Turėtų klausti J. Olekas, tačiau salėje nematau. Klausia R. Popovienė.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Gerbiamas ministre, norėjau paklausti apie papildomų paslaugų užtikrinimą savivaldybėse. Įstatyme teigiama, kad ten, kur nėra jaunimo centrų, turės paslaugas suteikti mobiliojo darbo su jaunimu ar darbo su jaunimu gatvėje specialistai. Ar tam bus skirtos papildomos lėšos, ar tiesiog savivaldybė, įgyvendindama įstatymo nuostatas, turės užtikrinti šitų paslaugų prieinamumą ir tiesiog įsteigti tuos etatus specialistams papildomai?

L. KUKURAITIS. Darbo su jaunimu arba paslaugų teikimo plėtra turėtų būti ženkliai spartesnė. Šiuo atveju mobiliąsias grupes mes turime tiktai aštuoniose savivaldybėse, darbą gatvėje su jaunimu – tik vienoje savivaldybėje, kaip minėjau, jaunimo centrų turime tik 36. Net jeigu sudėtume visas ir išdalintume visoms savivaldybėms, tų paslaugų trūksta.

Žinoma, kad remdamosi šiuo įstatymu savivaldybės turės užtikrinti šią veiklą. Ministerija atitinkamai didins finansavimą ir skatins savivaldybes, ypač tas, kurios nedalyvauja, dalyvauti konkursuose, kad būtų užtikrinamos šios paslaugos. Tačiau savivaldybės turi ir savarankišką funkciją – atsakomybę savarankiškai plėsti paslaugas jaunimui, ypač toms grupėms, kurioms reikia intensyvių, kad jos ištrauktų ir dalyvautų visuomenės gyvenime – tai ir atskirties jaunimui, ir gatvės jaunimui, ir kitoms grupėms.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, tas įstatymas iš esmės per daug nieko nepakeistas, gal kai kurių punktų nebeliko, bet nebeliko ir departamento, kuris prie ministerijos turėjo įgyvendinti jaunimo politiką. Ir dabar įstatyme tiktai lieka, kad jaunimo politiką įgyvendina socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota institucija. Ką galvojate apie tą instituciją, kokia tai būtų institucija? Ar čia koks nors naujas darinys?

Dar antroji klausimo dalis. Viena iš didžiausių tokių problemų, apie kurią mes dabar dažnai kalbame, yra emigracija. Ar nemanote, kad įstatyme taip pat turėtų būti tam tikras dėmesys darbui su jaunimu ne tik galbūt... čia kalbama daugiau apie laisvalaikio formas, bet iš tikrųjų daugiau pagilintos kokios nors funkcijos, susijusios su darbo galimybėmis Lietuvoje?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Ši nuostata tiesiog išimama pagal bendrą teisėkūros principą, išimami konkretūs pavadinimai įstaigų, kurios vykdo įgyvendinančią funkciją. Taip pat elgiamasi ir šiuo atveju. Yra svarstymų, kaip optimizuoti jaunimo srityje įgyvendinančių institucijų veiklą, tačiau konkrečių planų dėl Jaunimo reikalų departamento nėra. Šiuo atveju jam būtų patikėtos šitos funkcijos, kurios ir numatomos įstatyme.

Dėl migracijos. Visiškai su jumis sutinku. Šiuo atveju, jeigu siekiama jaunimą įtraukti į darbo rinką, atitinkamai turėtų būti daug ženklesnis bendradarbiavimas tiek su Darbo birža, tiek su savivaldybėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Šiuo metu papildomai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje yra kuriamas modelis, kaip įtraukti atskirties grupes, taip pat ir jaunimą, kurio didelis procentas nedirba, į darbo rinką. Tas modelis būtent sujungtų tiek savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų, taip pat ir jaunimo organizacijų, tiek Darbo biržos bendradarbiavimą. Modelį turėtume pristatyti antrame pusmetyje.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Kortelę įsidėjote?

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dabar jau įsidėjau. Dėkoju. Gerbiamasis ministre, dėkoju už pristatytą įstatymo projektą. Supratau, kad Jaunimo reikalų tarybą plečiate. Ne tik Vyriausybės ir valstybės institucijų, ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, bet ir daugiau žmonių joje dalyvaus. Ar galėtumėte truputį pakomentuoti šitą savo pakeitimą?

Kita dalykas. Iš tikrųjų instituciškai mūsų jaunimo politika yra gana gerai sukurta, atrodo, 1998 metais buvo sukurta struktūra, remiantis Vokietijos modeliu. Taigi įrankių yra, tačiau vis dėlto savanorystės skaičius Lietuvoje nepasiekia didelių aukštumų, nepasiekia proveržio. Ar galėtumėte pakomentuoti, kaip įstatymo projektas arba apskritai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos politika siekia įtraukti daugiau žmonių į savanorišką veiklą? Aš neabejoju, kad jūs gerai žinote šitą klausimą, nes pats esate ilgametis nevyriausybinių. Būtų įdomu išgirsti. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Dėl Jaunimo reikalų tarybos plėtros. Daugelis įstatymo nuostatų... Kaip jūs ir sakėte, istoriškai susiklostė gana gera institucinė... ir netgi toks reglamentavimas jaunimo srityje. O tai, kas pildoma čia, įstatyme, yra iš praktikos. Naujos darbo su jaunimu formos įvedamos, tos, kurios jau pradėtos, tačiau nėra niekaip reglamentuotos. Jas siekiama aprašyti įstatyme tam, kad ne tik kad jas reglamentuotume, bet taip pat ir paskatintume jų plėtrą.

Lygiai taip pat Jaunimo reikalų tarybos išplėtimas yra būtent iš poreikio, iš diskusijų su tarybos nariais, su jaunimo lyderiais ir tas siūlymas suformuotas šia linkme.

Dėl savanorystės. Papildomai mūsų ministerija, vystydama, plėtodama šį įstatymą, yra numačiusi finansuoti atskirą programą – vadinamosios jaunimo savanorystės tarnybos, savanoriš-

kos tarnybos. Yra keletas projektinių programų, finansuojamų iš struktūrinių ar kitų lėšų, kur jaunimas atlikdavo praktiką. Kaip palyginimas europiniame kontekste galėtų būti Europos savanorių tarnyba, jos ilgalaikė praktika, ji netgi turi vertinamąją balą, kuris įskaitomas stojant į universitetus. Tai tokią tarnybą skatinti nacionaliniu lygiu ir tam *konkursuoti* lėšas, kad kiek galima daugiau atsirastų ne trumpalaikių savanorių, bet ilgalaikę savanorišką tarnybą atlikusių asmenų, kurie ir tuo metu, ir paskui galėtų ženkliai prisidėti prie visuomenės vystymo.

PIRMININKAS. Klausia J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, gana įdomūs jūsų neva ketinimai reorganizuoti departamentą. Gerai, kad jūs dar svarstote šį veiksma, nes iš principo departamentas, kaip ministerijos padalinys, yra ne vykdomasis, o politiką formuojantis padalinys. Viena pastaba.

O antra. Sąryšis būtent to padalinio arba politiką formuojančios struktūros su savivalda. Turime savivaldybėse jaunimo reikalų koordinatorių

Dabar jūsų teisinio reglamentavimo išplėtimas reiškia, kad ne visai geras sąryšis būtent koordinatoriaus, savivaldybės, ministerijos. Ar jūs išanalizavote problemą, kaip ir kas turėtų savivaldybėse, konkrečiose teritorijose, vykdyti tobulą arba geresnę jaunimo politiką. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Iš tiesų pagal dabar egzistuojančią sąrangą savivaldybėse jaunimo politiką koordinuoja jaunimo koordinatoriai. Tai, kiek šiame teisės akte yra išplečiamos tiek nacionalinių institucijų funkcijos, tiek jaunimo koordinatorių veikla, yra kilę iš praktikos tam, kad kaip galima geriau būtų užtikrintas jaunimo politikos įgyvendinimas. Jeigu būtų koks nors konkretesnis probleminis klausimas dėl jaunimo koordinatorių, Jaunimo departamento ir ministerijos to sąryšio trūkumo, tada galėčiau labiau pakomentuoti.

PIRMININKAS. Laikas klausti baigėsi, tačiau kolegos nesupyks, jeigu dar leisime Algirdui paklausti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Labai trumpas mano klausimas. Ministre, įstatymas labai deklaratyvus, net aiškinamasis raštas yra ilgesnis už patį įstatymo projektą. Ar mes galėtume gyventi be šio įstatymo?

L. KUKURAITIS. Įstatymo pakeitimai sukuria prielaidas papildomoms 11 tvarkų, socialinės apsaugos ir darbo ministro tvarkų, dėl... Galiu išvardinti. Dėl darbo su jaunimu koncepcijos patvirtinimo, dėl atviro darbo su jaunimu tvarkos aprašo, mobiliojo darbo ir t. t. Kitaip sakant, įstatyme įvedamos formos, kurių nebuvo niekur, jokioje teisėkūroje, kol kas nėra tokių formų, dabar jos įvedamos, ir mes poįstatymiais kaip reikiant praplėsime jaunimo sritį, kaip sakiau, ne tik reglamentuosime, bet ir skatinsime tai atsirasti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Nuomonė už – R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Iš tiesų reikalingas ir lauktas, atnešantis daugiau teisinio aiškumo, kalbant apie darbą su jaunimu, ir reguliuojantis organizacijų ir institucijų, dirbančių su jaunimu, veiklos sritis. Labai tikiuosi, kad tokios naujos sąvokos, kaip mobilus darbas su jaunimu, darbas gatvėje, praktiškai padės pasiekti mažiau aktyvius ir mažiau galimybių turinčius jaunos žmones. Tiesa, nurodoma, kad šis įstatymo projektas nereikalauja papildomų finansų, tačiau tai, ką sako ministras, manau, labai svarbu, kad ateityje jaunimo politikai bus skiriami didesni resursai. Labai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi dėl motyvų prieš niekas neužsirašė, siūlau pritarti bendru sutarimu po pateikimo šiam įstatymo projektui. (*Balsai salėje*) Siūlytė balsuoti? Prašom balsuoti dėl šio projekto. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų nėra. Niekas daugiau nieko ir nesiūlo. Siūloma svarstyti gegužės 24 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Prašom. Per šoninį mikrofoną.

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Kaip papildomą siūlome Jaunimo ir sporto reikalų komisiją.

PIRMININKAS. Papildomas. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Ačiū.

12.24 val.

Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-149(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 16¹, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-150(2), Administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 69¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-151(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-152(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-153(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-154(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-155(2), Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4, 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-156(2), Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-157(2), Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-158(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-159(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-394 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1973, Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1974, Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1975, Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1976, Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1977, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1978, Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1979, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1980, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1981, Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1261 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1982 (*pateikimas*)

Kitas klausimas – Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-149(2). Pranešėja – ministrė J. Petrauskienė. Prašom. Pateikimas. Kartu pristatys ir lydimojusius.

J. PETRAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pristatyti Kūno kultūros ir sporto įstatymo projektą ir lydimojusius teisės aktus.

Norėčiau priminti, kad Seimas 2017 metais gražino Kūno kultūros ir sporto įstatymo projektą tobulinti. Už projekto rengimą Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskyrė Švietimo ir mokslo ministeriją... Subūrėme darbo grupę iš įvairių organizacijų atstovų: Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Parolimpinio komiteto, Lietuvos kurčiųjų sporto komiteto, Sporto federacijų sąjungos, asociacijos „Sportas visiems“, Lietuvos kūno kultūros mokytojų asociacijos ir trenerių profesinės sąjungos, savivaldybės, Kūno kultūros ir sporto departamento, kitų ministerijų atstovų. Sudaryta darbo grupė per ganėtinai trumpą laiką derindama tikrai sudėtingus klausimus, labai įvairius interesus pateikė Vyriausybei svarstyti naują įstatymo projektą, kuriam Vyriausybė pritarė.

Norėčiau paminėti pagrindines naujoves arba akcentus naujos Kūno kultūros ir sporto įstatymo redakcijos. Taigi kas yra nauja?

Pirmą kartą yra įtraukiama kaip atskira veikla arba labai svarbi skaidrumą ir viešumą įtvirtinanti atsakomybės sritis kūno kultūros ir sporto stebėsenai. Labai svarbu, kad formuojant kūno kultūros ir sporto politiką būtų vadovaujama aiškiais argumentais, būtų visiems prieinami visi sprendimų argumentai ir pagrindimai. Tokios rekomendacijos yra teikiamos ir kitų šalių bei Europos Sąjungos institucijų.

Dar svarbu, kad įstatyme labai aiškiai apibrėžiama kūno kultūros ir sporto sistema, kuri apima fizinį aktyvumą, kuris yra sietinas ir su sveikos gyvensenos pagrindų stiprinimu, bei didelio

meistriškumo sportas. Labai svarbu, kad šios dvi sritys būtų įgyvendinamos kaip ne dvi atskiros veiklos, bet du savaime susisiekiantys indai. Tai vientisa kūno kultūros ir sporto sistema ir reikalinga viena valstybės politika šioje srityje, jos rūpinimasis tiek jaunąja mūsų karta, vaikais, studentais, tiek auginant profesionalius sportininkus, tiek skatinant suaugusių žmonių ir įvairių visuomenės grupių dalyvavimą ir aktyvumą šiose veiklose.

Fizinio aktyvumo, sveikatinimo, sporto visiems reglamentavimas ir finansavimo mechanizmas taip pat yra apibrėžiamas įstatymo projekte. Siūlomas aiškus įstatymo lygiu nustatytas mechanizmas investuojant į sportą ir skiriant finansavimą sporto, kūno kultūros, sveikatinimo, fizinio aktyvumo veikloms.

Taip pat siūloma didinti finansavimą, skiriamą šioms veikloms. Per kelerius metus iki 2021 metų skirti didesnes lėšas: nuo dabar galiojančio 1 % alkoholinių gėrimų ir apdoroto tabako akcizo nuosekliai didinti skiriamą procentą iki 3, bet taip pat palikti galioti 10 % praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų, azartinių lošimų mokesčio.

Šis žingsnis tikrai labai svarbus ir reikalingas tam, kad pagerintume mūsų visuomenės sveikatos rodiklius, kuriuos tikrai labai veikia ir mažas fizinis aktyvumas. Tai liečia tiek jaunesnio amžiaus vaikus, tiek suaugusius žmones. Tai turi įtakos mūsų gyvenimo trukmei. Esame žemiau daugelio Europos Sąjungos rodiklių šiose srityse. Vaikų ir jaunimo užimtumo fizinio aktyvumo skatinimas būtų labai didelis impulsas taip pat gyventojų socialinei integracijai ir gerovei.

Taigi įstatymo projekte aiškiai numatoma, kokio dydžio valstybės biudžeto lėšos skiriamos fiziniam aktyvumui. Principai, kaip skiriamos ir kam gali būti naudojamos fizinio aktyvumo, sveikatinimo veikloms ir inventoriui įsigyti reikalingos lėšos. Taip pat įstatymo lygiu reglamentuojamas sporto finansavimas. Be aptarto fizinio aktyvumo, sveikatinimo veiklų finansavimo, įstatyme siūloma nustatyti kriterijus dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo didelio meistriškumo sportui. Taip pat nustatoma, kad valstybė steigia centrą, kuris sudaro sąlygas sportininkams rengti. Svarbus įstatymo skirsnis yra susijęs su šios srities darbuotojais ir profesionalais. Yra aiškiai apibrėžiami kvalifikaciniai reikalavimai sporto specialistams, treneriams. Tie siūlymai yra pateikti įstatymo projekte.

Taip pat yra siūloma įstatyme nebenumatyti, t. y. panaikinti, šiuo metu egzistuojančią įvairių leidimų sistemai prie Kūno kultūros ir sporto departamento išdavimą.

Kita svarbi naujovė, kas skatina vėlgi mūsų jaunąją kartą ir tikriausiai tai irgi yra viena iš labai aiškių sąsajų su švietimo sistema, tai yra siūlymas mokyklose vykdyti tris kūno kultūros pamokas. Jau pradėjome diskutuoti dėl bendrųjų kūno kultūros pamokų programos turinio keitimo, nes pradėta švietimo srityje viso ugdymo turinio kaita. Tai, be jokios abejonės, apima ir fizinio lavinimo pamokas. Pirmiausiai vaikai turi suprasti, kodėl fizinio aktyvumo veiklos yra mums visiems naudingos ir reikalingos. Taip pat turi gauti pakankamai žinių, kai siekiama formuoti įprotį būti aktyviems, o jau vėliau ir fizinių pasiekimų aspektai irgi tikrai yra svarbūs.

Įstatymo projekte taip pat numatomi ir daugelis kitų aspektų, svarbių sporto bendruomenei. Tiek Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos veikla yra apibrėžta, tiek savivaldybių vaidmuo rengiant sportininkus bei vystant sportines veiklas, asmens sveikatos tikrinimo reikalavimai, reikalavimai sporto pratyboms, sporto varžyboms, kūno kultūros pratyboms ir kitiems kūno kultūros ar sporto renginiams organizuoti. Valstybės skatinimas už sporto pasiekimus bei laimėjimus apibrėžiamas numatant premijas, stipendijas ir rentas.

Taigi, teikiant šį įstatymą, kartu yra teikiama 20 susijusių (šio įstatymo lydinių) teisės aktu projektų. Aš gal detalai nepristatysiu, bet mielai atsakysiu į jūsų klausimus. Visi įstatymų projektai yra susieti su mano jau pasakytomis nuostatomis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, tikrai esu be galo dėkingas už skiriamą dėmesį kūno kultūrai. Man atrodo, kad sveika gyvensena yra pati geriausia prevencija nuo įvairiausių ligų, taip pat ir psichikos sveikatos ligų. Dėmesys sportui ir aktyviam gyvenimui tikrai užtikrina, kad žmonės, ypač jauni, augtų sveiki.

Čia norėjau paklausti apie, man atrodo, puikią iniciatyvą užtikrinti, kad vaikai turėtų tris kūno kultūros pamokas per savaitę, ne dvi ar vieną, kaip šiuo metu kartais yra. Norėjau paklausti. Dažnai jaunimas vengia sportuoti, nes infrastuktūra yra nepritaikyta: nėra kur nusiprausti, nėra

ra kur persirengti, aikštelės sugriuvusios, nesutvarkytos ir panašiai. Norėjau paklausti. Kaip bus užtikrinama, jog ir infrastruktūra būtų tokia, kuri skatintų jaunimą sportuoti, nes šiuo metu, atrodo, dažnai yra remiami profesionalūs sporto klubai, profesionalus sportas, o kai kalbame apie jaunimą, tai paliekama pačiam jaunimui tvarkytis?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkui už klausimą. Tikrai siekiama užtikrinti ir galimybes, lygiai taip pat ir vaikų saugumą vykdant fizines veiklas, tikrai yra žiūrima kompleksiskai. Tai, kad ši atsakomybė, priėmus įstatymą, pereina Švietimo ir mokslo ministerijai, atsiranda geresnės galimybės išnaudoti visoje savivaldybėje esančią sporto infrastruktūrą. Yra nuosekliai atnaujinama mokyklų sporto infrastruktūra, tikrai yra nemažai lėšų investuojama atnaujinant tiek sporto aikštynus, tiek stadionus, tiek sporto sales. Tų mokyklų, kurios turi prastesnes sąlygas, deja, jų yra, bet jų skaičius nuosekliai mažėja. Bet kiekvienoje savivaldybėje tikrai atvėrus tiek miesto infrastruktūrą, sporto mokyklų infrastruktūrą, kiekvienos savivaldybės atveju yra kita situacija, tikrai atsiranda galimybė į tai pasižiūrėti kompleksiskai.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji ministre, jūs paminėjote didelio meistriskumo sportą tarp visų, tai irgi labai svarbu, tai mūsų valstybės prestižas tarptautiniu lygmeniu. Žinote, kad nuo šių metų sausio 1 dienos, visai neseniai, buvo panaikintas Lietuvos olimpinis sporto centras. Jūsų nuomone, dabar jūs galbūt jau susipažinusi su situacija, beveik visi didelio meistriskumo sportininkai, kurie dalyvauja olimpiadose, pasaulio ir kituose Europos čempionatuose, mano, kad tai yra didelė klaida. Čia tarpusavio intrigų, interesų kažkokie konfliktai vyksta, ar jūs darysite kokius nors žingsnius, kad atstatytumėte, ištaisytumėte tokią klaidą, nes šiandien tai dar neįjuntami, bet po kelerių metų pasijus mūsų aukšto, didelio meistriskumo sportininkų rezultatams ir mūsų siekiui olimpiadose ir čempionatuose? Kaip, jūsų nuomone, bus sprendžiamas šis klausimas?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Be jokios abejonės, pačios piramidės viršūnėje yra mūsų sporto meistrai ir tikrai visa Lietuva didžiuojasi pasiekimais. Turi būti nuosekli sistema ir kokybiška sistema, užtikrinant profesionalų rengimą. Šiandien esame tokioje tarpinėje situacijoje, Kūno kultūros ir sporto departamentui paskirsčius finansavimą skirtingoms sritims, buvo remtasi viena metodika. Mes dabar tikrai turime šiuo pereinamuoju laikotarpiu galimybę išanalizuoti ir teigiamas puses, ir galbūt klaidas. Dabartiniame įstatyme tikrai yra numatyta, kad sporto meistrų, profesionalų rengimo centras tikrai yra ir bus, jeigu susipažinote su įstatymo projektu. Kaip jis turi veikti, kaip turėtų būti skiriamas finansavimas, tai ir turėtų būti numatyta ir poįstatyminiuose, ir susijusiuose teisės aktuose.

PIRMININKAS. Klausia V. Alekna.

V. ALEKNA (LSF). Gerbiamoji ministre, aš jūsų jau klausiau komisijoje to klausimo ir vis dėlto labai įdomu, kad jūs tą patį pakartotumėte. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – tokia buvo visų vizija, ir kai mes gražinome įstatymą tobulinti, tai buvo tuo tikslu. Jūsų kaip tik, nežinau, ne jūsų, bet jūsų Vyriausybės programoje yra įrašyta, kad atsiras tokia ministerija. Gavome mes tą įstatymą, tokio žodžio nėra, kad sportas yra ministerijos lygmens.

Kitas dalykas, ministerija formuos politiką, o kas ją įgyvendins? Komisijoje jūs atsakėte, kad įgyvendins vyriausybės organizacijos, visuomeninės organizacijos. Sakykite, ką jūs darysite, jei-gu nėra viena iš tų organizacijų nesutiks įgyvendinti jūsų politikos?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš pamenu, kad jūs jį uždavėte, todėl susirinkau ir papildomos medžiagos. Dėl to, koks turi būti ministerijos pavadinimas, tikrai Seimo nariai turi tokią galimybę apsispręsti. Nuoširdžiai tikiu, kad ne pavadinimas lemia atskiros veiklos svarbą. Jeigu pasižiūrėtume į europinę patirtį, tikrai yra įvairių modelių, kur sporto politika yra priskirta kokiai nors ministerijai. Mes, turėdami Kūno kultūros ir sporto departamentą, pavaldų tiesiogiai Vyriausybei, turėjome unikalią Europoje patirtį. Visose kitose Europos Sąjungos šalyse sporto politika yra priskirta vienai iš ministerijų. Yra kelios valstybės, kurios turi atskiras sporto ministerijas, bet tikrai yra dažnas derinys, tikriausiai natūralus, kai Švietimo ir mokslo ministerijos atsakomybės srityje yra sporto politika. Iš keturių švietimo ministerijų, kurios turi tokią atsakomybę, pavadinimas yra tikrai švietimo ministerijų veikloje, o tik keturios iš visų turi minėtą pavadinimą, bet paprastai tai yra Švietimo ir jaunimo ministerijos arba kažkoks kitas derinys.

Yra ir pragmatiška pusė, kuri, aš manau, lygiai taip pat yra svarbi suvokiant, kad mūsų ministerijai buvo patikėta rengti įstatymo projektą neturint nei atskiro departamento, nei atskirų šios srities darbuotojų. Ir tikrai dėkoju visiems, kurie prisidėjo.

Norint keisti ministerijos pavadinimą, aš jums žadėjau, kad tuos skaičius pasakysiu, tai skaičiai yra tokie, kad reikėtų keisti 36 įstatymus, 380 Vyriausybės nutarimų, dar 1433 nutarimai susiję su Švietimo ir mokslo ministerijos veikla bei per 1 tūkst. įsakymų. Tai nėra tikriausiai pagrindinė informacija, bet suvokiant, kad tai irgi yra darbas, kuris gula ant ministerijos pečių, ir mes galime šitą energiją skirti tikrai sporto politikai stiprinti ir veikloms įteisinti arba šioms procedūroms. Be jokios abejonės, apsispręs Seimas ir tai yra Seimo valia.

Dėl įgyvendinimo. Įstatymo projekte, kuri turėsite galimybę išsamiai išnagrinėti ir aptarti, yra numatyta sporto politikos įgyvendinimo struktūra. Kai kur yra nurodyta ministerija, kai kur yra nurodytos įgaliosios institucijos, tačiau taip pat yra numatyta ir aprašyta veikla Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos kaip patariančiosios institucijos tiek Lietuvos Respublikos Seimui, tiek Vyriausybei, tiek ministerijai. Taip pat jau dabar yra daug veikiančių sporto politiką įgyvendinančių institucijų, kurių veikla tikrai reikalinga.

O jeigu matytumėte, kad turėtų būti tobulintina, tai tikrai galima svarstyti, dabar yra geras metas aptariant projektą. Tai yra ir Lietuvos olimpinis sporto centras, ir Lietuvos sporto medicinos centras, Švietimo mainų paramos fondas siūlomas kaip institucija, galinti dalyvauti finansuojant fizinio aktyvumo veiklas, Antidopingo agentūra, Sporto muziejus. Manau, kad valstybinės įstaigos ne pačios renkasi, vykdyti ar nevykdyti tam tikrą veiklą. Jeigu bus tokie numatyti sprendimai priimant Sporto įstatymą, tokia bus sistema.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, vis dėlto norėčiau grįžti prie M. Majausko klausimo. Aš pacituosiu jums buvusį įstatymą. Kūno kultūros pamokos formaliojo švietimo programos vykdančiose įstaigose, išskyrus aukštąsias mokyklas, yra privalomos ne mažiau kaip tris valandas per savaitę. Universitetuose taip pat buvo numatyta ne mažiau kaip dvi valandos per savaitę pirmuose kursuose. Deja, šis įstatymas nebuvo vykdomas ir jūsų šiuo metu vadovaujamoje ministerijoje laiku... Savaiame suprantama, viskas priklauso nuo finansų. Ar jau bus numatyti naujame biudžete finansai fiziniam aktyvumui didinti, ypač finansuoti valandas, fizinio pasirengimo pamokas paprasčiausiai? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Pamokų skaičių apibrėžia ne tik įstatymas, bet ir ugdymo planas, kuris taip pat yra diskutuojamas, todėl šis siūlymas yra įtvirtinti, dar kartą kartoju, tris fizinio aktyvumo pamokas mokykloje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausiti baigėsi, bet kadangi pristatome tikrai didelį įstatymų projektų paketą, tai gal galime pratęsti dar 10 minučių? Neprieštarausite? (*Balsai salėje*) Gerai. Dar pratęsiame 10 minučių.

Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, Europoje buvo ir Gynbos ir sporto ministerija, Austrijoje. Aš visą laiką advokatavau dėl to, kad jums reikia padėti. Bet mano klausimas ne apie tai.

Jūs paminėjote tikrai neblogą perspektyvą dėl fizinės kultūros finansavimo, nors daugelyje šalių ta fizinė kultūra neišskiriama, ji vadinama sporto vardu. Bet nelabai aišku iš įstatymo projekto, o kaip bus su sporto finansavimu. Jūs pristatydamas bandėte truputį užsiminti, bet taip atrodo, kad didelė arba labai didelė dalis lėšų nueis fizinei kultūrai, sveikatinimui, tai yra labai gerai, sveikintina, bet norėdami išlaikyti aukštą sportinį meistriškumą mes turbūt turėtume nepamesti ir sporto finansavimo. Tai gal galėtumėte dar kartą akcentuoti, koks bus numatomas profesionalaus sporto finansavimo augimas?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju. Dar kartą patikinu, kad įstatymo projekte yra numatytas tiek fizinio aktyvumo, sveikatinimo, lygiai taip pat ir profesionalaus sporto finansavimas. Fizinio aktyvumo projektams įgyvendinti yra numatyta daryti atranką, tai sudarytų vėlgį komisijos... Patys principai įstatymo projekte yra numatyti. Lygiai taip pat tikrai nemažės, noriu nuraminti, dėme-

sys ir skiriamas finansavimas profesionaliam sportui. Aš dabar čia greitai nerandu, bet tai yra atskiru įstatymo straipsniu apibrėžta.

PIRMININKAS. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, aš dėl 24 straipsnio, t. y. rentos. Yra olimpinio sporto rungčių, kurios tikrai yra pelningos pačiam sportininkui, ir jis, baigęs karjerą, tampa ne tik milijonieriumi, bet gal ir multimilijonieriumi. Tačiau yra rungčių, kai tikrai, aukodami savo sveikatą, laiką ir finansus, baigia karjerą tikrai neuždirbę pinigų. Įstatyme nenumatytas joks turto deklaravimas, tik numatyta, kad jeigu tu tapai olimpinio čempionu, tau renta mokama. Viena vertus, lyg ir viskas normalu.

Bet, kita vertus, multimilijonieriui mes atimame nuo kitų žmonių ir dar mokame rentą iki gyvenimo pagalbos. Rentos sąvoka nėra pensijos sąvoka. Kaip jūs manytumėte, ar nereikėtų įrašyti kriterijų dėl turto deklaravimo rentos gavėjui?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš net neabejoju, kad dėl to bus diskutuojama. Suprantama, kad žmonėms, nepriklausomai nuo turtinės padėties ar socialinio sluoksnio, ar kilmės, suteikę rentas, mes skatinsime juos už tam tikrus sportinius pasiekimus. Manau, tai yra pati svarbiausia nuostata.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiama ministre, tikrai žaviuosi, kad jūs prabilote apie sportą. Nesitikėjau. Turiu tikrai labai daug klausimų ir, mano galva, šis įstatymas tikrai dar prašosi invazijos. Ir mes ją darysime. Bet aš noriu dar apie finansavimą pratęsti kitu kampu.

19 straipsnyje yra finansavimas pagal tam tikrus kriterijus, ar ne? Būtina įvykdyti tam tikras sąlygas, kad gautum didesnę ar mažesnę finansavimą. Bet yra galimybė toms federacijoms, kurios neįvykdo kriterijų, vis tiek gauti lėšų iš visuomeninių organizacijų. Aš turiu omenyje Lietuvos tautinį olimpinį komitetą – jis gali paremti pagal įstatymu numatytą tvarką. Ar nemanytumėte, kad būtų optimaliau visas tas lėšas konsoliduoti į vieną fondą ir tada kriterijai nebūtų iškraipomi? Jūs mane turbūt supratote. Ir kaip bus dėl Sporto rėmimo fondo? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Čia tikriausiai net keli klausimai kaip vienas. Be jokios abejonės, įstatymas yra siūlymas. Toks siūlymas yra pateiktas darbo grupės, kurioje dalyvavo labai įvairių suinteresuotų šalių. Tai yra tas kompromisas ir sutarimas, kuris šiandien teikiamas jums. Manau, natūralu, kad siekiant užtikrinti sporto finansavimo skaidrumą turi būti labai aiškiai įstatymo lygmeniu įvardinti kriterijai.

Dėl Olimpinio komiteto. Daugelyje valstybių, taip pat ir šio įstatymo atveju, tai yra nevyriausybinė organizacija, kuri turi savo finansavimą su savo mechanizmu. Jeigu jūs matytumėte, kad kriterijai, kurie yra pasiūlyti 19 straipsnyje, turėtų būti kiti, tai būtų tikrai diskutuojama. Turime, jei neklystu, atrodo, 74 federacijas, ir turėtų būti visiems labai aišku ir vieša, kaip yra skiriamos lėšos.

PIRMININKAS. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano būtų keli klausimai. Tai dėl to paties finansavimo – 16 straipsnio, ar yra tikrai gerai nustatyti procentus, juo labiau kad tai prieštarauja Konstitucinio Teismo sprendimui ir varžo Vyriausybės, kaip biudžeto formuotojos, teises planuojant biudžetą?

Kitas klausimas būtų. Šiuo paketu mes naikiname Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymą. Realiai finansavimą nedidelio meistriskumo sportui mes net 2021 metams faktiškai tris kartus padidiname, bet pagal dabartinį reglamentavimą, iš Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo buvo remiami ir didelio sportinio meistriskumo sportininkai, sporto mokslas, sporto specialistų rengimas, tobulinimas, bazių rekonstrukcija ir statymas. Dabar viskas bus, kaip suprantu, iš valstybės biudžeto lėšų. Ar mes finansavimą dar labiau išplėsime?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Norėčiau patikslinti. Nesutikčiau, kad yra naikinamas Kūno kultūros ir sporto fondo įstatymas. Jis kaip tik yra integruojamas į šį įstatymą. (*Balsas salėje*) Taip, dabar galiojantis yra integruojamas į šį įstatymą, aiškiau apibrėžiant sporto finansavimo nuostatas. Jeigu padarytume lyginamąjį variantą, tai labai aiškiai matytumėte.

O finansavimo principai ir veiklos... tikrai tai, kas yra numatyta tiek meistriškumui, tiek inventoriui, tiek renginiams, tiek kitoms veikloms, – visos šitos veiklos yra susijusios su sporto vystymu ir visoms veikloms turi būti numatytas finansavimas. Apie tai ir kalbama šio įstatymo nuostatoje. (*Balsas salėje*) Aš gal konkrečių dabar iš karto eilučių jums nesurasiu, bet neabejoju, kad komitetuose mes tikrai tai apsvarstysime.

Jeigu atsakyčiau į klausimą dėl Vyriausybės įgaliojimų varžymo biudžetą formuojant, tai yra siūlymas, kuriuo siūloma nuosekliai didinti finansavimą fiziniam aktyvumui, ir tam yra pritarusi Vyriausybė. Todėl nematytume čia priešpriešos dėl Vyriausybės įgaliojimų varžymo.

PIRMININKAS. Klausia K. Smirnovas.

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Pirmiausia noriu ministrei padėkoti už puikų pristatymą ir atsakymus į klausimus. Į daugelį klausimų, kuriuos norėjau paklausti, jau atsakėte. Bet vis tiek norėčiau pakartoti pagrindinį – dėl Vyriausybės programoje numatytos... sportą pakelti į aukštesnį lygmenį. Daugelyje Europos šalių ministerijų pavadinimuose yra „sportas“. Nebūtinai švietimas ir sportas. Būna jaunimas ir sportas, kultūra ir sportas, švietimas, mokslas ir sportas. Daugiau kaip pusėje šalių yra įrašyta „sportas“ į pavadinimą. Tai rodo ir valstybės požiūrį į šią sritį, kuri yra labai aktuali. Mes matėme, dėl sporto ir politika, tarptautiniai santykiai pagerėja. Net ir Šiaurės Korėja su Pietų Korėja sudarė bendrą komandą ir dalyvavo. Galima pasiekti puikių rezultatų.

Pirmas mano klausimas. Kaip jūs kelsite sportą į aukštesnį lygmenį, kai Kūno kultūros departamentas buvo prie Vyriausybės, o dabar bus tik prie ministerijos?

Antras klausimas. Kaip atrodys sporto politikos įgyvendinimo struktūra?

PIRMININKAS. Laikas!

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Trečias klausimas. Ar kūno...

PIRMININKAS. Laikas!

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). ...kultūros ir sporto specialistai, treneriai, bus, kaip iki šiol, pedagogai, ar...

PIRMININKAS. Laikas!

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). ...kitaip bus įvardyti? Lauksiu atsakymų.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju. Čia daug klausimų. Manau, tik priėmę kokybišką Sporto įstatymą ir sėkmingai įgyvendindami sporto politiką, mes visi pakelsime šią svarbią sritį į aukštesnį lygmenį. Manau, veiklų kokybė pirmiausiai tai rodo.

Noriu patikslinti. Nesiūloma steigti departamento prie ministerijos. Tai taptų tiesiogine ministerijos atsakomybe, o tai, manau, yra tikrai labai reikšminga.

Dėl įgyvendinimo struktūros. Mes jau diskutavome komitete. Aš gerbiamaam Seimo nariui V. Aleknai taip pat pasakiau tuos pačius siūlymus dėl įgyvendinančių institucijų, ar reikia tai peržiūrėti, ar reikia kaip nors kitaip tobulinti jų veiklą. Tikrai neabejoju, kad diskutuosime.

Trenerio sąvoka vėlgi yra pateikta kaip siūlymas įstatymo projekte. Yra apibrėžta, kas yra treneris. Šiandien yra siūloma, kad tai sporto specialistas, rengiantis sportininką sporto varžyboms ir (ar) jam vadovaujantis sporto varžybų metu. Jeigu mes suvokiame, kad dalis trenerių dirba ir pedagoginį darbą, be jokios abejonės, tada jie yra ir pedagogai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausiti baigėsi. Galite užimti savo darbo vietą.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji ministre, noriu dar kartą padėkoti už skiriamą dėmesį kūno kultūrai. Tai iš tiesų svarbi sritis ir svarbu, kad visi susitelktume ir priimtume reikalingus sprendimus ir teisės aktus. Bet dar svarbiau, kaip bus įgyvendinama tai, kas čia yra parašyta. Vienas dalykas yra aiškus, kad jau šiandien mes stringame įgyvendindami tuos įstatymus, kurie jau yra priimti. Kaip kolega E. Pupinis paminėjo, jau šiuo metu galiojančioje redakcijoje yra parašyta, jog ne mažiau kaip trys kūno kultūros valandos per savaitę yra privalomos, bet ta nuostata nėra įgyvendinama. Dabar jūs tą nuostatą iškeliate kaip naują, parašote, kad trys kūno kultūros pamokos per savaitę bus privalomos. Vėlgi klausimas, kaip tie dalykai bus įgyvendinami?

Dabar kviečiu balsuoti ir palaikyti pateikimą, bet jį palaikyti avansu, nes, man atrodo, reikia dar labai atsargiai ir rimtai pasikalbėti, kaip bus įgyvendinamos tos nuostatos, kurios yra numatytos šiame projekte. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Tikriausiai susilaikysiu, bet mano susilaikymas bus su šiokiu tokiu pliuso ženklu vien dėl to, kad svarstymo metu galutinis sprendimas ir apsisprendimas priklausys nuo priimtų siūlymų, jų įtraukimo ir įgyvendinimo.

Dabar naudodamasis proga galiu atsakyti kolegai V. Rinkevičiui dėl olimpinių sporto centrų. Federacijos, gerai finansuojamos federacijos, galės puikiai išnaudoti galimybę savo lėšomis samdyti tiek trenerius, tiek gydytojus, tiek kitą pagalbinį personalą, ir Lietuvos olimpinis sporto centras liks išlaikomas iš biudžeto tik kaip pastatai, įrengimai ir panašiai. Taigi čia problemos nebus ir planas optimizuoti yra visiškai geras. Aš nežinau, kodėl federacijos šitaip nuogaštuoja. Tiesa, ne visos.

Mūsų frakcija turbūt irgi apsispręs laisvai, bet įstatymo laikas jau tikrai atėjo. Aš manau, kad mes pavasario sesijoje turime susidoroti.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti dėl šių įstatymų projektų.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 67, prieš nėra, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta. Dėl visų projektų pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIIIIP-149 kaip papildomi siūlomi Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas bei Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Prieštaraujančių nėra? (*Balsai salėje*) Biudžeto ir finansų komitetą dar siūlote? Biudžeto ir finansų komitetas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Kas dar turite pasiūlymų? K. Smirnovas. Prašau.

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Jaunimo ir sporto reikalų komisija.

PIRMININKAS. Jaunimo ir sporto. A. Papirtienė. Prašau. Čia dėl komitetų.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Ne, aš repliką po balsavimo norėjau.

PIRMININKAS. Tuoj, minutėlę!

Daugiau siūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu visiems siūlymams? Ačiū, pritarta. Dar norėčiau paminėti, kad dėl klausimo 1-5c – projekto Nr. XIIIIP-151(2) kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Taip pat dėl projekto Nr. XIIIIP-1977 kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, dėl projekto Nr. XIIIIP-1979 taip pat kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, dėl projekto Nr. XIIIIP-1981 kaip papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Daugiau siūlymų nėra. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Repliką po balsavimo – A. Papirtienė. Prašom.

A. PAPIRTIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū. Dėl lydimojo Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Kadangi nespėjau paklausti, noriu atkreipti dėmesį į 7 dalį, kad valstybinėse ir savivaldybių mokyklose, biudžetinėse įstaigose dirbantiems treneriams už darbą bus mokama Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo mokėjimo įstatymo nustatyta tvarka. Vadinasi, jie jau yra išskiriami iš visų kitų mokytojų, tai yra pavojus, kad jiems, nors jie dirba tą patį darbą su vaikais, turi pedagoginį išsilavinimą, pedagoginę kvalifikaciją, bus nustatomas skirtingai atlyginimas negu visiems mokytojams. Net yra pavojus, kad jie, dirbdami tokį patį darbą su vaikais, gali prarasti socialines garantijas, pavyzdžiui, pailgintas atostogas, sutrumpintą darbo dieną. Noriu atkreipti į tai dėmesį, kai svarstysime šiuos įstatymų projektus komitetuose.

PIRMININKAS. Komitetai, ko gero, atsižvelgs į jūsų pastabas. Dėkoju.

13.01 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 9 ir 10 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1945 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 9 ir 10 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1945. Pranešėjas – ministras K. Navickas. Pateikimo tęsinys. Prašom.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai, teikiame Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, pirmiausiai įgyvendindami Konstitucinio Teismo nutarimą, 2002 metų nutarimą Nr. 49/1, kuria me yra konstatuojama, kad specialiaisiais įstatymais negali būti numatomos išlaidos konkrečioms

Lietuvos Respublikos Vyriausybės funkcijoms vykdyti, atlikti, o kita nuostata teigia, kad taip yra paneigiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės konstitucinė teisė ir pareiga rengti valstybės biudžetą. Tai įstatymu yra atsisakoma nuostatos, kad Klimato kaitos specialiosios programos lėšos tvarkoms vadovaujantis specialiųjų programų principais. Panaikinama programos lėšų panaudojimo proporcija ir įgyvendinamos Europos Sąjungos reglamento dėl ES apyvartinių taršos prekybos sistemos taikymo aviacijai ribojimo pratęsimo nuostatos. Įstatymo projektui po pateikimo siūloma pritari. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų norisi paklausti ministro, nes ne pirmą kartą pastebiu, kad ši Vyriausybė siekia atnešti teisės aktus, kurie sumažina įvairių programų lygį. Iš Vyriausybės perkeliame į ministerijas ir panašiai, tarsi atsakomybę perkeliame kuomet žemesniems biurokratams, tačiau labiausiai nerimą kelia štai kas šiuo konkrečiu atveju. Klimato kaitos programoje, jūs tai paminėjote labai trumpai, pakeičiamos proporcijos, tai yra atsisakoma 40 %, kas buvo anksčiau įstatyme būtent susieta su daugiabučių renovacijos modernizacija, siekiant energijos efektyvumo, taip pat atsisakoma 40 % atsinaujinantiems šaltiniams skatinti. Mano klausimas: kodėl tas padaroma? Ir dar vienas dalykas: kodėl jūs atsisakote, kad suderinti programą reikėtų su Seimo Aplinkos apsaugos komitetu, nes dabar buvo parašyta?..

PIRMININKAS. Laikas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ko jūs bijote komiteto?

K. NAVICKAS. Atsakydamas į jūsų klausimą, pirmiausia perversiu jį kitaip. Iš tikrųjų ne mažinama atskirtis, o didinamas pasitikėjimas Vyriausybe, Vyriausybės institucijomis, ministerijomis. Šiuo atveju yra ir konstatuota, kad ne Seimo įstatymais, pasikeitus aplinkybėms ar pasikeitus Vyriausybės programai, turėtų būti perskirstomos proporcijos. Visų šitų jūsų minėtų... dėl atsinaujinančių energijos šaltinių programos įgyvendinimo neatsisakoma, jos yra dengiamos, siekiama padengti visiškai, net ir daugiau iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos. Taigi, dar kartą turiu grįžti, kad tai yra Vyriausybės diskrecijos teisė būtent nuspręsti, kur kokios lėšos koku laikotarpiu yra skiriamos.

PIRMININKAS. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, tai jūs taip ir neatsakėte į kolegės klausimą, kodėl vengiate, kad šios programos sąmatos būtų tvirtinamos greta kitų institucijų ir Seimo Aplinkos apsaugos komiteto, taip pat Nacionalinės klimato kaitos konsultacinės tarybos, tokios specialios institucijos, kurią sudaro ekspertai ir į kurių nuomonę reikėtų atsižvelgti. Dabar šito įstatyme nebelieka. Nebelieka tikslingai skiriamų procentų tokiems projektams kaip, tarkime, mokyklų, darželių renovacija. Nebelieka tikslingai skiriamų lėšų atsinaujinančiai energetikai skatinti, nors būtent visa idėja ir prasmė, ir dvasia šių lėšų, kurios ateina iš tarptautinių institucijų per klimato kaitos prekybą apyvartinės taršos leidimais, prasmė tokia ir būtų. Dabar tiesiog jūs tas lėšas pasiimate Aplinkos ministerijai...

PIRMININKAS. Laikas!

L. BALSYS (MSNG). ...ir ką norėsite, tą darysite. Jūs tiesiog pripažinkite, kad čia yra atviras noras tiesiog neskaidriai tvarkyti lėšas, kurios priklauso visiems, net tik Aplinkos ministerijai.

K. NAVICKAS. Aš kategoriškai atmetu jūsų paskutinį teiginį ir atmetu kitus teiginius, kai jūs sakote, kad nebus skiriama kitoms programoms. Tai dar kartą sakau, kad bus.

Klimato kaitos specialiosios programos lėšos skiriamos, kaip ir dabar, taip ir siūloma skirti ne Aplinkos ministerijos sprendimu, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Taigi čia kokios nors bėdos nematau. Seimas, Seimo Aplinkos apsaugos komitetas dalyvauja formuojant politiką, bet ne skirstant lėšas, tai yra Vyriausybės prerogatyva, tą pasakė ir Konstitucinis Teismas.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Suprantu kai kurių kolegų norą pasinaudoti tribūna, papolitikuoti ir visa kita, bet aš noriu užduoti konkretų klausimą. Jūs turbūt domėjotės ir ministerijos patirtimi. Kiek kartų ar išvis bent vieną kartą nuo tada, kai buvo priimtas tas įstatymo projektas, nustatyti tie procentai 40, 40, 20, buvo taikyti tie procentai? Ar kada nors buvo

nors mažiausia galimybė, kad lyg ir būtų tas bendras sutarimas? Nes dažniausiai, ir pernai, ir visada, kiek aš mačiau ankstesnių metų sprendimus, iš tiesų viskas tas pats per tą patį. Tai galbūt iš tikrųjų yra svarbiausia sutarimas, o ne tai, kas yra parašyta popieriuje? Aš tiesiog noriu paklausti, ar jūs žinote bent vienus metus, kada buvo tie procentai taikomi?

K. NAVICKAS. Geras klausimas, ačiū už jį. Negaliu atsakyti, turėčiau pasitikrinti. Bet tą, ką žinau, tai dažniausiai didžiaja dalimi arba didžiausia dalimi įstatymo nebuvo laikomasi, kaip aš sakau, dėl labai aiškių priežasčių, kurios kyla iš Vyriausybės programos įgyvendinimo nuostatų.

PIRMININKAS. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiamas ministre, šiuo įstatymu, jeigu mes priimsime, ar nepriskaldysime malkų daugiau, negu yra dabar šiuo metu? Vien todėl, jei naudosisime neproporcingai lėšas gyvenamajam būstui, energetikai, tai kas pasidaro, nėra tos išsklaidytos, kiek kainuos tos A klasės, plius kiti būstai, kiek reikės papildomos dokumentacijos, kiek išleis žmonės pinigų ir t. t.? Ar čia apsiims viską dengti Aplinkos ministerija?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų jūsų klausimas yra susijęs su Gyvenamųjų namų arba daugiabučių renovavimo įstatymu. Jis buvo priimtas praeitais metais. Aš nekomentuosiu, nors žinau atsakymą, bet nekomentuosiu, nes tai nesusiję su šio įstatymo pakeitimu. Čia labiau yra susiję su vienos programos lėšų paskirstymu ir suteikimu Vyriausybei diskrecijos teisės valdyti finansus pagal Biudžeto sandaros įstatymą.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, aš manau, kad privalu įvykdyti Konstitucinio Teismo sprendimą. Mes turėjome tokių atvejų ir kitur. Čia tiesiog logiškas atvejis. Bet galbūt jūs galėtumėte pasakyti, kokių dokumentu, Vyriausybės ar ministerijos, numatysite paskirstymą tų projektų finansavimui? Kaip dabar buvo įrašyta įstatyme, kai bus perimta, sakykime, Vyriausybės sprendimu, nutarimu arba ministro įsakymu, kokie tie procentai arba kokios tos lėšos galėtų būti arba jūs siūlytumėte, kad jos būtų?

K. NAVICKAS. Net ir pagal dabar galiojančią įstatymą yra numatyta galimybė, kad Vyriausybė tvirtina sąmatas. Šita nuostata išlieka. Vyriausybė tvirtins sąmatas ir proporcijas. Paskutinė sąmatų... Jeigu aš neklystu iš atminties, yra 21 % atsinaujinantiems, likusieji – daugiabučių renovavimui.

Noriu pabrėžti, kad mūsų Vyriausybė yra įsipareigojusi renovuoti ne mažiau kaip 500 daugiabučių per metus. Vienas iš šaltinių taip pat yra šita programa. Tai reikia įvardinti.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš atsimenu, prieš penkerius metus už taršos leidimus Lietuva prisipirko ispaniškų autobusų. Praėjo penkeri metai, beveik visi tie autobusai genda. Gal jūs galite įvardinti keletą projektų, į ką bus atsižvelgiama, be namų renovacijos?

K. NAVICKAS. Pakartokite pabaigą.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gal galite įvardinti kelis projektus, kas bus, be namų renovacijos? Kokiems numatoma?

K. NAVICKAS. Kas ir numatyta. Yra atsinaujinančių energijos šaltinių viešuosiuose pastatuose, ta programa bus tęsiama. Tai yra gamintojo atsiradimas, gaminančio vartotojo, atsiprašau, ne taip pasakiau, ir viešojo transporto skatinimas. Tai, kas buvo, tikrai tiek, kad dabar, įgyvendinant Vyriausybės programą ir mūsų įsipareigojimus, reikia pripažinti, kad didesnė proporcijos dalis keliauja daugiabučių renovacijai. Tai yra faktas.

PIRMININKAS. Ministre, dėkojame. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. Nuomonė už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties prisimenu praeitų metų turbūt vieną iš sesijų, kai aš pats buvau įstatymo projekto iniciatorius, kai norėjau įtvirtinti įstatymu, kad būtų 40/40/20 procentine dalimi išreikštas paskirstymas tarp atsinaujinančių išteklių populiarinimo priemonių ir daugiabučių, kad nenukentėtų tos inovacijos, tos galimybės gyventojams išsirengti tas priemones, na, pasinaudoti atsinaujinančiais ištekliais.

Bet suprasdamas realybę, kad istorijoje dar niekada nebuvo laikomasi šio įstatymo ir tai yra tikrai politinių diskusijų objektas, pritardamas šiam įstatymo projektui, jau esu užregistravęs pasiūlymą. Jeigu, kolegos, pažiūrėtumėte, pasidomėtumėte, tai pasiūlyme atsispindi ne procentinė išraiška, bet kad vadovaujantis ir Energetikos strategija, ir Vyriausybės politika, mūsų visos Lietuvos žmonių lūkesčiais, orientuotais į atsinaujinančių energijos išteklių populiarinimą, įsirengimo prieinamumą ir visas kitas priemones, taip pat mažinant iškastinio kuro naudojimą ir neefektyvias CO₂ emisijas didinančias priemones... Pateikiu tą pasiūlymą ir manau, kad tai yra kompromisinis variantas.

Ir nereikia prisidengti įvairiomis baimėmis, nes matome iš istorijos, kad tas įstatymas bet koku atveju neveikia. Manau, jeigu mes laikysimės Energetikos strategijos, Vyriausybės tikslų, politinių partijų tikslų atsižvelgdami į atsinaujinančių išteklių naudojimą ir prioritetų nustatymą, manau, tada ir pasieksime to rezultato, kai bus pasiekta tai, ko mes visi ir norime, kad kuo daugiau žmonių galėtų pasinaudoti atsinaujinančių išteklių gaminimu ir naudojimu. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiami kolegos, kviečiu nepalaikyti. Motyvai, kad įstatymas iki šiol dar neveikia, tai nėra tas motyvas, kad reikia jį kaip nors naikinti ar keisti. Galbūt iš pradžių reikėtų pabandyti laikytis įstatymo ir jį vykdyti. Čia aš sutikčiau, kad iki šiol buvo nesilaikoma ir nevykdomas įstatymas. Būtent ministerija nesilaikė ir nevykdė, nes šitie nustatyti dydžiai, kad 40 % specialiųjų lėšų iš aplinkos taršos programos eitų visuomeninės paskirties pastatų renovavimui, dar 40 % eitų atsinaujinančios energetikos paramai, visada, panašu, šiai Vyriausybei ir ypač ministrui buvo lyg ir savotiška sąsaka gerklėje darant, tvarkant tuos pinigus taip, kaip jie nori, o ne taip, kaip numato įstatymas. Iki šiol būdavo tiesiog ignoruojamos įstatymo nuostatos ir ministerija sakydavo, kad dabar mes pasiskoliname, pasiskoliname, paskui gražinsime kaip nors. Visada buvo „skolinamasi“ ir niekada negražinama. Aš siūlyčiau pradėti laikytis įstatymo, o ne jį keisti. Taip, kaip yra dabar siūloma, eliminuoti iš sąmatų tvirtinimo Aplinkos apsaugos komitetą ir Nacionalinę ekspertų tarybą, tai reikėtų, kad projektai gali tapti visiškai neskaidrūs, mes nebūtume tikri, ar kokia nors su ministru ar su kitais pareigūnais susijusi viešojo įstaiga nelaimės vėl kokio nors konkurso, o kai laimės, bus per vėlu ką nors keisti, prasidės bylinėjimais ir panašiai.

Gerbiamieji kolegos, tikrai nereikia keisti to, kas gerai veikia, tiksliau, kas yra gerai, tik reikia pradėti to laikytis. Jeigu mes priimsime šitokį įstatymą, mes padarysime didžiulę žalą, ypač turėkime omeny, kad klimato kaitos specialiosios programos lėšos augs, ir čia turbūt yra pagrindinė priežastis, kad kai kam sublizgo akys, kad šioje programoje padaugės lėšų...

PIRMININKAS. Laikas!

L. BALSYS (MSNG). ...nes Lietuva neturės galimybių brangiau parduoti apyvartinių taršos leidimų. Štai čia yra labai svarbus aspektas, dėl ko, aš manau, bandoma eliminuoti ir Aplinkos apsaugos komitetą, ir ekspertų nuomonę. Tai yra labai pavojingas kelias, siūlau sustabdyti jau per pateikimą ir gražinti tobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 44, prieš – 5, susilaikė 36. Projektui pritarta po pateikimo. Siūlomai komitetai: kaip pagrindinis Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

13.17 val.

Įstatymo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-753(2) (priėmimas)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-753(2) Pranešėjas – Užsienio reikalų... (*Balsai salėje*) Ne, nereikia, nes vienas straipsnis. Pataisų niekas nesiūlo. (*Balsai salėje*) Keturi – už, keturi – prieš. A. Armonaitė.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Naujų pasiūlymų nėra. Komitetas yra vienbalsiai pritaręs šiam projektui, siūlome ratifikuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Keturi – už, keturi – prieš. Pirmoji už – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Iš tiesų, kolegos, šis ratifikavimo procesas Seime kartais būdavo komiškas, kartais būdavo šiek tiek ir liūdnas. Vietomis net ir priminė poną Byną – daug kuitimosi ir mažai rezultato. Man atrodo, labai svarbu vis dėlto paminėti, kad tas procesas, kuris čia Seime vyko, yra įdomus ne tik dėl Kanados prekybos susitarimo, jis yra aktualus ir dėl kitų būsimų susitarimų. Mes turėsime sutartį, Europos Sąjunga, turiu omenyje, turės sutartį su Didžiąja Britanija po breksito, ji apims gal dar daugiau sričių, ir vis dėlto procesas buvo svarbus. Tai pirmas dalykas.

Dabar dėl turinio. Esame jau daug kartų kalbėję, kad šita sutartis sukuria daugiau galimybių Lietuvos eksportuotojams: šiuo metu 150 Lietuvos įmonių eksportuoja į Kanadą, 80 % iš jų yra mažos ir vidutinės įmonės. Šita sutartis taip pat duoda investicijų apsaugą. Daug kam nepatinka šitas investicijų apsaugos punktas, man tai pirmiausia byloja apie teisės ir nuosavybės apsaugą, kad kokia nors Vyriausybė kokioje nors šalyje nenacionalizuotų įmonių ir investicijų.

Trečias, ko gero, labai svarbus dalykas. Taip, mes esame maža valstybė, galbūt ir ekonomika nedidelė, bet mes veikiame globalioje erdvėje, mes veikiame didelėje Europos Sąjungos rinkoje, ir jeigu Europos Sąjungai yra naudingas šitas ekonomikos susitarimas, jis, žinoma, yra naudingas ir mums, kurių ekonomika nedidelė, bet atvira. Kanada yra ta šalis, su kuria tik ir norisi stiprinti partnerystę tiek ekonomikoje, tiek politikoje. Taigi kviečiu palaikyti šią sutartį. Dėkoju.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš tikrai pasisakau už visus geopolitinius argumentus, kurie yra labai aiškūs ir suprantami. Mums reikia stiprinti ryšius su Kanada ir JAV, nėra jokios abejonės. Tačiau čia yra ekonominius santykius reguliuojanti sutartis, kurios nauda suabejoto Europos Parlamento Socialinių reikalų komitetas, kuris apskaičiavo, kad bus labai aiškus smulkiojo ir vidutinio verslo darbo vietų praradimas – per 200 tūkst. Mes perleidžiame dalį savo suvereniteto patobulintai investicijų apsaugos sistemai, t. y. privačiam investuotojų teismui. Mes turime viešųjų paslaugų privatizacijos pavojų, mes turime standartų mažėjimo pavojų. Apie tai mes šiek tiek diskutavome. Beje, diskusija buvo tikrai neišsami. Mes atiduodame dalį nacionalinės valstybės suvereniteto gana lengvai, iš tikrųjų be kritinio požiūrio ir gilios diskusijos.

Aš tik noriu priminti, kad mums visiems Airijos kai kurie aktyvūs parlamentarai atsiuntė laišką ir paprašė tiesiog neskubėti, nes šiuo metu Europos Teisingumo Teismas nagrinėja bylą dėl šios sutarties atitikties Europos teisei. Jau yra išnagrinėta byla dėl Nyderlandų bendrovės „Achmea“. Beje, tai privati sveikatos apsaugos bendrovė, kuri prisiteisė iš Slovakijos 22 mln. eurų, ir Slovakija nesutiko mokėti. Teisingumo Teismo byla baigėsi išvada, kad investicijų (...) sistema galimai prieštarauja Europos teisei. Todėl dėl lojalumo Europos Sąjungai būtų labai prasminga palaukti.

PIRMININKAS. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš tikrai suprantu, kai iš opozicijos oponuoja Vyriausybės teiktiems įstatymų projektams arba nutarimų projektams. Bet kai kada man tenka suabejoti, kodėl taip vyksta, kai vieni teikia iš valdančiųjų, kiti oponuoja. Iš tikrųjų, kaip čia mano kolegė pasakė, minčių kyla visokių.

Čia buvo pradėta kalbėti apie tai, iš tikrųjų ekonomiškai Lietuvai, tikrai nemanau, kad reikia bijoti, nes balansas teigiamas. Iš tikrųjų dėl muitų turime tam tikrų problemų, prarandame nemažai pinigų, ypač čia susiję su žemės ūkio produkcija, kuri vėlgi skinasi kelius, gana sėkmingai visur konkuruojame. Čia buvo pasakyta, kad galbūt Europos Sąjunga tam tikrose srityse nukentės, bet nemanau, kad Lietuva tose srityse nukentės, kur konkuruoja galbūt kiti pramoniniai dalykai. Iš tikrųjų ir baldų sektorius, ir smulkiojo kito verslo sektorius. Jūsų Vyriausybės aiškinamajame rašte buvo parašyta daug gražių skaičių – apie 2 tūkst. 500 darbo vietų, kurios tiesiogiai susijusios su eksportu. Manau, kad priežasties nėra, ir ypač daugumai, iš daugumos siūlau tikrai palaikyti šią teikiamą projektą.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš turiu išreikšti pagarbą T. Tomiliniui, kuris nuosekliai laikosi savo pozicijos, ir noriu priminti kolegai E. Pupiniui, kodėl aš išreiškiu pagarbą T. Tomiliniui. Jeigu mes atsiversime feisbuko įrašus 2015 metų birželio–spalio mėnesių, ten Valstiečių ir žaliųjų sąjunga labai agitavo prieš, netgi rinko parašus ir rinkimus laimėjo. Beje, antras kartas, kai apgauna rinkėjus. Pirmą kartą – su progresiniais mokesčiais, kurių neįves. Antras variantas – Ceto sutartis. Yra gražių plakatų prisiminimui, bet aš ne apie tai. Aš norėčiau pasakyti, kodėl pasisakysiu prieš šitą įstatymą.

Pirmiausia todėl, kad, kaip minėjo kolega, bus Europos Teisingumo Teismo sprendimas. Mes tikrai neturėtume lėkti pirmi į pragarą arba į rojų (nežinau, kiekvienas mato skirtingai), nes tik aštuonios Europos šalys ratifikavo. Galime palaukti, pažiūrėsime, ką nuspręs. Ar tikrai tarptautinės korporacijos gali nurodyti valstybėms, kaip elgtis? Mes galime pakliūti į ne visai gražią kompaniją. Be jokios analizės, be kitų šalių ratifikuojam sutartį, kurią reikės peržiūrėti. Tai pirmiausia įsitikinkime, kad ši sutartis nebus nukreipta prieš Lietuvą, prieš Lietuvos valdžią ir prieš Lietuvos žmones, kurie kartais norėtų spręsti kai kuriuos klausimus. Todėl šiuo atveju aš rezervuotai žiūriu į tai, kas siūloma.

PIRMININKAS. Nuomonė už – J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Tenka konstatuoti, mes išgirdome, ką kalbėjo Aušrinė, ką kalbėjo E. Pupinis ir ką T. Tomilinas ir A. Sysas. Vis tiek aš manau, kad šiandien mes turime svarstymo stadiją. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, priėmimo stadiją. Jeigu priimame sprendimą, ar nukenčia mūsų ekonomika, ar nukenčia mūsų prekyba, ar nukenčia mūsų santykis su kitomis šalimis? Manau, kad ne. Ir mums, mūsų šaliai negali nurodyti, su kuo prekiauti ir taip toliau. Mačiau, atsižvelgus į visus pasisakymus ir siūlymus, reikėtų pritarti šiai sutarčiai.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tai siūlyčiau tikrai neskubėti, susilaikyti ir pamąstyti. Lietuvoje nebuvo plačios diskusijos, kokia buvo visoje Europos Sąjungoje ir daugelyje kitų Europos Sąjungos šalių. Nebuvo plačios ir tokios atviros, suprantamos diskusijos, kokia čia sutartis, kokia sutartis yra su Kanada, kokia sutartis buvo planuojama su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, nors tuo metu visa Europa užėmė nuo šitų diskusijų. Lietuvoje kažkaip praėjo ir praėjo. Ir staiga mes atsiduriame situacijoje, kad vieni pirmųjų, su pirmąja banga, skubame ratifikuoti, nors tie argumentai grindžiami paprasčiausiais motyvais, kad reikia draugauti su mūsų strateginiais partneriais: Kanada ir Jungtinėmis Valstijomis. Teisingai, niekas to nekvestionuoja.

Reikia draugauti su strateginiais partneriais ir ta draugystė vyksta, bet kai kalbame apie šias sutartis, apie CETA ir apie kol kas sužlugusią TTIP, t. y. su Jungtinėmis Valstijomis, tai yra daugybė dalykų, kurie susiję ne su bendravimu su valstybėmis, o su valstybių santykiais su tarptautinėmis korporacijomis. Tų tarptautinių korporacijų kai kurių apyvartos ir biudžetai yra kelis kartus didesni nei Lietuvos biudžetas. Būtent šioje sutartyje įteisinamas ginčų sprendimo būdas galimai atima dalį Lietuvos valstybinio suvereniteto, priimant sprendimus pačiai, t. y. kai ginčai perkeliama į kažkokius specialiuosius arbitražus ar specialiuosius tribunolus, kur tos tarptautinės kompanijos gali prisiteisti milijardines sumas iš Lietuvos. Taigi tie argumentai yra labai stiprūs ir verčia susilaikyti.

O tai, kad ten Lietuvos smulkiojo verslo ar maisto pramonės sektoriaus padaugės eksporto į Kanadą, tai iš tikrųjų tiek daug nepadaugės, pareguliuavus muitus. Tos įmonės, kurios jau dabar tas rinkas yra išsikovojusios, jų tikrai nepraras, čia didelio nuostolio, jei mes susilaikysime, nebus. O vėliau, ateityje, svarstant toliau galimas sutartis su Jungtinėmis Valstijomis, būtų galima grįžti ir prie Kanados. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė už – V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų pirmiausia man labai gaila, kad kai kurie parlamentarai neskaitė ir nesupranta, kad Europos Sąjungos ir Kanados bei Europos Sąjungos ir JAV sutartys yra dvi visiškai skirtingos sutartys ir daugelis taikomų reikalavimų, kriterijų yra visiškai skirtingi. Šiandien akivaizdu, kad šios sutarties Lietuvai reikia daug labiau nei Kanadai.

Mūsų kaimynė Latvija buvo pirmoji, kuri ratifikavo tą sutartį ir sėkmingai surengė bent ke- turias verslo misijas į Kanadą. Šiandien mūsų vos 150 įmonių dirba Kanadoje. Investicijos iš Ka- nados yra vos 150 mln. eurų į Lietuvą. Akivaizdu, kad augimo potencialas yra labai didelis. Visi tie, kurie sako, kad palaukim, man labai įdomu, kaip jie atrodys viešojoje erdvėje ir apskritai tarptautinėje erdvėje aiškindamiesi, kodėl Lietuva yra nusiteikusi būtent prieš Kanadą. Akivaiz- du, kad jokių objektyvių priežasčių tam nėra. O kas sako, kad diskusijoms laiko nepakako, tai daugiau nei pusmetį, aštuonis mėnesius, ši sutartis buvo Seime, komitetuose gulėjo ir kolegos ga- lėjo perskaityti, išsiversti kiekvieną žodį. Aš kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 70, prieš – 6, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas, balsai salėje*) Prašau per šoninį mikrofoną...

J. BERNATONIS (LSDDF). Kadangi trūksta vieno balso, LSDDP frakcijos vardu...

PIRMININKAS. Neutrūksta.

J. BERNATONIS (LSDDF). ...siūlau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Neutrūksta. Dalyvavo 90, reikia 57 nuo 71.

J. BERNATONIS (LSDDF). Atsiprašau.

PIRMININKAS. Viskas gerai.

13.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo pareiškimo „Dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS)“ projektas Nr. XIIIIP-1971(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo pareiškimo „Dėl Kana- dos ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS)“ projektas Nr. XIIIIP-1971(2). Pranešėjas – J. Bernatonis, Užsienio reikalų komiteto pirmi- ninkas.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, šiandien komitetas įvykdė Seimo pavedimą – suredagavo Seimo nutarimą pagal Teisės departa- mento pastabas, taip pat Seimo kanceliarijos redaktoriai suredagavo, kaip priklauso iki priėmimo.

Noriu atkreipti dėmesį, kad pirmai Teisės departamento pastabai buvo pritarta iš dalies, t. y. sutvarkyta Seimo nutarimo struktūra, tačiau likta prie teisės akto kaip Seimo nutarimo, nes mūsų Seimo praktikoje labai daug yra panašių nutarimų.

Taip pat buvo nepritarta nuostatai, kad negalima įpareigoti Užsienio reikalų ministerijos, nes Seimas yra priėmęs įvairiausių nutarimų netgi įpareigoti teisėsaugos institucijas, kurios nėra atskaitingos, ir šita formuluotė iš esmės reiškia tą patį, ką reikštų ir pasiūlyti, nes Užsienio reikalų ministerija vienaip ar kitaip Seimo valią įvykdys.

Taip pat komitete buvo balsuota dėl viso šio nutarimo. Balsai šiek tiek išsiskyrė: 4 buvo už, 3 – prieš, susilaikiusių nebuvo. Taigi priimta balsų dauguma.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti kviečiu M. Puidoką.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, iš tiesų, aš manau, Lietuvo- je atėjo laikas atidžiai žvelgti į tarptautines sutartis, nes jų galiojimas yra neterminuotas. Vis dėlto turėtume panašėti į Vakarų šalių parlamentus, kai nėra baiminamasi ar stigmatizuojami tokie da- lykai kaip skirtingos nuomonės, kaip diskusijos, kaip siekis nustatyti, kokią naudą ar žalą sutartis arba atskiri jos punktai galėtų atnešti valstybei. Šiuo atveju Lietuva, manau, tikrai per savo nepri- klausomybės laikotarpį labai retai kada agresyviai gindavo savo valstybės ekonominius interes- sus, savo šalies piliečių interesus. Šita praktika turėtų keistis. Mes turėtume vis dėlto išmokti ana- lizuoti tarptautines sutartis, pastebėti, kur yra skirtumas tarp valstybės ir multinacionalinės kor- poracijos.

Jeigu šiuo atveju kalbėtume apie Kanadą, tai tiek mūsų kolegos A. Sysas, T. Tomilinas, L. Balys – jie visi yra už Lietuvos strateginę partnerystę ir bendradarbiavimą su Kanada, už to bendradarbiavimo stiprinimą, bet jie visi aiškiai išvelgia takoskyrą, kur yra bendradarbiavimas su valstybe ir kur yra problemų, kai tam tikri klausimai, tam tikri nesutarimai gali persikelti į privačius arbitražinius teismus, ir tada valstybė iš tiesų gali turėti labai rimtų finansinių problemų, jeigu taip įvyksta. Visa laimė, kad šiuo atveju dėl šio nesutarimo šiuo metu vyksta sprendimo paieška Tarptautiniame Teisingumo Teisme, ir mes birželio 1 dieną turime turėti atsakymą, kuris bus privalomas visoms Europos Sąjungos šalims narėms. Aš manau, kad Tarptautinis Teisingumo Teismas šią nuostatą tikrai labai atidžiai ir principingai išnagrinės ir kad tas atsakymas bus akivaizdžiai teisingas Europos Sąjungos šalims narėms ir pačiai Kanadai, kad jis nesukurs prielaidų, kada didžiulius biudžetus valdančios multinacionalinės korporacijos gali priimti vieną ar kitą sprendimą. Ko gero, tikrai, na, ar nebūtų buvęs mažiau išmintingas sprendimas ramiai palaukti tos birželio 1 dienos ir tada priimti sprendimą, atsižvelgiant į tai, kokį mes turėsime Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimą.

Kadangi mes pasirinkome kitą kelią, tai mūsų frakcija galvoja, kad yra labai svarbu apsaugoti ir vadovautis atsargumo kriterijumi dėl genetiškai modifikuotų organizmų ir su jais susijusių produktų, taip pat hormonais šertos mėsos, kad nuo jų importo mūsų rinka ir Lietuvos vartotojai būtų apsaugoti net ir tuo atveju, jeigu per Jungtinį komitetą CETA sutarties nuostatos būtų pakeistos.

Aš raginu kolegas atidžiai pasižiūrėti į šį saugiklį, nes Lietuva atskirų valstybės pareiškimų ratifikuojant tarptautines sutartis yra padariusi vos keletą kartų. Kitose šalyse tai yra įprastinė praktika. Vien kalbant apie CETA tokių pareiškimų kartu su Europos Komisija buvo 40.

Taigi tikrai nėra keičiamos esminės sutarties nuostatos, pats tekstas yra iš Europos Komisijos. Jisai labai aiškiai įvardina tą atsargumo principą, kuris, manau, yra svarbus mūsų šaliai ir mūsų žmonėms, nes nuostatos dėl GMO, dėl hormoninės mėsos mūsų valstybėje tikrai yra labai vienareikšmės ir aiškios.

Todėl raginčiau palaikyti šį nutarimą kaip svarbų ir būti motyvuotiems ir atsakingiems. Šiandien dabartiniame sutarties tekste Europos Sąjungai galioja europiniai kokybės standartai, o Kanadai galioja Kanados kokybės standartai, bet būtent per Jungtinį komitetą yra numatyta galimybė, kada šie standartai galėtų būti keičiami. Šiuo atveju atsargų ir Dievas saugo. Linkiu pritariti ir palaikyti. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Kadangi ką tik kalbėjau, tai tiesiog raginčiau visus palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, atrodo, kad Europos Sąjungos pareigūnai vien kažkokie neaiškūs, nenorintys ginti savo rinkų, prisileisti bet kokių produktų, ir čia gali būti, kad įvyks, gal neįvyks. Iš tikrųjų atrodome nesolidžiai, tokį bereikšmį dokumentą priimame priėmę patį bazinį dokumentą, o dabar dar kažkaip pagrūmojame pirštuku – na, na, na, na.

Tai iš tikrųjų bereikšmis dokumentas, bereikšmis balsavimas ir bereikšmės baimės. Palikime dar ir veterinarinėms tarnyboms dirbti, žiūrėti, galbūt ieškokime kitų būdų, kaip apsaugoti savo rinkas. Galbūt teikime siūlymus ir pačiai Europos Sąjungai, kad tos abejonės būtų visiškai išsklaidytos, o ne dėl kokio nors vieno susitarimo teikime pasiūlymus ir sukeltume abejonių. Siūlau nepritari šitam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl projekto.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 51, prieš – 14, susilaikė 23. Po svarstymo nutarimo projektui pritarta.

Kadangi taikoma ypatingos skubos tvarka, pereiname prie priėmimo.

Pastraipsniui. Niekas nesiūloma dėl nė vieno iš trijų straipsnių. Gal galime visiems trims kartu ir pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, kviečiu balsuoti už. Tai yra tas minimumas, kuri mes galime padaryti jau priėmę ir patvirtinę, ratifikavę sutartį. Tikrai visoje laisvoje Europoje, demokratinėje Europoje, diskusija vyksta atvirai, galima kalbėti ir apie pavojus, ir apie teigiamas sutarties puses. Mūsų pareiškimas yra normali praktika, ir tikrai neturi būti nei gėda, nei tai koks nors signalas mūsų gerbiamiems ir svarbiausiems transatlantiniams partneriams Kanadoje ir JAV.

Tikrai manau, kad ir Kanados visuomenei, ir JAV visuomenei yra daug kritikos dėl to, kaip veikia globalus kapitalizmas, kai pralaimi tą konkurencinę kovą smulkios įmonės. Vis dėlto turime klausti, kodėl tiek daug žmonių balsavo už D. Trampą, kuris iš viso atsisakė vienos iš svarbiausių sutarčių su Europa. Tikrai klausimai yra svarbūs, reikia gerbti oponentus. Aš suprantu ir tuos, kurie balsuoja prieš šitą nutarimą. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, noriu priminti, kad mirusiam ligoniui kompresas jau nepadeda. Tai šiuo atveju labai analogiška. Mes pirma ratifikuojame sutartį, o po to ruošiamės dar priimti nutarimą, apie kurį Teisės departamentas iš karto parašė labai aiškiai: nenustato jokių taikytinų teisės normų ir nesukuria jokių teisinių pasekmių kitoms susitarimo šalims. Sielai nuraminti galima nubalsuoti, bet iš karto padėti į stalčių. Todėl tikrai negaišinkime laiko. Jeigu jau nutarėte keisti savo požiūrį į CETA sutartį po trejų metų, tai pakeitėte, viskas gerai, bet šitas nutarimas nusiramnimui. Aš prieš.

PIRMININKAS. Nuomonė už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Šiuo atveju iš tikrųjų būtent šis nutarimas yra valstybės atskiroji nuomonė ir pagal tarptautinę teisę, pagal Europos Sąjungos teisę, Seimui priėmus šį nutarimą, jis bus deponuotas. Tokiu būdu Lietuvos rinką jis visiškai apsaugo nuo šių dviejų komponentų: GMO ir su jais susijusių produktų bei hormonais šertos... mėsos. Šiuo atveju mūsų vartotojai, remiantis šiuo atsargumo principu, iš tiesų bus apsaugoti. Teisės požiūriu tikrai šis sprendimas nėra niekinis, nes, išanalizavus tiek Lietuvos, tiek kitų šalių teisinę praktiką, tai yra labai dažnai taikomas mechanizmas.

Iš tikrųjų galima tokius valstybės atskirus pareiškimus padaryti tiek sutarties pasirašymo metu, tiek ir sutarties ratifikavimo metu. Mes pasirenkame būtent antrą variantą. Labai gaila, bet tai nebuvo atlikta tada, kai sutartis buvo pasirašoma, apie daugybę svarbių saugiklių tiek dėl maisto, tiek vandens saugos iš tiesų nebuvo kalbėta ir tų atskirų pareiškimų padaryta, kai sutartis buvo pasirašoma. Šiuo atveju mes padarome tai, ką galime ir ką mums leidžia tarptautinė teisė.

Todėl tikrai raginu kolegas palaikyti, būti atsakingus, nes manau, kad mums visiems rūpi mūsų rinkos saugumas dėl šių produktų ir taip pat vartotojų sveikata.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Iš tiesų norėčiau kvestionuoti tiek formą, tiek turinį šito nutarimo. Pirmiausia dėl formos. Tikra tiesa, kad valstybės padaro pareiškimus, prieš ratifikuodamos sutartį, tai yra visiška teisybė, tačiau tai jos padarė Europos Sąjungos taryboje protokolinais nutarimais. Dabar negaliu pasakyti, galbūt Žemės ūkio, galbūt kitoje taryboje, tačiau kodėl mūsų Vyriausybė to nepadarė, yra didelis klausimas, gal šiek tiek atidžiau reikėtų žiūrėti, kaip mes reiškiamo tą poziciją, jeigu mums iš tikrųjų rūpi GMO ir kiti reguliavimai.

Iš tiesų yra galimybė padaryti tokius pareiškimus, kaip teisingai Europos Teisės departamentas paminėjo, rezoliucija arba protokoliniu nutarimu, dabar yra siūloma daryti nutarimą ir įpareigoti Užsienio reikalų ministeriją jį deponuoti. Visų pirma, valdžių atskyrimo principas byloja apie tai, kad Seimas negali įpareigoti vykdomosios valdžios to daryti. Taip, galbūt anksčiau buvo tokių nutarimų, tačiau pati iš savo praktikos gerai prisimenu tas pastabas, jog negalima nutarimais įpareigoti ministro.

Antras dalykas – tikrai didelis klausimas, kaip praktiškai tai atrodys, ką užsienio reikalų ministras darys dėl to nutarimo, nes, kaip supratau, komitete, jis dar nežino, kaip jam reikės su tuo elgtis.

Ir galiausiai dėl GMO taisyklių ir kitų maisto saugos standartų reguliavimo. Sutartis jų nekeičia. Suprantu, kad iniciatoriams kelia nerimą ateitis. Tačiau juk mes esame Europos Sąjungos

nariai, mes dalyvaujame priimant sprendimus, mes dalyvaujame Vadovų Taryboje, ministrų tarybose. Mes turime daugybę savo atstovų. Mes dalyvaujame kuriant GMO ir kitas maisto saugos taisykles. Niekas dar iš Europos Sąjungos juk ir neišstojo. Prašau naudotis tais instrumentais, kurie yra sukurti, ir neišradinėti dviračio. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš tik pakartosiu, kad šis nutarimas yra niekinis, jis nieko nepakeis. Viskas yra užfiksuota sutartyje. Čia tik atkartojamos ištraukos iš tos sutarties. Laužiamasi per atviras duris ir demonstruojamas tariamas susirūpinimas Lietuvos gyventojų sveikata. Tai yra juokai. Dar kartą pakartosiu.

Galėčiau Vyriausybę kritikuoti, bet šiuo atveju galiu tik tiek pasakyti, kad vykdomoji valdžia padarė 24 rezervacijas, t. y. išimtis, kaip ir kitos valstybės. Dabar čia vyksta mūšis net nežinau dėl ko. Dėl popieriaus, kuris nieko nereiškia. Dar daugiau – jis prieštarauja Kanados ir Europos Sąjungos susitarimui, kad pasirašius šią sutartį jokių vienašališkų valstybių narių pareiškimų negali būti. Tai jūs statote į keblią padėtį savo Vyriausybę. Jeigu norite, statykite.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, koks čia žanras, turbūt ir aišku. Esame kai kurių valstiečių susireikšminimo aukos. Dėl to čia dabar turime svarstyti kažkokį pareiškimą, kurio niekas nesupranta, koks jo tikslas ir turinys. Ką reiškia tarptautinės teisės požiūriu toks nutarimas, nežinome, ir kokios to pasekmės, taip pat nežinome. Ne tik juridinės, bet galbūt ir politinės. Tai tokį nutarimą skaitys mūsų kolegos kanadiečiai. Ar kas nors įvertino, kaip jie skaitys būtent tokį nutarimą.

Kiek aš suprantu, pasikonsultavęs su Užsienio reikalų komiteto nariais, Lietuva vienintelė, kuri ratifikavimo metu, ne derybų metu, o ratifikavimo metu, žada priimti tokį nutarimą, nežinodama nei koks jo rezultatas, nei kokios jo pasekmės. Tai aš ponams T. Tomilinui ir M. Puidokui noriu pasakyti, kad tai yra jūsų asmeninio susireikšminimo rezultatas. Kiek suprantu, jūsų nuomone, kanadiečiai iki šiol nuodijasi hormonais maitinama... jautiena ir GMO. Nuodijasi ir nuodijasi, bet kažkaip gyvena. Mes dabar nuo to apsisaugosime. Tai gal paimkime ir uždrauskime kanadiečiams vartoti tą nuodingą GMO ir tą hormonais maitinamą... jautieną, būsime tikri humanistai ir tikri žalieji.

Gerbiami kolegos, aš raginu šiuose reikaluose nejuokauti ir baigti savo susireikšminimo spektaklius.

PIRMININKAS. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties, išklausęs gerbiamo kolegos iš dešinės nuomonę, prisimenu labai nesenus laikus, kai tie patys kolegos agitavo už skalūninių dujų paiešką ir Lietuvos viso grunto, sakykime, iki dviejų kilometrų gylio, suskaldymą tam, kad skalūninės dujos, galbūt skalūninė nafta patektų į krištolinius Lietuvos gelmių vandenį. Tas, beje, yra brangiau arba po keleto metų bus brangiau negu ta nafta.

Šiandien mes kalbame apie itin jautrų ekologinį Lietuvos ūkį, apie ekologišką gamtos aplinką ir galbūt apie tą pridėtinę vertę, kurią Lietuva galėtų kurti visai Europai, apsisaugodama nuo masinės gamybos maisto produktų, ar gyvulinės, ar augalinės kilmės. Čia nereikėtų sėdinti ant *bačkos* su paraku, juokauti ir žaisti su degtukais, gerbiamieji dešinieji. Todėl siūlau tikrai nemenkinti iniciatyvų, siekiančių apsaugoti Lietuvos išskirtinį turta. Tam mandatą yra suteikę mums rinkėjai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: 53 – už, prieš – 22, susilaikė 12. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Replika po balsavimo. Prašau M. Navickienę.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tokius gal kelis tikrai retorinius klausimus. Visų pirma, nelabai man aišku, kas yra hormonų priešerta... mėsa, ką čia gerbiamas kolega vartojo bent keletą kartų.

Norėčiau paklausti ir pono M. Puidoko. Ar jam neatrodo, kad panašūs Seimo nutarimai ir nuo NSO mus apsaugos?

Kita replika būtų skiriama ūkio ministrui, kaip jis jaučiasi, kai frakcija balsuoja ir teikia tokius nutarimus, kad jam net nepatogu dalyvauti balsavime?

PIRMININKAS. Repliką po balsavimo – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkoju kolegoms už palaikymą, už tai, kad esame sąmoningi, kad nepasiduodame gerbiamo kolegos A. Kubiliaus siekiui suasmeninti tam tikrus projektus arba patyčių kultūros puoselėjimui. Aš manau, tikrai šis projektas, arba nutarimas, yra labai svarbus visų pirma mūsų paprastiems šalies žmonėms tam, kad jie būtų apsaugoti nuo tam tikrų produktų, visų pirma nuo GMO. Tikrai nereikėtų tiek daug garbės suteikti man ir mano kolegai T. Tomiliniui, dėkui visiems balsavusiems už.

PIRMININKAS. Dėkoju.

13.51 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-754(2) (priėmimas)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-754. Pranešėjas... Gal aš iš vietos paskaitysiu, jeigu galima? Ar norite? Prašau. J. Bernatonis, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas.

J. BERNATONIS (LSDDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas vienbalsiai pritarė šiam ratifikavimo aktui, siūlome ir Seimui ratifikuoti.

PIRMININKAS. Vienas straipsnis. Galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kadangi nepritariau pačiai sutarčiai, tai nepritariu ir ratifikavimui. Ko gero, gerbiami kolegos, aš girdėjau apie tai, kad šita sutartis sukurs 150 tūkst. naujų darbo vietų. Galbūt, bet aš prisimenu Darbo kodeksą, kuris turėjo sukurti 85 tūkst. Suprantu, kad kuo didesnė sutartis, tuo daugiau darbo vietų, bet rezultatas tai atvirkštinis, todėl aš prieš.

PIRMININKAS. A. Armonaitė – už.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Aš norėčiau atkreipti A. Syso dėmesį į tai, kad mes prekybos sutartį jau ratifikavome prieš priimdami nutarimą ir dabar yra strateginė partnerystė politiniu lygiu, ji ir visose kitose tarptautinių santykių srityse svarbi šiuo požiūriu. Taigi aš tikrai kviečiu nesusipainioti – dėl prekybos sutarties mes jau balsavome. Kviečiu palaikyti šią sutartį.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 67, prieš – 3, susilaikė 9. Priimta. (*Gongas*)

13.54 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 10, 11, 14, 22, 27, 38 straipsnių, IV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Statuto papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-1492(2)ES (priėmimas)

Turime dar laiko, galime nagrinėti kitą klausimą – Konsulinio statuto Nr. I-886 įvairių straipsnių, IV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Statuto papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-1492(2)ES. Pranešėjas – M. Puidokas, Užsienio reikalų komitetas.

Pastraipsniui. 1 straipsnis. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). ...kolegoms. Gerbiamas pirmininke, dėkui už suteiktą žodį. Norėčiau trumpai supranta kalba pasakyti, kokie buvo svarstymai Užsienio reikalų komitete ir kas buvo priimta. Iš esmės jeigu kalbėtume apie šį Konsulinio statuto kai kurių straipsnių, skyriaus ir priedo pakeitimo ir statuto papildymo straipsniu įstatymo projektą, seniau buvo dvišaliu pagrindu suteikiama pagalba Lietuvos piliečiams tose šalyse, kuriose nėra mūsų šalies ambasados arba konsulato. Šiuo atveju yra Europos Sąjungos arba daugiašalis formatas ir siekiama nustatyti, kad

ta pati pagalba būtų teikiama naudojantis mūsų kolegų Europos Sąjungos šalių narių pajėgumais ir pagalba. Iš tikrųjų tose šalyse, trečiojoje šalyse, kuriose Lietuva neturi ambasadų arba konsulatų, ta pagalba bus teikiama pasirašius, būtent priėmus šiuos pataisymus daugiašalio formato. Užsienio reikalų komitete šiems pataisymams, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, buvo pritarta vienbalsiai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Klausiu Seimo, ar mes galime pritarti bendru sutarimu išvadai? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio nėra pasiūlymų. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3, 4, 5, 6 straipsnių taip pat nėra siūlymų. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

7 straipsnis. Yra vienas pasiūlymas. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas. Redakcinio pobūdžio. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Dėl 8 straipsnio nėra siūlymų. Taip pat bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 9 straipsnio yra Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas. Galite pristatyti? Dėl 9 straipsnio.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Užsienio reikalų komiteto argumentai kaip ir yra nepritarti, nes Seimo Užsienio reikalų komitetas laikosi savo ankstesnės nuomonės, išdėstytos kovo 28 dienos išvadoje, ir komitetas pažymi, kad siūloma pataisa siekiama pagreitinti piliečių informavimo procesą, nes atsisakoma informacijos siuntimo per dvi grandis, šiuo atveju Užsienio reikalų ir Teisingumo ministerijas. Be to, paveldėjimo teisinius santykius reglamentuojanti Lietuvos teisė nenumato, tad konsulinis pareigūnas ar Teisingumo ministerija dalyvauja nustatant ir ieškant įpėdinių palikėjui mirus užsienyje. Lietuvos Respublikos piliečiai, turintys teisę paveldėti užsienio valstybėse esantį turtą tiek dabar, tiek ir ateityje apie galimą paveldėti užsienio valstybėse esantį turtą iš konsulinio pareigūno sužinos, jeigu konsulinis pareigūnas turės konkrečią informaciją, gautą iš užsienio valstybės institucijos. Taigi, manome, kad būtent šis Teisės departamento siūlymas nėra pritartinas. Tikrai pagal tarptautinę praktiką šiuo atveju, Lietuvos atveju, būtų paprasčiau žmonėms, kad jie galėtų kreiptis tiesiai į konsulinę tarnybą ir konsulinius pareigūnus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė – nepritarti. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 10 straipsnio taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Šiam siūlymui Užsienio reikalų komitetas pritarė. Projekto 10 straipsniu keičiamo įstatymo 41 straipsnio 5 dalyje po žodžių „privalo pateikti“ įrašyti žodžius „Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ar konsulinėms įstaigoms“.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai? Ačiū, pritarta.

Toliau straipsnių nebėra. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar yra 11 ir 12 straipsniai, dėl kurių niekas nieko nesiūlo. Galime bendru sutarimu jiems pritarti? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Nuomonė už – M. Puidokas. Atsisako. Balsuojame.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 67, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta po pateikimo.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

Atsiprašau, dar turėtume perbalsuoti, kadangi trūko vieno balso. Kviečiu dar kartą balsuoti dėl šio įstatymo. Atidedame vakariniam posėdžiui.

Toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, toliau tęsiame plenarinį posėdį. Pertrauka, kaip buvo sutarta, bus 14 val. 15 min.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. XIII-691 „Dėl pavidimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-2001 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. nutarimo „Dėl pavidimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo ne-

teisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-2001.

Pranešėjas D. Gaižauskas jau tribūnoje. Prašom.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – M. Adomėnas. Prašom.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, ar jums žinoma, kad šiuo metu yra numatyti ir Seimo komisijų posėdžiai, antrą valandą prasidedantys? Ir tas nestatutinis posėdžio ištesimas, visiškai neatsakingai elgiantis su parlamentarų laiku, dar 15 min. tradicinės posėdžių pertraukos sąskaita yra visiškai neatsakingas. Aš siūlyčiau baigti kaip įprasta antrą valandą posėdį ir pratęsi po pertraukos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, mes patys patvirtinome darbotvarkę, tai pirmas punktas. Antras punktas, šiandien – ne komisijų posėdžių diena, komisijos posėdžiauja trečiadieniais. O jeigu komisija paskelbė posėdį, būkite malonūs, po 15 min. pertraukos metu rinkitės.

Dar per šoninį mikrofoną – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Tikrai dėl vedimo tvarkos. Gerbiamoji pirmininke, iš tikrųjų sutarėte, vienas dalykas, bet čia įsivyravo tokia nesveika praktika, kad mes be penkiolikos dvyliką pradėdame rankutes sportuoti... išeiname ir po to vėl sugrįžtame, o po to antrą valandą tęsiame. Tai vienas dalykas.

Kitas darbotvarkės klausimas po Konsulinio statuto yra Reklamos įstatymas. Jeigu imame, tai imame Reklamos įstatymą, ne kažką kitą. O jeigu jūs siūlote nagrinėti klausimą visiškai ne pagal darbotvarkę, tai aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio šituo klausimu, nes taip negalima elgtis. Dar nėra taip buvę. Ir jūs esate senbuvė Seimo narė, ne naujokė.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, kad priminėtė, kokio aš senumo Seimo narė. Bet, gerbiamasis, aš dirbu pagal tą darbotvarkę, kuri ryte buvo patvirtinta. Prašau, gerbiamasis Dainiau, tęsiate pranešimą. (*Balsai salėje*)

Balsuosime dėl R. Žemaitaičio prašymo dėl pertraukos. Prašom, skelbiu balsavimą.

Kolegos, balsavo 63: už pertrauką – 23, prieš – 32, susilaikė 8. Pertrauka iki kito posėdžio, vadinasi, yra šio klausimo pateikimo pertrauka.

14.05 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 2, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 25, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4775(3) (priėmimas)

Toliau pagal darbotvarkę darbotvarkės 1-10a klausimas – Reklamos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4775(3). Prašom. A. Baura.

A. BAURA (*LVŽSF*). ...plenariniame posėdyje po svarstymo dar Ekonomikos komitetas gavo keletą pastabų. Ir jas įvertino. Pirma pastaba susijusi su projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punktu: paskutiniame sakinyje vietoj formuluotės „susirinkime dalyvavusių ar raštu balsavusių“ reikia vartoti formuluotę „susirinkime ar raštu balsavusių“. Komiteto nuomonei vienbalsiai buvo pritarta.

Kita Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba susijusi su tuo paties straipsnio 2 dalies 6 punktu. Esmė yra, kad turinys tobulintinas, atsisakant žodžių skliaustuose. Komitetas vienbalsiai šiai pastabai pritarė. Taip pat dėl 12 straipsnio yra gauta Seimo nario V. Simuliko pataisa, ją komitetas svarstė, bet aš nežinau, pirmininke, V. Simuliko nematyti.

PIRMININKĖ. Mes, pranešėjau, kadangi priėmimas, vis tiek turėsime eiti pastraipsniui. Taigi dėl 1 straipsnio siūlymų nėra. Ar galime sutarti bendru sutarimu? Galima. Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio taip pat siūlymų nėra... buvo Teisės departamento, jam komitetas pritarė. Ar galime sutarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Buvo dar vienas siūlymas dėl 6 punkto, ar ne? Taip pat Teisės departamento komitetas yra pritaręs, galime pritarti bendru sutarimu.

Ir dėl keičiamo 12 straipsnio, dėl išorinės reklamos įrenginio reikalavimo, yra teikiamas Seimo nario siūlymas, bet paties Seimo nario salėje nematau. Prašom pristatyti.

A. BAURA (LVŽSF). Seimo narys kolega V. Simulikas dėl 12 straipsnio teikė dėl vietinės rinkliavos dydžio ir jis papildė 8 punktu, o jis skamba taip: „Už leidimo išdavimą imama vietinė rinkliava Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo ir savivaldybės tarybos patvirtintų vietinės rinkliavos nuostatų nustatyta tvarka.“ Komitetas svarstė ir vienbalsiai jai nepritarė. O motyvai yra tokie, kad vietinė rinkliava yra ne Reklamos įstatymo reguliavimo dalykas, tai yra vienas momentas. Antras, kad pasiūlymas prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 37 punkto Rinkliavų įstatymo nuostatoms, taip pat pasiūlymas prieštarauja teismų suformuluotai praktikai, kad vietinės rinkliavos samprata nėra kaip nors siejama su atlygiu už teikiamas paslaugas, todėl aiškinant tai sisteminiu teisės aiškinimo būdu vietinė rinkliava yra savivaldybės tarybos nustatyta įmoka už teisę atlikti tam tikrus veiksmus verstis tam tikra veikla.

Antras pasiūlymas buvo dėl išorinės reklamos pateikimo priemonių, įrengtų ant privačių objektų, pašalinimo. Komiteto sprendimas irgi nepritari šiai pataisai, ir argumentai yra tokie: jeigu būtų pritarta šiam pasiūlymui – galimi atvejai, kai per 90 dienų nebus pašalinti pavojų gyventojams, eismo saugumui keliantys tušti, apleisti, dulkantys kraštovaizdį stendai ar kiti reklaminiai įrenginiai... Dėl pasiūlyme pateikto argumento, kad būtų ribojamas Konstitucijoje įtvirtintas nuosavybės neliečiamumo principas, pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra pažymėjęs, kad nuosavybės teisės turi tam tikras ribas. Būtent šie argumentai ir sudarė prielaidą, kad komitetas kolegą V. Simuliko pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto pozicijai dėl V. Simuliko teikiamų siūlymų? Prašom palaikyti. Kas už komiteto siūlymus, prašom balsuoti. Atsiprašau, už Seimo nario. (*Balsai salėje*) Už Seimo nario siūlymus, kuriems komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*) Prieš (...) arba susilaikote. Komitetas nepritarė V. Simuliko siūlymams. Dabar balsuojame dėl Seimo nario siūlymų, kuriems komitetas nepritarė.

Balsavo 44 Seimo nariai: už – 8, prieš – 13, susilaikė 23. Taigi lieka Ekonomikos komiteto pozicija. Daugiau dėl kitų straipsnių siūlymų nėra.

Prašom, motyvai dėl viso. Pastraipsniui? O, atsiprašau. 1 straipsnis. Buvo. 2 straipsnį mes aptarėme. Priimame bendru sutarimu. 3 straipsnis. Nėra siūlymų, galima bendru sutarimu. 4 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Bendru sutarimu. 6 straipsnis. Siūlymų taip pat nėra, priimame bendru sutarimu. 7 straipsnis. Siūlymų nėra, bendru sutarimu. 8 straipsnis. Bendru sutarimu. 9 straipsnis. Siūlymų nėra, taip pat bendru sutarimu. 10 straipsnis. Siūlymų nėra, bendru sutarimu. 11 straipsnis. Bendru sutarimu.

Motyvai. Motyvus už nori sakyti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Aš matau, jog užsiregistravusių yra mažiau, nei reikia balsų priimti įstatymo projektą. Nežinau, ar čia iš tikrųjų verta dabar daug diskutuoti. Galbūt tiesiog verta nukelti į popietinę darbotvarkę, kai bus pakankamai Seimo narių.

PIRMININKĖ. Motyvus galite sakyti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Motyvas labai paprastas – palaikyti šį įstatymo projektą, man atrodo, jis turi labai aiškią praktinę reikšmę. Bet aš manau, kad dar galėsime plačiau apie tai padiskutuoti, kai bus pakankamai Seimo narių priimti įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Kolegos, tada balsavimas dėl šito įstatymo po pietų, Seimo vakarinio plenarinio posėdžio metu.

14.13 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-781 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1459(2) (svarstymas)

Lydimasis Reklamos įstatymo projektas... (*Balsas salėje*) Nėra. Už D. Kreivį. Prašom. Reklamos įstatymo 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1459(2). Pranešėjas – A. Baura. Prašom.

A. BAURA (LVŽSF). Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, šių metų balandžio 18 dieną ką tik paminėtą teisės aktą svarstė ir pritarė bendru sutarimu. Išvada tokia: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

Kartu noriu paprašyti posėdžio pirmininkės. Jis yra neatsiejamas nuo prieš tai mūsų svarstyto įstatymo projekto. Šiuo atveju aš prašau skubos tvarkos, nes teikiamas projektas turėtų būti priimtas tik tuo atveju, jei būtų priimtas šiuo metu Seime svarstomas ir mano minėtas projektas Nr. XIIP-4775(3).

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bet nematau salėje Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos. Seimo Pirmininkas išvykęs ir tik ji gali siūlyti (aš neturiu tokios teisės) ypatingą skubą. Taigi procedūriniai klausimai po pietų. O dabar mes galime tikrai pritarti po svarstymo. Sutariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Kolegos, pertrauka. (*Balsai salėje*) Prašom balsuoti. Registruotis. Galite registruotis, kiek mūsų baigė rytinį posėdį.

Taigi dalyvauja, užsiregistravo 43 Seimo nariai.

Rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 162 STENOGRAMA

2018 m. balandžio 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ ir G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

15.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro Roko Masiulio pranešimas apie pokyčius Susisiekimo ministerijai pavaldžiose įmonėse ir įstaigose

Kviečiu į tribūną, 2-1 klausimas. (*Balsai salėje*) Registruojamės. Ir vis tiek kviečiu į tribūną susisiekimo ministrą R. Masiulį. Vyriausybės pusvalandis apie pokyčius Susisiekimo ministerijai pavaldžiose įmonėse ir įstaigose. Ministre, dar luktelėkite sekundę, tuoj užsiregistruos kolegos. (*Šurmulyš salėje*)

Kol kas užsiregistravo 39 Seimo nariai. Ministre, prašom.

R. MASIULIS. Atleiskite, noriu pasiteirauti. Kiek laiko turiu pristatymui ir kiek laiko klausimams?

PIRMININKAS. 10–15 minučių ir klausti yra nemažai norinčių. 15 minučių, aš taip įsivaizduoju.

R. MASIULIS. Gerai.

PIRMININKAS. Prašom, ministre.

R. MASIULIS. Ačiū. Gerbiami Seimo nariai, tikrai labai sunku taip trumpai kalbėti, sektorius gana didelis, yra daug reikalų. (*Skambinama varpeliu*) Pats susisiekimo sektorius yra labai sudėtingas, labai didelis. Norėčiau atkreipti dėmesį į BVP dalį, kurią jis sukuria – 12 %. Kartais pasigirsta garsų, kad tai nėra modernios Lietuvos proporcijos, kad tokius didelius procentus turėtų sudaryti naujų technologijų sektoriai, modernūs dalykai, biotechnologijos ir kiti dalykai, bet mūsų valstybės tiesiog gera geografinė padėtis ir nori nenori mums lemta, kad susisiekimo sektorius vaidintų ekonomikoje svarbią rolę. Ne vieną turėjome užsienio ekspertą, kuris atvažiavęs ir pažiūrėjęs žemėlapi, patikrinęs kelius, kurie iš Rytų eina į Vakarus, pasako, kad Lietuvai vienaip ar kitaip lempa būti tranzito šalimi, lemta būti logistikos centru, tai parodo ir skaičiai.

Taip, mūsų verslininkai išmanūs, protingi ir vikrūs, bet ir ta geografinė padėtis, tas geografinės padėties stimulus, kurį jie turi, verčia juos savo verslus vystyti ir tie verslai tampa sėkmingi. Tikrai siūlyčiau atkreipti dėmesį į šį sektorių, panašu, kad dar daug metų jisai bus labai svarbus mūsų valstybei. O mūsų, sektoriaus darbuotojų, aišku, tikslas – jį toliau vystyti ir išnaudoti tą potencialą, kurį mes turime. Pavyzdžiui, kai paskutinį kartą lankiausi Kinijoje, kinai, vienos agentūros, kuri planuoja eksporto srautus, vadovas, pasakė, kad kiniškoms prekėms ir iš Rytų važiuojančioms prekėms jie mato Gdansko ir Klaipėdos uostus, kaip pagrindinius vartus Baltijos jūroje į Europą, ir tai tikrai labai daug reiškia. O mes žinome, kad transportu gabenant krovinius labai svarbu geografinė padėtis ir atstumai. Taigi, mūsų valstybės tikrai dėkinga situacija.

Susisiekimo sektoriui labai geri metai: 26 % augo eksportas, 19 % – paties sektoriaus pajamos, pridėtinė vertė didėjo 12 %. Mes dažnai girdime transporto kompanijų ar jų asociacijų skundų, kaip Lietuvoje yra sunku, bet skaičiai rodo, kad jos tikrai puikiai gyvena ir situacija yra gera. Geras įdirbis pačiame sektoriuje padarytas ir turime kuo pasidžiaugti. Didžiausia mūsų transporto partnere iš Rusijos tapo Vokietija. Vokietija, kaip pagrindinis mūsų partneris transporto srityje, aplenkė Rusiją.

Svarbiausi praėjusių metų darbai: skaidrumas, kelių įmonių pertvarkos, įmonių auditas, kelių kokybės auditas ir veiklos efektyvumas. Pasistengsiu labai trumpai.

„Lietuvos geležinkeliai“ tikrai jau buvo užkerpėjusi įmonė, buvo pribrendę pokyčiai, vadovybės pokyčiai davė naują postūmį įmonei ir, sutapus ekonominei situacijai, buvo išnaudota daugiau galimybių, galiausiai įmonė tapo pelninga ir, palyginus su aplinkinėmis šalimis, kur geležinkelio pervežimai mažėjo, mūsų pervežimai augo 11 %. Taigi geri rezultatai. Net ir tie ūkiniai pertvarkymai, žmonių atleidimas, „Geležinkeliuose“ sumažėjo apie 2 tūkst. žmonių, nebuvo toks skausmingas, nes įmonė pakankamai dosniai atsiskaitė su tais žmonėmis, kurie norėjo palikti bendrovę ar buvo vyresnio amžiaus. Buvo dėkinga situacija, kai senasis Darbo kodeksas virto į naująjį, tai daug kas pagal senąjį Darbo kodeksą gavo nemažai išmokų. Įmonė yra pasiruošusi naujiems iššūkiams, toliau efektyvinama veikla, ieškoma vidinių resursų. Įmonė turi būti pati efektyviausia, pati lanksčiausia bendrovė, palyginus su visais aplinkiniais konkurentais.

Kelių pertvarka. Kelių pertvarka duoda aiškų finansinį rezultatą. Sutaupyti resursai eina į Kelių priežiūros programą ir viena įmonė tikrai efektyviau pertvarkys. Be abejo, kaip ir visos pertvarkos, užima šiek tiek laiko sustyguoti veiklą, bet neabejoju, kad po šių metų tas sustygvimas bus baigtas ir įmonė veiks efektyviai, žymiai mažesniais kaštais ir, be abejo, skaidriau. Kad ir kaip būtų gaila, bet išryškėjo nemažai blogų dalykų šiose kelių priežiūros įmonėse, jų buvo 11. Tik dviejose, ir atlikus tik dalinį auditą, buvo rasta iššvaistymų, atiduota medžiaga prokuratūrai. Yra iškelta keletas bylų ir, manau, deja, tai turbūt ne pabaiga, nes vis dėlto šiame sektoriuje buvo didelis nebaudžiamumas, toks, sakyčiau, paprastumas, nebaudžiamumas klestėjo. Labai norėtusi tais griežtais veiksmais, auditais parodyti ir užkardyti, kad tie dalykai daugiau nepasikartotų ir dar didesnę naudą valstybei galėtų duoti šios įmonės, šiuo atveju naudodamos mažiau valstybės resursų. Kelių kokybės auditas buvo būtinas, nes Lietuvos automobilių kelių direkcija siekia mažinti pirkimų kaštus, smulkina darbus, pakankamai reikšmingai sumažėjo kainos, apie 30 % krito kelių tiesimo kainos, buvo būtinas ir kokybės užtikrinimas, kad nebūtų taupoma kokybės sąskaita. Labai tikimės, kad šiais metais nusistovės tiek kokybė, tiek kainos, ir galėsime tiksliau apibrėžti, kiek valstybei reikia lėšų, kad mūsų keliai būtų geros būklės.

Kitas svarbus, labai imlus laiko ir žmogiškųjų resursų darbas buvo sujungimas trijų asociacijų į Lietuvos transporto saugos administraciją: Geležinkelio inspekcijos, Kelių transporto inspekcijos, Saugios laivybos administracijos, o to rezultatas – kas metus bus sutaupoma apie 1 mln. eurų, apie 5 tūkst. kv. metrų plotas – viskas bus gražinta valstybei. Atsisakyta 123 administracinių etatų, atsisakyta 25 automobilių ir 5 laivų. Taigi tikrai buvo imlus darbo veiksmas, džiaugiamės, kad turime vieną Saugos administraciją ir dar ne pabaiga, dar keletas organizacijų bus jungiamos į šią organizaciją.

Kokie iššūkiai laukia šiais metais? „Lietuvos geležinkelių“ pertvarkymas pagal pažangų vokišką modelį, sprendimų variantų labai daug neturėjome, nes Lietuva yra formaliai pažeidusi ketvirtąjį geležinkelių paketą, nenorėdami gauti sankcijų iš Europos Sąjungos, kažką turėjome daryti. Pasirinkome patį švelniausią variantą, tokį pat, koks yra ir Vokietijoje, kai valstybė vis tiek išlaiko nuosavybę ir tokiu būdu užtikrina kritinėje infrastruktūroje valstybės įtaką, valstybės saugumą ir nacionalinius interesus. Mes visada turime žinoti, kad per Lietuvą eina tranzitas į Karaliaučių, į Kaliningrado sritį, todėl infrastruktūros priežiūra turi būti labai atsakinga. Dažnai ir Europos Sąjungoje mes ne visada esame gerai suprantami dėl šios specifikos, bet ji yra tokia.

Taip pat penkių valstybės įmonių, tokių kaip oro uostai, jūrų uostas, oro navigacija, pertvarkymas į akcines bendroves. Tai irgi leis atitolinti politikų įtaką nuo įmonių valdymo, daugiau įtakos atiduoti profesionalioms valdyboms, nes, pavyzdžiui, dabar aš, kaip ministras, skiriu vadovus į šias įmones. Manau, geriau, kad tą darytų profesionalios valdybos, būtų kur kas skaidriau, mažiau kultų klausimų.

Ir akcinėse bendrovėse mes matėme energetikų pavyzdį, iš tiesų tai yra energetikų reformos atkartojimas. Jis pasitvirtino 100 procentų. Matome, kiek dividendų moka valstybei energetikos įmonės. Esame įsitikinę, kad apie 50 mln. daugiau dividendais galėtų mokėti ir susisiekiama sektoriaus įmonės, įvykdžius šią pertvarką. Taip pat Civilinės aviacijos administracija pertvarkoma, dalį funkcijų perduodant minėtai Transporto administracijai, dalį – Transporto agentūrai.

Šios reformos tikslas – ne tik efektyviau valdyti sektorių, bet perduoti į VŠĮ dalį funkcijų, VŠĮ gali veikti rinkoje ir uždirbti. O aviacijai rinkoje tikrai yra ką veikti, turime gerų ekspertų. Dabartinė Civilinės aviacijos administracija neturi galimybės iš rinkos uždirbti pinigų, o pertvarkius VŠĮ galės tą daryti. Manome, biudžeto krūvis dar labiau sumažės, nes iš rinkos galės uždirbti. Pati rinka sakydavo: mes mielai mokėtume pinigus šiai organizacijai, jei tik teisiškai galėtume, kad tik ji greičiau sertifikuotų tą ar tą veiklą. O aviacija yra auganti sritis, ją reikia skatinti, palaikyti jos augimą. Matome, apie 15–20 % auga ir keleivių skaičius. Tai yra labai perspektyvi sritis, pasaulyje yra viena iš perspektyviausių.

Taip pat likviduojama Transporto investicijų direkcija, sujungsime jos funkcijas su CPVA. Finansų ministerijai atiduosime, labai panašios funkcijos, tikrai nereikia valstybei dubliuojančių funkcijų.

Kitiems metams matome ir pokyčius, šiems metams matome pokyčius Registrų centre. Registrų centre yra dalykų, kurie kelia rimtų klausimų dėl tam tikrų įmonių dominavimo. Nemažai reikia tiriamojo darbo. Dėl e. sveikatos klausimų ir Seime buvo tirta Registrų centro veikla. Tikrai šiandien yra daugiau klausimų negu atsakymų. Vakar buvo paskelbtas Registrų centro vadovo konkursas. Prieš dvi savaites paskelbėme, kad bus toks skelbimas. Pagal tvarką toks konkursas gali vykti tik dvi savaites. Praėjusį kartą tiesiog neįvyko konkursas, nes nebuvo pakankamai dalyvių. Tikimės, kad šį kartą tų dalyvių bus daugiau.

Tiesą sakant, yra tokia tendencija, kad į valstybės įmonių vadovus nebaisiai daug pretenduoja žmonių, o į valdybas labai daug pretendentų. Manome, todėl, kad valdybose gali prisidėti prie valstybės reikalų. Daug žmonių tikrai iš geranoriškų paskatų eina į valdybas, nori padėti valstybei, bet galbūt dėl atlyginimo dydžio nesirenka kandidatuoti į įmonės vadovus.

Taip pat su nauju Lietuvos pašto vadovu norime įvertinti dar kartą kaštų taupymo potencialą Lietuvos pašte, iš vienos pusės. Iš kitos – Lietuvos paštas yra ta vieta, kur yra mokami mažiausi atlyginimai Lietuvoje. Gal per plačiai pasakyti Lietuvoje, bet labai maži paštininkų atlyginimai. Paštininkai yra ypatinga grupė žmonių, kurie per daug nesiskundžia niekada, patenkinti darbu, labai lojalūs. Bet šį klausimą vadovė turi spręsti, atlyginimai pašte turi padidėti.

Didelis klausimas ir bendras darbas laukia su Klaipėdos miestu dėl išorinio Klaipėdos uosto. Jeigu mūsų valstybė nori išlikti rimta žaidėja jūroje, mes privalome vystyti Klaipėdos išorinį uostą, kitaip pralošime konkurenciją aplinkiniams uostams.

Gdanskas ką tik, neseniai, pasistatė išorinį uostą, ir iš karto jis buvo pripildytas konteinerių. Taigi ir mūsų atveju, ir žinant mūsų geografinę padėtį šis projektas turėtų pasiteisinti.

Sprendimas dėl oro uostų plėtros. Pakankamai sudėtinga situacija, kai turime Vilniaus oro uostą, išpraustą mieste, o jo trumpas kilimo ir tūpimo takas nėra tinkamas didiesiems lėktuvams, bet, kita vertus, iš esmės dauguma lėktuvų į Lietuvą skrenda dėl Vilniaus. Tokia yra sostinių trauka. Yra toks ekonominis dėsnis, kad į visas valstybes daugiausia dėl sostinės, dėl tų centrinių vietų ir skrenda.

Vilniaus oro uosto tikrai laukia permainos. Turime kuo skubiau bent jau praplėsti pajėgumus, nes be precedento greitai auga keleivių skaičius, bet čia yra trumpalaikis 10 metų sprendimas, ir turime per tą laiką apsispręsti dėl tolesnio 30–50 metų sprendimo, koks Lietuvai jis turėtų būti, kaip turėtume vystyti Vilniaus oro uostą, ar turėtume vystyti ir Vilniaus oro uostą, ir Kauno oro uostą, kuris, taip jau yra, bus prie „Via Baltica“ vėžės, ir, nori nenori, į tą pusę trauka bus, nes „Via Baltica“ pritrauks nemažą... Atsiprašau, „Rail Baltica“ pritrauks nemažą keleivių skaičių. Taigi Kaune irgi yra potencialas. Reikia apsispręsti dėl terminalo, kurioje vietoje jis turėtų būti – ar kur dabar yra, ar naujoje vietoje statyti.

Pabaigoje. Tas pats „Rail Baltica“ projektas – didžiulis projektas, imlus. Pirmiausia privalome užtikrinti Lietuvos interesus, nors mums tai yra pažadėta ir kaip ir nereikėtų išgyventi, bet mes tą klausimą aštriname pastaruoju metu dėl Vilniaus jungties finansavimo. Tikslų pinigų dar nėra paskirta, nors ir pažadėta. Bet pinigai pažadėti nėra lygu skirti pinigai. Turime tikrai išsireikalauti, kad būtų aiškiai užtikrinta. Ir jūsų, ir Seimo narių spaudimą nuolatot jaučiu dėl Vilniaus jungties finansavimo užtikrinimo ir jį visada perduodu Europos Sąjungos pareigūnams. Neabejoju,

kad jis tikrai bus išspręstas, bet teks turbūt tą klausimą dar kelti ne vieną kartą. Taigi tiek. Jeigu pavyko...

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmasis – J. Razma. Ruošiasi A. Armonaitė. Kviečiu visus klausti trumpai ir, aišku, prašyčiau atsakyti trumpai. Daugiau paklaus kolegų. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, tikrai jūs nustebinate, sakydamas, kad laiškiniškai nesiskundžia dėl tų vergiškų atlyginimų. Aš tikrai linkėčiau jums nuvykti į kokį nors eilinį rajono pašta ir pasikalbėti su tais žmonėmis. Tikrai jūs išgirsite atitinkamus jų pasakymus. Pagaliau pasižiūrėkite, kiek yra neužimtų etatų rajonuose. Ankstesniems ministrams ir pašto vadovams aš siūlydavau, kad neimtų iš šitos įmonės dividendų, turėtų politinę valią ir paliktų tuos pinigus, kad bent kiek būtų pakelti tie vergiški atlyginimai. Į tai nebūdavo įsiklausoma ir būdavo raportuojama, kad ir ši įmonė moka vis didesnius dividendus.

Ar jūs nebūtumėte linkęs, matydamas, kaip jau įvardinate, tą atlyginimų situaciją, palikti dividendus įmonei, padidinti darbuotojų atlyginimus ir šiek kiek socialiai suprasti tų žmonių padėtį?

Kadangi minėjote apie naujo vadovo paskyrimą, ar yra įvertinta buvusios vadovės veikla, ar koks nors auditas atliktas, ar keliami kokie nors asmeninės atsakomybės klausimai dėl viešųjų pirkimų dalykų, dėl sudarytų investicinių projektų?

PIRMININKAS. Klauskite!

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Kai aš sakiau, kad paštininkai nesiskundžia, norėjau pabrėžti, kad paštininkai yra tokia atskira žmonių grupė. Aš pats lankiausi regioniniuose paštuose, kalbėjau su paštininkais tai, ką jūs ir sakote. Palyginus su kitais sektoriais, paštininkai tikrai tiek daug netriukšmauja ir tikrai atlyginimų klausimas turi būti sprendžiamas. Kai vadovė buvo pasamdyta ir kai pirmą kartą susitikau, vieną pirmųjų klausimų sakiau, kad turi būti atlyginimų klausimas sprendžiamas, jie turi uždirbti orius atlyginimus. Tikrai tai galiu užtikrinti, kad šis klausimas yra vienas svarbiausių.

Dėl dividendų skyrimo. Šiandien pašto finansinė padėtis yra labai sunki. Vadovei yra iškelta užduotis dar kartą įvertinti, ar yra taupymo galimybių, vidinio taupymo galimybių. Vis tiek tas procesas būti padarytas, ir jeigu pavyks, tai tie sutaupyti resursai bus skirti paštininkų gyvenimui pagerinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Armonaitė.

R. MASIULIS. Dar dėl buvusios vadovės.

PIRMININKAS. Atsiprašau.

R. MASIULIS. Tam tikri tyrimai vyksta, per anksti dar ką nors kalbėti, bet jeigu bus nustatyti pažeidimai, tikrai asmeninės atsakomybės bus prašoma.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi J. Imbrasas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Tikrai yra gerų pokyčių įmonėse ir visi suprantame, kad tai neįvyksta tiesiog per dieną, reikia laiko.

Aš turiu klausimą dėl „Lietuvos geležinkelių“ infrastruktūros projektų. Žiniasklaidoje teko matyti, kad iki 2030 metų net 7 mlrd. planuojama investuoti į infrastruktūrą, čia su „Rail Baltica“. Mano klausimas būtų toks: XXI amžius, Pietų Korėja iki 2020 metų planuoja padengti visą valstybę 5G interneto ryšiu, ar yra mąstoma apie tai, kai vystome sunkiosios infrastruktūros projektus, kaip tai pasitarnaus skaitmeninei ekonomikai, ar „Lietuvos geležinkeliai“ tai vertina, ar jūs politiškai užduodate tą toną ir apskritai, kaip tai vertinate? Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas dėl „Rail Baltica“ atšakos Kaunas–Vilnius. Ar pavyks gauti finansavimą ir kada vis dėlto galime tikėtis tos atšakos tiesimo ir veikimo? Dėkoju.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. „Lietuvos geležinkelių“ investicijos yra skirtos didinti pajėgumams, geležinkelių pajėgumams Lietuvoje. Augant krovinių srautams ir matant potencialą krovinių srautų, kurie galėtų ateiti į Lietuvą, mes privalome plėsti tuos pajėgumus. Pavyzdžiui, vienas didžiausių projektų, apie 300 mln. eurų vertės, yra elektrifikacija nuo Baltarusijos sienos iki Klaipėdos. Yra daugiau, sakykim, būtinas projektas, tai nėra kokia nors investicija į ką nors, kas galbūt bus ateityje, pritrauksim naujų srautų, čia jau dabar egzistuojantiems srautams. Jeigu mes norime sėkmingai konkuruoti su aplinkinėmis šalimis, taupyti kaštus ir tokiu būdu savo

klientams pasiūlyti pigiausias paslaugas, tiesiog privalomas projektas. Latviai daro tą patį, mes privalome tą padaryti, jeigu pavyks, dar greičiau negu jie. Tai yra konkurencija. Tie visi investiciniai projektai, išskyrus galbūt „Rail Baltica“, yra skirti tam, kad užtikrintume pajėgumus ateities verslo, kad nebūtų vadinamųjų butelio kakliukų mūsų valstybėje ir kad būtume pati palankiausia tranzito šalis.

Dėl Vilniaus jungties. Labai viliuosi, kad šiais metais jau turėsime aiškumą dėl CEF'o finansavimo. Jeigu mes jo neturėsime, tiksliau taip pasakysiu, jeigu šiais metais mes tą aiškumą turėsime, tada yra tikimybė, kad 2026 metais kartu su visa „Rail Baltica“ pabaigsime ir šitą projektą. O metu gale jau galėsime tiksliau pasakyti, ar vėluos Vilnius projektas, palyginus su „Rail Baltica“, ar ne.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Imbrasas. Ruošiasi J. Olekas.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, jums pradėjus vadovauti šitai ministerijai gana plačiai nuskambėjo tema, kad, tiesiant Lietuvos kelius, asfaltuojant, kelininkai ar užsakovai leido suplonintą asfalto sluoksnį, kas, aišku, labai pablogino tų kelių ilgą amžiškumą ir taip toliau. Kokie to tyrimo rezultatai? Ar yra nustatyti kaltininkai ar atsakingi šio plačiai nuskambėjusio reikalo?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Pirmoji tyrimo dalis baigta. Dešimt kelių yra ištirti. Iš jų devyni, deja, buvo blogi. Kiekviena įmonė, kuri tą blogą kelią darė, anksčiau ar vėliau sulauks teisinių pasekmių, turės tuos kelius pataisyti, kad jie būtų pagal tai, kokie buvo užsakyti. Tyrimas yra praplėstas į dar 23 kelius. Birželio mėnesį tikimės rezultatų tų 23 kelių, ir jeigu rezultatai bus tokie pat liūdni, kokie buvo per patį pirmą tyrimą, tai, be abejo, tos pačios įmonės turės vėl pataisyti tuos ištirtus kelius, bet mes tada jau spręsimė dėl apimties praplėtimo. Be abejo, tada automatiškai eina atsakomybė ne tik Kelių direkcijos, bet ir tikrintojų, prižiūrėtojų, visa grandinė dirba šitame versle. Ilgas procesas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Olekas. Ruošiasi L. Talmontas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Jūs savo pristatyme paminėjote 2017 metų pelningumą, bet, kiek aš pamenu, „Lietuvos geležinkelių“ įmonė visada buvo pelninga, išskyrus 2016 metus, bent paskutiniu laikotarpiu, kai reformos prasidėjo ir kai buvo 2016 metai baigti su nuostoliu. Man atrodo, tas pelningumas nėra didelis pasiekimas, nes čia buvo „Lietuvos geležinkelių“ norma.

Kita klausimo dalis. Man vakar teko viešėti Radviliškyje ir kalbėtis su kai kuriais geležinkeliniais. Aš išgirdau nusiskundimų, ypač tokio pagrindinio... arba paprastų geležinkelio darbininkų, konkrečiai mašinistų, kad yra panaikinti mašinistų padėjėjų etatai, kad sumažėjęs darbo užmokesčio. Galbūt iš čia atsiranda tas pelnas, dėl tų paprastų darbininkų darbo užmokesčio suspaudimo.

PIRMININKAS. Prašom klausti.

J. OLEKAS (LSDPF). Ar galėtumėte patikinti, kad augo ne tik vadovo atlyginimas, bet išaugo ir geležinkelio mašinistų ir darbininkų atlyginimas? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Pirmą kartą girdžiu, kad mašinistams buvo mažinami atlyginimai, būtinai patikrinsiu ir jums atsakysiu. Šiaip neturėtų taip būti. Dėl padėjėjų man tikrai sunku techniškai spręsti, mes žinome, Lietuva – gana pažangi šalis, ir mūsų traukiniai važiuoja autonomiškai. Pasaulis kalba apie autonomiškus automobilius, kuriems nereikia vairuotojų, o mūsų mašinistai irgi įveda kelionės duomenis ir tik sėdi, kartkartėmis praneša, kad jie gyvi, sveiki ir yra toje kabinoje. Bet kompiuteris veža traukinį. Taigi nežinau, kiek pavaduotojai reikalingi, reikia pasitikslinti.

O dėl pelningumo. Taip, „Geležinkeliai“ ir anksčiau buvo pelningi, bet ne tokiu lygiu. Labai viliamės, kad kaštų taupymo procesai – ne darbuotojų sąskaita, ne dėl atlyginimų mažinimo. Taip, kai kur etatai buvo mažinami, bet daugiausia administracijos, ne paprastų darbininkų, bet vadinamųjų baltųjų apykaklių. Be abejo, tai irgi duos pakankamai didelį rezultatą. Aišku, ir veiklos augimas. (*Balsai salėje*) Aš tikrai išgirdau, pasiteirausiu, atsakysiu jums, patikslinsiu informaciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Talmontas. Ruošiasi T. Tomilinas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, sena vadovybė anksčiau (ir tam pritarė ministerija) panaikino labai daug keleivinių traukinių maršru-

tų. Dabar, kai bus „Geležinkelių“ reorganizacija, ar nenumatoma atnaujinti tuos maršrutus, nes anksčiau (tai yra daugiausia priemiestiniai, 50 kilometrų atstumu nuo didelių miestų) labai daug žmonių važiuodavo tais maršrutais? Ar jūs negalvojate, kad reikia vis dėlto atnaujinti šitą dalyką, kad vėl geležinkelis vežtų keleivius?

R. MASIULIS. Labai jums ačiū. Taikliai pasakėte, geležinkeliai žiūri, kur galima atnaujinti maršrutus, keli yra atnaujinti, pavyzdžiui, į Turmantą, praplėstas toliau į Daugpilį. Kalbama apie susisiekimo atnaujinimą su Ryga, keletą kitų maršrutų, vasarą iš Klaipėdos į Šilutę. Dabar visų nepamenu, bet naujų maršrutų atsirado. Ieškoma variantų ir kaip tik geležinkelio vadovybei suteiktas mandatas porą metų ieškoti galimybių, kaip būtų galima išlėsti keleivių vežimą, nes Lietuva pagal procentus mažiausiai žmonių veža geležinkeliais, lyginant su aplinkinėmis šalimis. Mes lyginamės su tokiomis šalimis kaip Malta, kur geležinkelių tinklas tikrai nėra taip išvystytas. Taigi žmonės neturi įpročio keliauti geležinkeliu ir tai po truputį turime keisti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi A. Skardžius.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, labai noriu jums padėkoti už žodžius, kad paštininkai turi gauti didelius atlyginimus, kad jų atlyginimai turi būti dideli. Tikrai džiugina tas pasakymas ir galbūt tai būtų dar vienas pavyzdys realaus ir didesnio padidėjimo. Ir aš noriu jus tik paraginti orientuotis nebūtinai tik į vidinius resursus. Eikite į Seimą, eikite į Vyriausybę ir reikalaukite jų daugiau. Nemanau, kad čia būtų koks nors didelis pasipriešinimas būtent tam.

O mano klausimas susijęs su situacija dėl tunelio tarp Aukštųjų ir Žemųjų Panerių Vilniuje, dėl pėsčiųjų tunelio po geležinkeliu. Vilnius yra didelis miestas ir labai daug infrastruktūros, mažai žmonių, mokesčių mokėtojų. Gal galėtų „Geležinkeliai“ prie to prisidėti? Bent jau iš dalies. Aš suprantu, kad tai yra labiau miesto reikalas, bet, turint tokius milijardinius projektus, galbūt verta pagalvoti ir apie tai?

R. MASIULIS. Labai ačiū. Jūs turbūt Zuikių gatvės perėjimą turite?.. Taip, skaudulys daugybę metų. Be abejo, Vilniaus miesto savivaldybės yra pirmoji atsakomybė. Neatmetu galimybės, kad „Geležinkeliai“ galėtų prie to prisidėti. Aišku, reikia suprasti, kad tokio pobūdžio problemų visoje Lietuvoje yra labai daug. Į kurią rajoną benuvažiuočiau, geležinkeliai gauna į kaulus, kiek darbų jie turi padaryti to ir to. Geležinkeliai irgi bijo tą Pandoros dėžę atidaryti, nes tada visi kiti miestai ateis su panašiais dalykais. Bet šis klausimas labai skaudus labai labai seniai. Tikrai pritariu, kad reikia ieškoti sprendimo, galbūt paraginti ir miesto savivaldybę, ir geležinkeliečius šiek tiek nuleisti nosis ir žiūrėti, kaip spręsti klausimą, o ne kaip vienam kitą kaltinti.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis ministre, klausiant jūsų pristatymo man šiek tiek keistai nuskambėjo tokie žodžiai, kad pirmą kartą „Lietuvos geležinkeliai“ dirbo pelningai. Kiek aš pamenu, pastarąjį dešimtmetį „Geležinkeliai“ dirbo pelningai, tiesė „Rail Baltica“, nutiesė „Rail Balticos“ etapą iki Kauno nuo Lenkijos sienos, sakykime, išlaikė nuostolingą keleivių vežimą. 2016 metų pabaigoje, besibaigiant kadencijai, aš pamenu, buvo uždirbtas 1,5 mln. eurų pelnas ir buvo sutarta, kad nereikės mokėti tryliktojo atlyginimo darbuotojams, 8 tūkst. darbuotojų. Šiuo atveju būtent išmokėdami tryliktojo atlyginimą pasidarėte tokį nediduką – apie 1 mln. eurų nuostolį. Nežinau, gerbiamas ministre, ar, „Geležinkeliams“ per metus 35 mln. už keleivių vežimą į biudžetą, tai yra laikytina pelnu?

PIRMININKAS. Klauskite, kolega. Prašom, ministre.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Jūs pakartojote tą, ką ponas J. Olekas klausė. Klausimas tas pats, dėl pelningumo. Mes kalbame apie visiškai naują „Lietuvos geležinkelių“ kokybę. Taip, 1,5 mln. eurų galbūt pelnas, bet tai yra nominalus pelnas. Tokiai įmonei tikrai neužtenka 1,5 mln. pelno. Mes su Finansų ministerija esame sutarę, kad jeigu „Geležinkeliai“ uždirbs daugiau negu 33 mln. eurų ir tas lėšas jie perves į biudžetą kaip dividendus, tik tada ir tik tuo atveju jiems bus kompensuojama už keleivių vežimą tokia suma. Mes kalbame ne apie 1,5 mln. eurų, o kalbame apie sumą, kuri didesnė negu 33 mln.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus, kuriuos mes galėjome pateikti per šitą trumpą laiką. Dėkui.

15.33 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų veiklos ataskaitos“ projektas Nr. XIII P-2008 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, mes grįžtame prie rytinės darbotvarkės klausimo, dėl kurio buvo padaryta pertrauka, prie rezoliucijos dėl Vyriausybės ataskaitos. Kviečiu pasisakyti, yra nemažai kolegų, J. Oleką. Prašom. Nematau J. Oleko. A. Kubilius. A. Kubilius yra. (*Balsai salėje*) Kalbėjo dėl ataskaitos, dabar dėl rezoliucijos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš kalbėsiu, bet nekartosiu to, ką sakiau. Siūlau tokių rezoliucijų Seime nepriimti, nes, mano įsitikinimu, Seimas, Seimo valdantieji vėl rodo patys sau nepagarbą bandydami priimti tokią rezoliuciją, kuri yra visiškai tuščia. Arba tada atsisakome ataskaitas vertinti, jeigu tik tokias rezoliucijas Seimas sugeba pasakyti, arba iš tikrųjų kitu atveju siūlau ieškoti būdų, kaip po Vyriausybės ataskaitos Seimui išreikšti savo nuomonę kur kas rimtesniu dokumentu. Suprantu, susiklosčiusi tradicija, kad čia pats svarbiausias dalykas yra balsavimas už tai, ar Seimas pritaria, ar nepritaria ataskaitai. Mano įsitikinimu, tai yra visiškai menkas reikalas. Jeigu yra tvirta valdančioji dauguma, ji visada pritaro savo Vyriausybės ataskaitai. Bet žymiai svarbiau yra, kad Seimas pademonstruotų savo gebėjimą intelektualiai, pakankamai išmintingai ir racionaliai surašyti tai, ko Seimas pageidautų šiais metais iš Vyriausybės. Tai, kokia rezoliucija yra pateikta, ir, kaip sakiau, keista, kad ji pateikta paskutinę minutę, lyg čia kažkas Lietuvoje vyktų – karas ar kokie nors neramumai, pateikta iš tikrųjų visiškai tuščia rezoliucija, todėl aš siūlau jos nesvarstyti, jai nepritarti. Aš žinau, kad J. Razma yra per šitą laiką parengęs nemažai pataisų. Štai apsvarsčius tokias pataisas ir ieškant būdų, kaip Seimui nepasirodyti taip gėdingai priimant tokias tuščias rezoliucijas, tada galėtume iš tikrųjų toliau tęsti rimtą darbą.

PIRMININKAS. Kviečiu J. Razmą. Frakcijos vardu.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gal ir būčiau nekalbėjęs po diskusijos dėl Vyriausybės ataskaitos, bet išties, kai buvo čia pateikta Vyriausybės veiklą taip liaupsinanti rezoliucija, ką gi, reikia pamėginti pasakyti daugiau argumentų, kodėl tų liaupsių rašyti į rezoliuciją nederėtų.

Pirmas dalykas. Jeigu mes kalbame jau apie tokį esminį Vyriausybės politinį lygmenį, reikia pažymėti, kad praėjusieji metai buvo tie metai, kai Vyriausybė iš esmės sudarkė politinę daugumą. Nemažai lėmė premjero toks išankstinis negatyvus nusistatymas dėl naujojo socialdemokratų pirmininko išrinkimo, jo ignoravimas ir štai turime rezultatą praėjus tiems metams, kad yra nebeaiški politinė dauguma. Tik dabar rengiasi pasirašyti valstiečiai ir žalieji koalicinę sutartį su ką tik įkurta Socialdemokratų darbo partija, bet beveik metus pragyvenome be aiškios partijų koalicinės sutarties, kai Vyriausybės atstovams kažkaip, matyt, tekdavo tartis dėl kažkokių palaikymų. Ne visada tai buvo pasakoma, kaip yra susitariama. Galbūt vienintelė išimtis, kai su Tėvynės sąjungos-krikščionių demokratų frakcija buvo susitarta dėl urėdijų reformos palaikymo, tai buvo viskas visuomenei pasakyta, kaip tai yra daroma. Tuo tarpu labai tokie pataikaujantys opozicinės „Tvarka ir teisingumas“ frakcijos atstovo P. Gražulio Vyriausybės palaikymai, neaišku, kuo jie yra grįsti ir kas po tuo slypi. Arba Lenkų rinkimų akcijos frakcijos santykis su Vyriausybe taip pat nėra visuomenei atskleistas, kokiais susitarimais jis yra grįstas.

Dabar kalbant apie Vyriausybės tuos atliktus, neatliktus darbus. Iš tikrųjų čia mes iš valdančiųjų, iš Vyriausybės atstovų girdėjome tik pagyras. Ypač buvo akcentuotas socialinis aspektas, kad net 600 mln. eurų skirta skurdui mažinti, bet mes pažiūrėkime rezultatus. Iš tikrųjų auganti ekonomika leidžia skirti vis daugiau lėšų socialinėms reikmėms, bet štai statistika rodo, kad ir po tų metų asmenų, patiriančių skurdo riziką, dalis iš esmės nepakito. Ji kaip buvo apie 30 %, taip, deja, ir liko. Auganti infliacija, augančios kainos, deja, eliminuoja tas visas papildomas nedideles paramas.

Toliau. Valstiečiai ir žalieji, atrodo, pirmiausia turėtų skelbti pasiekimus žemės ūkio sektoriuje, bet pasakysiu, kad premjeras savo Vyriausybės ataskaitos pristatymo kalboje žemės ūkio srities net nė vienu sakiniu nepaminėjo. Ir pagrįstai, nes iš tikrųjų ten nėra ką pasakyti, kas būtų nuveikta. Ataskaitoje išvardyti keli formalūs žemės ūkio veiklos rodikliai, o Vyriausybės jokių reikšmingų darbų, deja, čia nematyti.

Kaip labai geri ministrai neretai ir žiniasklaidoje įvardinami, sakykim, energetikos ministras, susisiekimo ministras. Aš neneigiu, kad tai yra vieni iš geriausiai dirbančių ministrų, bet jeigu pažiūrėtume, ir toje srityje yra ir nesėkmių, ir nepadarytų darbų. Sakykim, energetikos ministras ir visa Vyriausybė nesugebėjo susitarti su kaimynėmis Latvija ir Estija, kad mūsų suskystintųjų gamtinių dujų terminalas būtų pripažintas kaip regioninis, atitinkamai ir jų objektus pripažįstant. Atrodo, dėl sąlygų jau susitarė, bet galutinio sprendimo nėra, ir Europos parama šiam objektui nuplaukia, ir, deja, jo išlaikymo kaštai didesniu mastu gula ant visų mūsų gyventojų pečių.

Vyriausybė kažkaip tyliai privatizavo tokią „Lietuvos energijos“ dukterinę bendrovę – Duomenų logistikos centrą. Aš galiu sutikti, kad „Lietuvos energijai“ tai yra ne pagrindinė veikla, bet tas centras turėjo išskirtinės svarbos funkcijas – tarptautinių duomenų perdavimo bei duomenų centro paslaugas. Ir štai tą centrą nuperka privati bendrovė, kuri faktiškai tas paslaugas Lietuvoje monopolizuoja. Susitinkame su krašto apsaugos sistemai priklausančiu kuriamu kibernetinės saugos centru, kuris sako: mums šitas centras būtų gyvybiškai reikalingas ir kai jo netekome, kai atidavėme į privačias rankas, ko gero, reiks kurti, investuoti ir įkurti naują tokį centrą. Ar yra protingi tokie sprendimai, tokie privatizavimai, neišsiaiškinus visų pačios valstybės poreikių?

Aplinkos ministras čia n kartų gyrėsi urėdijų reforma, bet ką jis gali pasakyti eiliniams urėdijų darbuotojams, kurie dirba tiesiogiai miškuose, kad jiems bus padidinti atlyginimai (buvo žadėta), kai dabar skelbiama, kad beveik 7 tūkst. eurų gauna sukurtos tos centrinės įmonės vadovai, tūkstančiu eurų mažiau patarėjai, o, deja, apie tų eilinių miško darbuotojų atlyginimus, panašu, kad ministras yra visiškai pamiršęs.

Atliekų tvarkymo srityje taip pat chaosas, ginčai su verslo subjektais dėl tų neprižiūrėtų atliekų tvarkytojų. Neaiškumas dėl dviejų ar vienos, kiek čia mums reikia, atliekų deginimo jėgainių.

Ir tuos neigiamus ar nepadarytus darbus tikrai galima tęsti. Taigi, kolegos, tikrai neskubėkime balsuoti dėl kažkokių labai teigiamų, liaupsinančių rezoliucijų.

PIRMININKAS. Ačiū. T. Tomilinas – frakcijos vardu.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, pabandyčiau atlikti tai, ko prašė A. Kubilius. Nežinau, ar jam patiks, bet aš labai pasistengsiu.

Ar mes galime vadinti šią Vyriausybę sėkminga ir socialiai orientuota? Aš sakyčiau, taip, ir įvardysiu keletą labai svarbių sprendimų, kuriems dėmesio viešojoje erdvėje beveik nebuvo, bet jie yra labai svarbūs.

Pirmiausia yra minimalių poreikių krepšelis, kuris mums užtikrina visos socialinės sistemos išmokų, pensijų, įvairiausių pagalbų indeksavimą, priklausomai nuo kainų kilimo, to, kuo jūs visi gąsdinate žmones. Pagaliau yra tam tikra logika tarp kainų kilimo ir mūsų socialinių išmokų bendraja prasme.

Yra minimalios algos indeksavimo trišalis susitarimas, pasiektas socialinio dialogo būdu. Tai yra Darbo kodekso liberalizavimo, jeigu norite, labai švelnaus, tikroji pasekmė. Jis yra įtvirtintas ir Vyriausybės ataskaitoje. Bet skirtingai nuo tų, kas ragina tai įtvirtinti dar vienu Vyriausybės nutarimu ar Seimo įstatymu, aš tikrai to nesiūlau. Aš siūlau ir toliau gerbti susitarimą tarp darbdavių, darbuotojų ir valdžios, kuri sako, kad minimali alga nuo šiol didės kartu su vidutine, priklausomai nuo ekonominės situacijos, nuo europinių vidurkių. Mes turime vėl, ne vėl, o pagaliau, depolitizuotą, labai aiškia, skaidrią sistemą, kaip didės minimalus atlyginimas. Tai yra socialinio dialogo laimėjimas, taip pat ir Vyriausybės laimėjimas.

Mes grąžiname universalumą į socialinę politiką, tai gali nepatikti daliai dešiniųjų, bet mes tai darome. Tai yra atsitraukimas nuo neoliberalių postulatų, kad parama turėtų būti tik tikslinė, tik labai kenčiantiems. Vis dėlto mes judame link universalesnės sistemos, ir ne tik vaiko pinigai, čia yra geras pavyzdys, bet taip pat ir pinigine socialine parama yra pertvarkyta ir įvesti saugikliai, kurie leidžia gauti socialinę paramą net ir gavus tam tikrų papildomų pajamų, tai yra stengiantis išgyventi.

Bet, kolegos, skurdą įveiksime tik visi kartu – opozicija, pozicija. Ir skurdo neįveiksime, jeigu neužtikrinsime viešųjų paslaugų augimo, tvaraus augimo, visų pirma kalbu apie švietimą ir sveikatą. Bus diskusija dėl mokesčių reformos ir ji bus sunki. Nebus proveržio ir be inovatyvios žaliosios ekonomikos, vietinės ekonomikos, darbo vietų kūrimo, žiedinės ekonomikos, nebus proveržio ir jeigu žuvusių keliuose ir kilpose skaičius didės.

Taigi, aš siūlau pritarti rezoliucijai ir paraginti ministerijas toliau laikytis darnios plėtros principų ir koreguoti savo žinybinius sprendimus dėl aukštesnių tikslų: Finansų ministerijai ir VRM daugiau atsižvelgti į savivaldybių finansinio savarankiškumo poreikius, Ūkio ministerijai pagaliau atrasti smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo poreikį. Švietimo ir Sveikatos ministerijoms aki-vaizdžiai pirmuosius dvejus metus bus tinklo ir algų tema pagrindinė, nes jeigu čia nebus proveržio, tai nėra apie ką kalbėti. O Aplinkos ir Žemės ūkio ministerijoms tikrai siūlau galvoti apie bendrą žaliąjį sertifikatą, krepšelį, kaip norite pavadinkite, kur bus žiedinė ekonomika, šeimos ūkis ir šeimos būsto regionuose parama. Viskas į vieną paketą, ir mes galbūt turėsime proveržį kuriant kaimo darbo vietas, kuriant regionų darbo vietas.

Bet, svarbiausia, aš pasakysiu nuo mūsų komiteto, kai gerbiamoji Rimantė pristatė, galbūt nebuvo akcentuota, mes parašėme labai aiškų reikalavimą Vyriausybei. Taip, kaip mes turime NATO standartą dėl gynybos finansavimo – 2 % BVP, mes privalome turėti ir siekti standarto socialinės politikos finansavimo srityje. Ir čia mes atsiliškame, labai žiauriai atsiliškame, mes skiriame arti 12 % BVP socialinei politikai, tai nepatenka į jokių europinius standartus, nes vidurkis Europoje 18–19 %.

Turime labai didelę erdvę tobulėti, aš nesakau, kad mums reikia padvigubinti, to neįmanoma padaryti per metus. Bet Seimo komitetas, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, pritardamas ataskaitai, pasiuntė labai aiškia žinia, kad standartas, socialinės politikos finansavimo standartas, turi būti pasiektas, mes jį turime nustatyti čia, Seime. Ir kokių nors susitarimų, kokių nors geranoriškų susitarimų tarp partijų... bet tai daryti būtina, nes kitaip mes rizikuojame, kad pajamų nelygybė ir skurdas augs. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbės A. Matulas. Iki penkių minučių.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties atidžiai studijavau Vyriausybės ataskaitą ir susipažinau su teikiama rezoliucija. Išties stebina kai kurie dalykai. Vyriausybės ataskaitoje yra prirašyta daug rodiklių, kurie yra savaiminiai. Pavyzdžiui, mirtingumas kai kuriose vietose didėja, mažėja, demografinė situacija šiek tiek keičiasi, bet tai, be abejo, nėra nei šios Vyriausybės, nei ministerijos nuopelnai. Tuo labiau kad yra atspindėti tik geri dalykai. O apie tai, kas buvo pristatyta ir priešpaskutiniame priklausomybės ligų posėdyje, kad didėja narkotikų vartojimas, ypač tarp jaunimo, ir panašiai, nėra kalbama. Parodyti darbai yra daugių daugiausia atlikti galbūt ministro įsakymų lygmeniu, tuo labiau kad sveikatos sistema yra labai priklausoma nuo valstybės biudžeto. Didžiąją dalį pajamų valstybė į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą perveda už draudžiamuosius ir, aišku, kelis kartus mažiau negu savarankiškai mokantys žmonės. Ir, neduok Dieve, atsirastų vėl ekonominė krizė, iš esmės sveikatos draudimo biudžetas patirtų didžiulį bankrotą, nes apie esmines reformas nekalbama. Ar jūs girdėjote ką nors iš Vyriausybės ar ministro lūpų, kad ketinama įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą – į Konstitucinį Teismą, pamenate, kažkada kreipėsi ministras V. P. Andriukaitis. O ten aiškiai pasakyta, kad valstybė turi apibrėžti paslaugų apimtį, tai yra kokias paslaugas ji teikia, už kokias paslaugas vis dėlto nesugeba sumokėti. Mes turime tuos dalykus apibrėžti, tada atsirastų galimybė vystyti, įteisinti papildomą sveikatos draudimą. Valstybė turi apmokėti už būtinąją pagalbą gyvybei gelbėti ir išsaugoti – tai Konstitucinis Teismas aiškiai konstatavo. Mes apie tai kalbame. Jau keli metai kaip krizė baigėsi, bet nei buvusi valdžia, nei dabartinė valdžia apie tai visiškai nešneka.

Valstybės asignavimai pavestoms funkcijoms vykdyti, nors jų nepriklauso finansuoti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, padidinti iš esmės keliais procentais. Tai apie ką mes, kolegos, šnekame? Mes šnekame apie tam tikrus nuveiktus darbus, kurie yra net sistemai priešingi ir žalingi. Pavyzdžiui, rašoma: pagerinome situaciją, pagerinome rentgeno radiologinių paslaugų kokybę. O iš esmės buvo įteisinta ministro įsakymu norma, kad darbo vietoje radiologas turi būti ne mažiau septynių valandų kiekvieną dieną, kai prieš tai buvo plačiai plėtojama telemedicina, tai yra gydytojai rentgenologai, kurių labai trūksta periferijoje, galėjo tomografijos, rentgeno nuotraukas aprašyti internete nuotoliniu būdu. Dabar įteisino, kad privalomai turi sėdėti, įstaigos turi mokėti didžiulius pinigus. Akivaizdu, kad situacija pablogėjo. Tuo tarpu naujoji Vyriausybės numatoma neva sveikatos reforma jau tokia, kad mes plėtosime teleradiologiją. Tai yra tai, ką jūs sunaikinote praeitais metais, sakote, kad plėtosite kitais metais. Manau, kad sistemoje vyrauja di-

džiulis chaosas, nežinomybė. Tai patvirtino ir vakarykštis ministro A. Verygos susitikimas su Pakruojo medikais. Šiandien gavau žinutę iš vieno Pakruojo mediko. Jis sako, ką tai reiškia, kad ministras susitikimo metu 16 kartų pasakė: nežinau, negaliu atsakyti, pasidomėsiu. Sunku ir pakomentuoti. Išties gal tada reikia atvažiuoti, atsivežti komandą, kuri žino, peradresuoti šį klausimą. Suprantu, kad ministras galbūt negali visko žinoti, bet situacija, matyt, yra ne tik šiuo atveju tokia. Mes sesijos pradžioje ir komitete klausėme jau kelių viceministrų, kokie vis dėlto yra sveikatos sistemos prioritetai? Tai bent jau du ministrai, viena apsiverkė, kitas sugebėjo įvardyti vieną prioritetą. Išties tiesiog nėra komandos, ir aš suprantu, kad ministrui A. Verygai yra sunku, nes matau, kad labai daug kas nenori dirbti šioje komandoje. Tuo labiau kad per praeitus metus apie 40 žmonių...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. Apie 40 žmonių iš ministerijos išėjo iš darbo arba buvo atleisti, reorganizuoti skyriai, išmokėtos kompensacijos. Ir dabar vėl planuojama atlikti reorganizaciją...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu, vieną sekundę. Planuojama atlikti naują reorganizaciją atkuriant tuos pačius skyrius, kurie buvo panaikinti. Tai va, visa reforma.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis – P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, iš tikro, ko ieškosi, tą ir rasi. Be abejonės, nėra tobulų žmonių, nėra tobulos Vyriausybės. Čia net ir gerbiamas T. Tomilinas, kalbėdamas Valstiečių frakcijos vardu, tikrai pastebėjo, kad galbūt trūksta ryžtingumo, ryžtingesnių sprendimų mažinti socialinę atskirtį, skurdą, palygino su Europos Sąjungos rodikliais, kad mes iš bendrojo vidaus produkto skiriame tikrai mažą procentą šiai problemai spręsti. Tačiau man atrodo, kad vis dėlto, jeigu mes palyginsime su buvusiomis vyriausybėmis, šitai Vyriausybei tikrai reikia dėti plusą.

Nebuvo padaryta tokių milžiniškų klaidų – nesiskolino po 10 % metinių palūkanų, nenuomojo tokių laivo terminalų, kai per dešimt metų sumokėsime tiek, kiek kainuoja trys tokie laivai. Tik dabartinė Vyriausybė galvoja, kad reikėtų gal išpirkti tą laivą. Kažkokiose ofšorinėse kompanijose Bermudų trikampyje sudarytos kažkokios slaptos sutartys, mokame šiandien už naftą brangiau 30 % ir faktiškai ši našta – apie 100 mln. eurų tenka Lietuvos gyventojams. Kartoju, 100 mln. eurų kas metai, kad padengtume nuostolius suskystintųjų dujų terminalo. Bet galima vardinti ir daugiau tokių padarytų buvusių vyriausybių labai didelių klaidų. Ši Vyriausybė jauna ir, manau, didelių klaidų nepadarė. O kad yra kur padaryti geriau, tai yra faktas. Apie tai kalbėjo ir premjeras. Premjeras, pristatydamas ataskaitą, ir spaudoje sakė, kad pas mus yra tik vienas neklystantis žmogus – tai yra Prezidentė ir dar viena partija, kuri taip pat yra neklystanti arba nematanti savo klaidų.

Bet mane labiausiai nustebino J. Razmos pasisakymas, kodėl jis labai neigiamai vertina šią Vyriausybę. Nepavyko taip visų socialdemokratų išvesti į opoziciją su G. Palucku priešakyje, nes G. Paluckas buvo jaunasis konservatorius ir kartu su Gabrielium miegojo vienoje palapinėje. Suprantat, vis dėlto pamąstė didelė dalis socialdemokratų, kad reikia išlaikyti šią valdančiąją daugumą, kuri dirba gana stabiliai, ir tokiu atveju nepavyko premjeru padaryti G. Landsbergio. Čia didžiausia nuoskauda yra konservatoriams, todėl jie... J. Razma negali to pamiršti. Reikėtų sveikinti tuos socialdemokratų, ir aš norėčiau atkreipti dėmesį į J. Bernatonių, kuris galbūt net nutraukė savo draugystę su Prezidentė ir pasirinko valstybinį kelią. Tas yra labai svarbu. Man atrodo, kad tas siekis dar nėra pasibaigęs, dar jie gal kažkokių vilčių turi, kad vis dėlto sugriautą šią valdančiąją daugumą, bet man atrodo, kad jų jau mažėja.

Antras dalykas, ką padarė žemės ūkio sektoriuje. Gerbiamieji, nė vienas ministras neišdrįso atleisti pono E. Čijausko – Gabrieliaus uošvio iš einamų pareigų, jis nieko nedarė, tik atlyginimą ėmė, o šitas ministras išdrįso. Tai iš tikro didelis darbas. Reikėjo daug drąsos, bet jis *čiut čiut* per Marytės plauką... pats neteko žemės ūkio ministro kėdės, bet valstiečiai su premjeru ir su R. Karbauskiu priešaky pasielgė principingai. Pamatė, kad tie kaltinimai yra visiškai smulkmena. Kaip jūs žinote, ir pats prisipažino būdamas garbingas buvęs žemės ūkio ministras konservatorius K. Starkevičius, kad ir jis tokiu būdu – žodiniu susitarimu ne vieną sklypą nuomoja. Tai turi ir konservatoriai garbingų žmonių. Savo tokiu orumu dažnai pasižymi K. Starkevičius.

Gerbiamieji, man atrodo, matykime daugiau pozityvo. O dabar valdantieji, be abejonės, pamatė, kokių reikia sprendimų, teikia finansinės reformos, pensijų reformos pertvarką, ir čia mes galėsime siūlyti įvairiausias pataisas, pasiūlymus. Ženkime pirmyn ir negriaukime Vyriausybės, nebūkime destruktivi opozicija, ta griauanti jėga, o ištieskime visada pagalbos ranką jaunai, energingai Vyriausybei. Linkiu jiems sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū P. Gražuliui ir visiems kalbėjusiems.

Kolegos, dabar pereiname prie priėmimo fazės. Keturi – už, keturi – prieš. Priėmimas. Keturi – už, keturi – prieš. Už – V. Rinkevičius. Prašau, kolega.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Vyriausybės ataskaitai gali nepritari tik pesimistai, neįžvelgiantys Lietuvos gyvenime nieko gero ir pozityvių poslinkių. Aišku, daug ką lėmė Vyriausybės darbas ir sprendimai. Atsimenate, kiek iečių buvo sulaužyta, kai priiminėjome Alkoholio kontrolės įstatymų paketą? Vos ne pasaulio pabaiga, apie Latviją, kiek važiavo lietuvių apsipirkti ir taip toliau. Laiko reikia. Praėjo laikas, viskas susidėliojo į savo vietas ir į Latviją niekas nebevažiuoja. Dabar malonu susitinkant su žmonėmis išgirsti jų teigiamus vertinimus ir tiesiog padėką, kad jūs sutramdėte alkoholizmą. Taip ir daugelyje kitų sričių.

Aišku, sunku, iš kitos pusės, dabar vertinti pačią Vyriausybės darbo situaciją, iš kolegų konservatorių, kitų oponentų pusės. Svarstymas vyksta Prezidento rinkimų kampanijos starto fone, todėl objektyvaus vertinimo turbūt sunku tikėtis, juk norima tai išnaudoti ir būsimai Prezidento rinkimų kampanijai gauti kokių nors teigiamų plusų. Bet aš manau, kad laikas viską sudėlios į vietas, todėl siūlau balsuoti už ir pritariu Vyriausybės ataskaitai.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ką kalbėjome ir rytinėje posėdžio dalyje, iš tikrųjų visa ataskaita yra ganėtina išbarstyta, nėra suformuluota aiškių tikslų, nėra įvardinta aiškių priemonių ir patys rezultatai iš tikrųjų panašūs, kaip minėjau, į vaikų pasaką, vaikų knygą, kuri vadinasi „Ką žmonės darė visą dieną“.

Iš tikrųjų būtų gerai ir, man atrodo, tikrai būtų didelė pagalba ir mums, ir Vyriausybei, jeigu susikoncentruotume į kelis rodiklius. Sakykim, infliacija, kainų augimas yra problema, emigracija yra problema, kurią reikia spręsti, žmonių mirtingumas, miršta jauni vyrai, tam yra įvairiausių priežasčių. Susikoncentravę į kelis dalykus, mes galėtume aiškiai įvardyti, kokias priemones pasirenkame, kaip sprendžiame, ir tada matuotume rezultatus. Dabar atrodo, kad tiesiog matuojame, ką žmonės veikia visą dieną, ir nėra nei aiškių tikslų, nei aiškių rodiklių, nei aiškių rezultatų. Negalėčiau pritari tokiai ataskaitai ir kviesčiau peržiūrėti pačios ataskaitos rengimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Už – T. Tomilinas. Prašom, kolega.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, raginu balsuoti už. Panašu, kad ponas M. Majauskas galbūt citavo buvusių vyriausybių ataskaitas ar galbūt net savo, kurioje dirbo, nežinau, nesu tikras, bet šios Vyriausybės programoje yra labai aiškūs rodikliai, kurių pasiekimas arba nepasiekimas ir nulems, kaip mes po ketverių metų vertinsime šios Vyriausybės darbą.

Man asmeniškai svarbiausias rodiklis yra skurdo ir atskirties, ir šiandien Vyriausybė labai sąžiningai ataskaitoje įvardino procentą. Šiandien mes turime 30,1 % žmonių, išgyvenančių skurdą arba atskirtį. Tai yra Vilnius ir Kaunas kartu paėmus, arba šimtas mūsų miestelių, tokių kaip Kupiškis ar Ignalina.

Ką aš noriu pasakyti? Aš noriu pasakyti, kad aiškus rodiklis yra, deja, beveik trečdalis visuomenės išgyvena atskirtį ir skurdą, bet tai yra 2016 metų rodiklis, kuris taip greitai negalėjo pasikeisti. Net statistškai neįmanoma pasakyti šiandienos aiškaus skaičiaus. Bet jeigu mes nematysime tos trajektorijos žemyn, o kol kas trajektorija buvo tik aukštyn nuo 2012 metų, tai tada galėsime ir kalbėti, kad Vyriausybė nesilaiko rodiklių, neturi jų aiškių, arba strateginių tikslų sau neiškėlė. Bet iš tikrųjų tie tikslai yra, rodikliai aiškūs, jų dinamika kol kas negalėjo pasijusti taip stipriai, nes prieš tai buvo dešimtmečiai gerų darbų ir didelių klaidų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Malonu kalbėti vėl po kolegų, reikia pripažinti, kad vis dėlto skurdas ir atskirtis pernai padidėjo. Su skurdu nereikia kovoti – jo nereikia gilinti, nes tuos sprendimus, kuriuos mes darome Seimo posėdžių salėje, mes paprasčiausiai, priimdami vienokį

ar kitokį sprendimą, tą skurdą giliname ir didiname atskirtį. Čia yra esminis dalykas. Užsibrėžti, kad jis sumažės, labai sveikintina, labai norėčiau, bet realiai, kas vyksta salėje, kokius įstatymus priimame, yra atvirkščiai. Ir premjeras pasakė, kad viešajame sektoriuje 7 % padidėjo darbo užmokestis. Pasidomėjau, kiek Seimo kanceliarijoje padidėjo. Oi labai toli – gal septynis kartus mažiau. Aišku, jeigu mes paimsime dabar miškų vyriausiąjį miškininką, kurio atlyginimas padidėjo 150 %... (*Balsai salėje: „Meluoji, 250 %!“*) ...250 %, ir padalinsime tą padidėjimą, tai mes galime 7 % padidinti vos ne trečdaliui kelių savivaldybių girininkijų urėdų, jeigu taip skaičiuotume. Pavyzdžiui, Radviliškyje mašinistai skundžiasi, kad atlyginimas mažėja. Aišku, kai skiri naujam generaliniam direktoriui atlyginimą arti 10 tūkst., tai reikia juos paimti iš mašinistų. Va apie tai reikėtų – nepriimti tokių sprendimų ir kontroliuoti. Kodėl naujai paskirti valstybinių įstaigų vadovai, užuot taupe, išlaidauja, būtent skirdami darbo užmokestį, dar su visokiais priedais, nors priedą galima skirti tik po pusmečio, bet pas mus kažkaip apeinami šitie dalykai? Dėl to ir nepritarsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – J. Narkevičius. Prašom, kolega.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Be abejo, mes esame pasiruošę kalbėti dėl pačios ataskaitos. Ar reikalinga šita rezoliucija, kiltų klausimas. Iš principo tam, kuriam ataskaitoje yra gana tenkinanti informacija dėl kokybiškos veiklos, šita rezoliucija netrukdytų, bet tam, kuriam ataskaita atspindi netinkamus veiksmus, tai, be abejo, rezoliucija nepadės.

Taigi manome, kad pritarsime ataskaitai ir šitai rezoliucijai dėl kelių priežasčių. Pirma priežastis, ją jau minėjau, kad vis dėlto Vyriausybė yra veikli. Veikli ir dirba ne be klaidų, tačiau imasi spręsti tas opiausias problemas, kurias galbūt spręsti iki šiol neišdrįso kitos Vyriausybės. Be abejo, turime ir tam tikrų nuogąstavimų. Savo pasisakyme nepamirėjau vienos srities, ypač aktualios mūsų politinei organizacijai, tai tautinių mažumų veiksmų atlikimo per tuos metus. Deja, nebuvo nei Tautinių mažumų įstatymas pristatytas, nebuvo Vardų ir pavardžių įstatymo pateikimo, dėl kurio buvo daug ir ilgai kalbama, nebuvo dar kitų konkretesnių veiksmų dėl švietimo situacijos, dėl kultūros ir t. t. Tačiau, atsižvelgdami į gerus norus ir siekius, atsižvelgdami į tai, kad tai yra pirmieji metai, mes palaikome ne dėl kokių nors susitarimų, o dėl to, kad veiksniai yra nukreipti į žmonių gerovės stiprinimą, atskirties sudarymą... taigi, mažinimą. Dėl to pritariame.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, kolegos, dar noriu paminėti faktą, kad praeitų metų liepos mėnesį buvo indeksuotos sveikatos priežiūros paslaugos 4,5 % ir buvo visur skalambijama, kad medikams atlyginimai padidėjo 8 %. Tai žiūrėkite, kas išėjo šiais metais, Sutartys, pavyzdžiui, Aukštaitijos regiono viešųjų įstaigų turiu visą lentelę, tai iš 14 įstaigų 8 sudarė sutartis mažesnei sumai negu buvo praeitais metais, plius indeksacija. Jeigu nuo liepos mėnesio pusmečiui praeitais metais buvo skirta tam tikra suma indeksuota, tai šiais metais ta suma turi būti dviguba. Kaip sakiau, aštuonios įstaigos gaus mažesnes sumas ir išlaikyti praeitų metų algų pakilimo negalės. Tas pats įvyks ir šiais metais, nes vakar vėl susitikimo metu Pakruojuje paprašėme suskaičiuoti buhalterės prieš tai ir vyriausiojo gydytojo, kaip atsilieps, kiek bus galima pakelti atlyginimus Pakruojo medikams, jei jau dabar yra žinoma, kad 10 % bus indeksuojamas paslaugos įkainis, tai jei bus keliama sesutėms ir gydytojams, tai bus galima pakelti apie 8 %, o ministras sakė, galite kelti ir vairuotojams, ir valytojams. Ką reikėtų daryti, nes jau niekas neina dirbti, minimali alga, tai realiai bus galima padidinti atlyginimus 6–7 %? Matote, kokia yra situacija. O papildomai dar tuos pinigus reikės uždirbti ir ne nuo gegužės mėnesio, bet tie uždirbti pinigai ateis galbūt birželio ar liepos mėnesį. Tai tokia situacija, kokia įvyko praeitais metais dėl atlyginimų ir kitos aplinkybės, apie kurias aš minėjau, ir dabar galėčiau dar ilgai šnekėti, manau, kad jokių proveržių sveikatos sistemoje neįvyko...

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...o atvirkščiai, todėl rezoliucijai siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. M. Puidokas – už.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Iš tiesų šios Vyriausybės pagrindinis darbas buvo tas, kad buvo atsiųžta į paprastą žmogų ir socialinei atskirtčiai ir skurdui mažinti buvo skirta daugiau nei 600 mln. eurų. Kalbėti reikėtų ir apie valstybės tarnybos reformą, kuri yra išskirtinės svarbos, nes valstybė šioje srityje tikrai turi gausybę sunkumų ir daugelis sprendimų nebūna įgyvendinami vien dėl to, kad tie sprendimai įstringa dėl tos valstybės tarnybos, sakykime, neveiklumo arba stagnavimo

tam tikrų apraiškų. Taip pat reikėtų kalbėti apie mokesčių pertvarką, kad atsiranda tam tikras mokestinis progresyvumas ir vėlgi su tuo pačiu žvilgsniu į tuos, kurie uždirba mažiausiai, ir į tuos, kurie uždirba vidutinį atlyginimą. Taip pat didinamas NPD. Buvo padidintos pensijos, padidinti atlyginimai įvairių sričių darbuotojams. Kalbėti reikėtų ir apie tai, kad ambicingai siekiama sugrąžinti tuos žmones, kurie dabar gyvena emigracijoje ir yra nemažai programų jaunų šeimų būstui regionuose, taip pat mokyklos programų pritaikymas tiems vaikams, kurie sugrįžta iš užsienio, kad jiems nereikėtų sugrįžti į žemesnę klasę. Manau, akivaizdu, kad šios Vyriausybės darbai kalba patys už save, ir kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš – kolega J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nei Statutas, nei įstatymai nereikalauja, kad mums būtinai reikėtų priimti rezoliuciją dėl Vyriausybės ataskaitos. Galima priimti, galima ir nepriimti. Aš kviečiu, kad gal būtų geresnis variantas nepriimti čia jokios rezoliucijos, visi pasisakėme. Ką Vyriausybė išgirdo, išgirdo ar neišgirdo, matysime. Bet tokia liaupsinanti rezoliucija, tarsi demonstruojant, kad Lietuvoje yra pati tobuliausia pasaulio Vyriausybė, gal ne visai skanu, kaip viskas čia surašyta. Aš parašiau čia pataisų, bet dabar toks žanras, kad nėra kaip jas pristatyti. Aš tik paminėsiu, jei jau mes sakome, kad įvertinome Vyriausybės pasiekimus, tai pasakykime, kad įvertinome ir nesėkmes, ir klaidas, pažymėkime, kad vis tiek toje rezoliucijoje matomas perteklinis kiekybiškumas, kai mus norima priblokšti didžiuliu informacijos kiekiu, įvairiais duomenimis, kurie neturi nieko bendro su Vyriausybės veikla arba yra pasiekti dirbant dar ankstesnėms vyriausybėms. Taip pat vis dėlto manau, kad reiktų pasiūlyti Vyriausybei, neneigiant jos pasirinktų tų prioritetinių sričių, vis dėlto priemonės atidžiau pasvarstyti, kad jos tikrai būtų apgalvotos ir nukreiptos į tolesnę ateitį. Aš nesiuočiau politizuotai užbaigti rezoliucijos – pritaria, nepritaria. Aš neformuluoju tokio alternatyvaus siūlymo, kad nepritaria ataskaitai. Aš tiesiog siūlo formuluoti, kad rengiant kitų metų ataskaitą atsižvelgti į išsakytas pastabas ir pateikti Vyriausybės įstatymo papildymo projektą, kuris detalai vis dėlto aprašytų, kokia turi būti Vyriausybės ataskaitos forma ir turinys.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, prieš balsuojant, nes neturime, akivaizdu, bendro sutarimo, turiu jus supažindinti su Seimo statuto 184 straipsnio 1 punktu: „Priimti rezoliuciją be pataisų. Šis pasiūlymas negali būti priimtas, jeigu tam prieštarauja daugiau kaip 1/3 visų Seimo narių.“ Taigi kviečiu balsuoti. Kas pritaria, jog reikia priimti rezoliuciją (pabrėžiu, be pataisų), balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kviečiu visus kolegas dalyvauti balsavime.

Šios rezoliucijos priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 62, prieš – 30, susilaikė 40. Rezoliucijai pritarė. (*Gongas, balsai salėje*) Taip, tuojau.

Darbotvarkės 2-2 klausimas yra projektas Nr. XIII-1727, bet prieš tai dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tiesiog pasinaudosiu proga po balsavimo. Aš šioje salėje, šioje tribūnoje tikrai neišgirdau padėkos buvusiai Vyriausybei. Aš manau, kad pirmiausia reikėtų dėkoti A. Butkevičiaus, Darbo partijos ir partijos „Tvarka ir teisingumas“ buvusiai Vyriausybei, nes tuo pagrindu realiai visas šitas nutarimas yra.

Jaunajam kolegai M. Puidokui aš siūlyčiau išmokti tam tikrų Seimo abėcėlinių dalykų ir nekalbėti vėjų, nekalbėti apie 2018 metų ataskaitą, kuri net neparengta. Man gėda klausytis, kai kolega kalba, kad tai socialiai orientuotas biudžetas, kad socialinei atskirčiai mažinti, įvyko valstybės reforma, skatinama švietimo reforma. Kai premjeras 2019 metais teiks ataskaitą už 2018 metus, jūs ir galėsite čia šnekėti tuos vėjus. Tai yra buvusios Vyriausybės tęstiniai darbai ir tai, kas yra padaryta, yra didžiausias nuopelnas. Tuo metu S. Skvernelis buvo ministras ir tuos darbus tęsia.

Aš dar kartą noriu padėkoti tiek G. Kirkilui, tiek J. Bernatoniui, tiek R. Sinkevičiui, tiek P. Čimbarui ir kitiems, kurie buvo. Tai iš tiesų tie žmonės, kurie tą dalyką padarė. (*Balsai salėje*) Nekalbu apie Seimo narius, Andriau, kalbu apie buvusius ministrus.

16.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti parlamentinį tyrimą dėl nerimą keliančios padėties Lietuvos žemės ūkio sektoriuje“ projektas Nr. XIIP-1727 (svarstymas)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerai, kolegos, einame toliau. Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti parlamentinį tyrimą dėl nerimą keliančios padėties Lietuvos žemės ūkio sektoriuje“ projektas Nr. XIIP-1727.

Kviečiu V. Rastenį. Prašau į tribūną. Nėra V. Rastenio? Yra. Prašom, kolega. Svarstymas.

V. RASTENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Kaimo reikalų komitetas šių metų balandžio 19 dienos posėdyje svarstydamas šį klausimą priėmė tokį sprendimą: Seimo nutarimo projektą atmesti atsižvelgiant į tai, kad kai kurios kompetentingos institucijos jau yra pradėjusios tyrimus, kurių metu vertinami klausimai, susiję su žemės ūkio sektoriumi. Kiekvienas Seimo narys ir komitetas, vykdydamas parlamentinę kontrolę, turi teisę visais klausimais kreiptis su paklausimais ir klausimais į kompetentingas institucijas ir gauti atsakymus.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pateikė dėl šio projekto daug pastabų – dėl vartojamų formuluočių tikslumo, tikslingumo, aiškumo, nedviprasmiškumo ir kita.

Papildomai galima pasakyti, kad Kaimo reikalų komitetas, kai buvo paskirtas papildomu komitetu šį klausimą nagrinėti, šių metų kovo 14 dieną taip pat buvo nusprendęs siūlyti pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui projektą atmesti. Vėliau, kada buvo paskirtas pagrindiniu, komitetas šį klausimą svarstė keturiuose posėdžiuose. Iš pradžių buvo priėmęs sprendimą šiuos klausimus išnagrinėti pats, neperduodamas jų kitam komitetui ar komisijai. Komitete buvo vertinami visi pateikti pasiūlymai. Kai kurie buvo pernelyg tiesiogiai nukreipti į konkrečias asmenybes, kai kurie buvo atkartojantys kolegų pasiūlymus. Buvo daug ir ilgai diskutuota, kol prieita prie minėto sprendimo, už kurį balsavo 7 nariai, 1 balsavo prieš ir 1 susilaikė.

Komitetas, vykdydamas parlamentinę kontrolę, domėsis visais asmenimis, valdančiais daugiau kaip 500 hektarų žemės ūkio paskirties žemės, kompleksinių trąšų, kuriose amonio nitratas sudaro nuo 50 iki 80 %, importą ir eksportą, ir panaudojimą Lietuvoje. Taip pat yra pažymėtina, kad trąšų rinkos reguliavimo pokyčiai šiuo metu yra svarstomi ir ministerijoje. Tai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Gerbiamieji kolegos, vienas – už, vienas – prieš. Kas pritariate dėl atmetimo, kalbate už. P. Gražulis. Petrai! P. Gražulis už atmetimą. Prašau.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš irgi buvau labai didelis entuziastas, kad būtų vis dėlto sudaryta komisija, ir pateikiau net keturis savo siūlymus, kad būtų ištirti klausimai, kaip suformuoti stambūs ūkiai, kaip žemė pasidarė kaip nekilnojamasis turtas, iš kur turtai yra G. Landsbergio, jo uošvio, buvusio NŽT vadovo, bet man labai keista – Kaimo reikalų komitetas nepritare mano siūlymams.

Kas čia atsitiko, kad valstiečiai taip jau pradėjo, kaip čia pasakyti, gelbėti konservatorius? Jei-gu mano pagrindinių klausimų nėra, kurie yra esminiai klausimai, tai ką čia tirti? Čia nėra ką tada ir tirti. Jei-gu apsigalvotų valstiečiai, kad reikia ištirti ne tik vieno žmogaus kokius nors žemės klausimus ar ne vieno koncerno, o bendrai būtų visa situacija ištirta žemės ūkio, kodėl jinai tokia susidarė, kas kaltas dėl tų visų dalykų, kad ir šiandien nebaigta žemės reforma, kokie čia didžiausi kaltininkai, aš manau, kad tikrai reikėtų tokios komisijos. Bet kai tik vieną kokį nors concerną bando tyrinėti dėl to, kad sudarė komisiją dėl LRT veiklos, dėl finansinių grobstymų, tokį kaip kerštą... lyg ir gestas buvo, aš manyčiau, kad tikrai tos komisijos dėl vieno žmogaus nereikėtų.

PIRMININKAS. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Labai liūdna sulaukus šiandien tokio Kaimo reikalų komiteto sprendimo. Jis, aišku, yra sąlygotas valdančiosios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos politinių sprendimų, kurie rodo, kad vis dėlto bijoma tokio tyrimo, nors kurį laiką lyg ir bandoma buvę vinguriuoti, vaizduoti, kad galima ryžtis tokiam tyrimui.

Mes nesiūlome čia tyrinėti konkrečių agrokonzernų ar tyrinėti kokių nors teisės aktų priėmimo, keitimo istorijų, kaip siūlo čia P. Gražulis. Mes siūlome įvertinti žemės ūkį sektorių, kiek yra

koncentruota šiandien galia atskiruose segmentuose, valdant žemę, tiekiant trąšas, parduodant žemės ūkio techniką, parduodant agrotechnikos priemones, sėklas, grūdus ir t. t. Aš manau, kad tai yra svarbu, ir nelengva tikėtis, kad tokį tyrimą gali atlikti Kaimo reikalų komitetas, kur vis dėlto labai daug tiesiogiai suinteresuotų narių, dalyvių to sektoriaus. Manau, kad tokia komisija galėtų ne tik išsiaiškinti padėtį, bet ir pasiūlyti tam tikras teises, finansines priemones, mokestinius sprendimus, kurie būtų palankūs eiliniam žemdirbiui, nelabai stambiam ūkininkui, kurie galėtų apginti jo interesus toje situacijoje, kuri, mūsų vertinimu, Lietuvoje klostosi negerai.

Būtent yra išvelgiamos tos galių koncentracijos, ir labai keista, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariai neparodo drąsos ištyrinėti šitą sritį. Nebijokite, jūsų lyderio ten visi valdomi verslai ir taip čia yra žinomi, ir turbūt nieko čia naujo neištyrinėtume. Bet objektyviai įvertinti visą tą situaciją...

PIRMININKAS. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). ...aš nesuprantu, kodėl nenorima.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, prašau įdėmiai paklausyti, dėl ko balsuosime. Kas pritaria Kaimo reikalų komiteto sprendimui nepritarti komisijos sudarymui, atmesti komisiją, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kas palaiko Kaimo reikalų komiteto sprendimą, balsuoja už.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 100 Seimo narių: už – 50, prieš – 39, susilaikė 11. Nespėjote. Kolegos, dar kartą balsuojame. Kas palaiko Kaimo reikalų komiteto sprendimą atmesti komisiją, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 50, prieš – 42, susilaikė 10. Nepritarta.

Gerbiami kolegos, klausimas... Minutėlę, tuoj visiems duosiu. Šiuo metu iškilęs klausimas yra toks. Kadangi Kaimo reikalų komitetas kaip ir nesusidorojo su užduotimi, Seimas jam nepritarė, mes turime skirti kitą komitetą. Prašau teikti pasiūlymus. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš... (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Netriukšmaukite, visiems duosiu. Agne, prašom. Užleiskite damą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Būtų pagarbu greičiausiai nerėkti posėdžių salėje. Atkreipdama dėmesį į tai, kad 151 straipsnio 3 dalies 2 punktą sako, jog galima skirti kitą pagrindinį komitetą, siūlyčiau skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mieli kolegos, norėčiau atsakyti į gerbiamo P. Gražulio repliką. Kaimo reikalų komitetas balsavo už P. Gražulio pataisą, mes buvome opozicijoje. Visi valstiečiai buvo prieš P. Gražulį. P. Gražulis, pataikaudamas valstiečiams, gavo eilinių smūgių į kaktą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamai kolegei, kuri čia pirmoji pasiūlė, siūlyčiau vis dėlto nesityti iš Seimo. Teisės ir teisėtvarkos komitetas jau svarstė, žinome jo išvadą, ir nereikia daryti tokių politinių žaidimų. Tikrai siūlykime kitus komitetus. Aš siūlau Audito komitetą, nes tai yra tyrimų inicijavimas, tam tikras audito siūlymas, audito žemės ūkio sektoriuje. Aš manau, kad Audito komitetas čia yra tinkamiausias.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, yra komisija, kuri tiria politikų verslo įvairias sąsajas. Manau, atiduokime šiai komisijai, ji tiria viską – nuo iki. Ši komisija tikrai turi galimybes gauti visas slaptas pažymas, pakvitavimus ir galėtų šį reikalą sutvarkyti.

PIRMININKAS. Originalus pasiūlymas. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šiuo atveju kreipiuosi į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narius, aš tikrai neabejoju, kad „Agrokoncerno“ verslas yra skaidrus, ir manau, kad būtent parlamentinis tyrimas tai galėtų įrodyti. Kiti sprendimai, susiję su tuo, kad apribotume tą galimybę įvykdyti, yra ne kas kita, kaip tarsi netiesiogiai įtarti, kad R. Karbauskis yra susijęs su neskaidriu verslu. Jeigu kalbėtume apie A. Širinskienės pasiūlymą, šiuo atveju yra taip, kad faktiškai ji buvo ta autorė, Kaimo reikalų komiteto idėjinė autorė, dėl tokio sprendimo. Tai, kad dabar norima Audito komitetui perduoti, yra ne kas kita, kaip pigus politikavimas. Aš vis dėlto siūlau perduoti šį klausimą Ekonomikos komitetui, tuo labiau kad tame komitete dalyvauja du opozicijos lyderiai, ir manau, kad bus parlamento priimtas tikrai vertas garbės ir orumo sprendimas.

PIRMININKAS. Ačiū, Povilai. P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš norėčiau į repliką atsakyti V. Kamblevičiui. Gerbiamieji, kadangi tikrai už mano pasiūlymus nebuvo balsuota Kaimo reikalų komitete, vieni balsavo prieš, kiti susilaukė, tai aš net nematau prasmės sudaryti šią komisiją, kur nėra mano klausimų. Kitas dalykas. Aš noriu V. Kamblevičiui pasakyti, kad ir Prezidento R. Pakso nuomonė tokia, kad tokių komisijų nereikia.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, deja, A. Syso pasiūlymas netinka, nors labai originalus, bet yra trys pasiūlymai, todėl labai norėčiau, kad įdėmiai klausytumėte. Balsuosime alternatyviai. Ne alternatyviai, bet kiekviena pozicija bus už kokį nors komitetą, tai yra „už“ – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, „prieš“ – Audito komitetas, „susilaukę“ – Ekonomikos komitetas. Ar visi suprato? Dar kartą kartoju: „už“ – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, „prieš“ – Audito komitetas, „susilaukę“ – Ekonomikos komitetas. Balsavimą pradėjome. (*Šurmulyš salėje*) Dar kartą kartoju: „už“ – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kolegos! „Už“ – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kas balsuos, kas balsuos prieš, pasisakys, kad Audito komitetui perduotume, kas susilaukys – Ekonomikos komitetui. Aišku? Balsuojame. (*Balsai salėje*) Balsavimą pradėjome, paskui. Balsavimas pradėtas. Trys pasiūlymai. Balsavimas pradėtas. (*Šurmulyš salėje*) Netriukšmaujame!

Kolegos, už – 44, prieš – 10, susilaukė 50. Ekonomikos komitetas. Taigi visas reikalas perduotas Ekonomikos komitetui. Ačiū.

Kokia svarstymo data? Žiūriu į Ekonomikos komiteto pirmininką. Kokią siūlote svarstymo datą? R. Sinkevičius. Užgriuvo čia jus, kaip sakoma, klausimas.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš galvoju, kad Seimo nariai pasielgė neapgalvotai – Ekonomikos komitetui paskyrė nebūdingą funkciją, kuri nesusijusi su ekonomikos ir kontrolės įvardintais dalykais Seimo statute. Labai gaila, bet Seimas yra Seimas ir tą nespecifinį klausimą, įvertinę, kad Ekonomikos komitete dirba ir žemės ūkio ministras, bandysime tiesiog kaip nors nagrinėti. Galvoju, kad tam prireiks laiko, nes klausimas labai platus ir nebūdingas komiteto veiklai, tai prašau skirti kiek galima vėliausią datą.

PIRMININKAS. Mėnesio užteks? (*Balsai salėje*) Prašom. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia gal komiteto pirmininkas iš išgaščio net nesuprato, kas jam pavesta. Jam nėra pavesta atlikti tyrimą. Komitetui yra pavesta suredaguoti Seimo narių pateiktus tyrimui klausimus. Tai aš tikiuosi, kad kaip buvęs ministras, žinantis demokratijos taisykles, elgsis iš tikrųjų padoriai, nebandys pakeisti Seimo narių iniciatyvos, o tiesiog, atsižvelgdamas į Teisės departamento pastabas, suredaguos tekstą, ir aš siūlau skirti savaitę.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, siūlau kompromisinį variantą – dvi savaites. Gerai, pirmininke? Ačiū.

Kolegos, baigėme šį klausimą. Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė. Prašom.

16.34 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 10, 11, 14, 22, 27, 38 straipsnių, IV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Statuto papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1492(2)ES (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš rytinės darbotvarkės liko vienas klausimas, dėl kurio dabar turime balsuoti priėmimo stadijoje, tai – Konsulinio statuto 1, 2, 10, 11, 14, 22, 27, 38 straipsnių, IV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Statuto papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1492(2)ES. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaukusių nėra. Konsulinio statuto daugelio straipsnių pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, man Sekretoriato vadovė sako, kad Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja patarė toliau dirbti pagal rytinio posėdžio darbotvarkę. Taip? (*Balsai salėje*) Aš šiek tiek esu irgi

pasimetusi, nes šiaip reikėtų dirbti pagal popietinę darbotvarkę, o tai, ko nepadarėme ryte, jei neužteks laiko, į kitą dieną perkelsime. Aš kreipiuosi į pirmąją pavaduotoją. Gal jūs sutinkate, nes pagal Statutą turėtų būti taip?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų Seimo valia priimti sprendimą. Aš manau, posėdžio pirmininkė viską teisingai pasakė. Ko nespėsime šiandieną, jeigu nespėsime, padarysime ketvirtadienį.

16.37 val.

Etikos ir procedūrų komisijos išvada dėl nepriklausomo ekspertinio vertinimo

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, tada popietinės darbotvarkės 2-3a klausimas. Mes turime išklausti Etikos ir procedūrų komisijos išvadą dėl nepriklausomo ekspertinio vertinimo. Tai yra dėl Seimo nutarimo, kuriame kalbama apie pritarimą Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu. Pranešėja – R. Tamašunienė, Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Etikos ir procedūrų komisija pateikė savo išvadą dėl nepriklausomo ekspertinio vertinimo, gavusi Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kreipimąsi dėl priimto teisės akto ekspertinio vertinimo ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 78 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatomis. Mūsų komisija konstatavo:

Pirma. Pagal Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu“ Nr. XIII-1026 3 straipsnį Seimo valdyba įpareigota užsakyti nepriklausomą ekspertinį vertinimą ne pagal Statuto 145 straipsnio 2 dalį.

Antra. Užsakomam nepriklausomam ekspertiniam vertinimui nebūtų taikomos Nepriklausomo ekspertinio teisės akto projekto įvertinimo užsakymo tvarkos aprašo, patvirtinto 2005 m. gegužės 13 d. Seimo valdybos sprendimu Nr. 282, nuostatos.

Trečia. Švietimo ir mokslo komitetas pats nusprendė, kreipėsi į Lietuvos mokslo tarybą ir gavo šios tarybos nepriklausomų ekspertų išvadą, todėl siūlo pripažinti nutarimo 3 straipsnį negaliojančiu.

Mūsų komisija nusprendė:

Pirma. Seimo nutarimo, jau mano paminėto, 3 straipsnyje nustačius Seimo valdybai įpareigojimą užsakyti nepriklausomą ekspertinį vertinimą Seimo statuto 145 straipsnio 2 dalies nuostatos pažeistos nebuvo.

Antra. Nepriklausomas ekspertinis vertinimas gali būti užsakomas tik dėl įstatymų projektų. Šiuo atveju tai buvo Seimo nutarimas. Ačiū.

16.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. XIII-1026 „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1935(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Labai ačiū, pirmininke. Tada kviečiu E. Jovaišą, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką. Svarstymo stadija. Pakomentuokite, ar yra kokių kitų siūlymų.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, Seimo Švietimo ir mokslo komitetas svarstė ką tik aptartą klausimą. Noriu pasakyti, kad yra Teisės departamento pataisa, kuriai komitetas pritarė, o šiaip visam projektui pritarė, yra štai tokie rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, kalbėsiu savo vardu. Girdėjome Etikos ir procedūrų komisijos išvadą, kur yra traktuojama, kad nėra pažeistas Seimo statutas, taip? Tačiau galima traktuoti kitaip – sausio 12 dieną yra priimtas Seimo nutarimas, kuriuo galbūt neatsižvelgta į Seimo Teisės departamento siūlymą (galbūt!), tačiau Seimo nutarimas yra galiojantis ir jį dabar siū-

loma pakeisti. Aš traktuoju šitaip: Švietimo ir mokslo komitetas pažeidė Seimo nutarimą. Kol jis dar nėra pakeistas, Seimo nutarimas yra galiojantis, todėl Etikos ir procedūrų komisijos teikiama išvada, kad nėra pažeistas Seimo statutas, aš traktuoju kitaip: klausimas turėjo būti suformuluotas – ar nėra pažeistas Seimo nutarimas, kuris gal ir netobulas? Mano įsitikinimu, Seimo nutarimas yra pažeistas. Seimo nutarimo, atrodo, 3 dalis įpareigoja kreiptis į valdybą, kad valdyba parinktų ekspertus, galinčius pateikti ekspertinę išvadą. Imperatyvi Seimo galiojančio nutarimo nuostata. Švietimo ir mokslo komitetas, derindamas savo veiksmus su valdyba, nusprendė, kad valdyba nevykdys Seimo nutarimo ir neparinks ekspertų, tada ekspertus pasiūlo pats Švietimo ir mokslo komitetas. Sakykite, kokių pagrindų, jeigu yra galiojantis Seimo nutarimas? Mano įsitikinimu, Švietimo ir mokslo komitetas ir vienu mokyklų, aukštųjų mokyklų, jungimo atžvilgiu, ir kitų aukštųjų mokyklų atžvilgiu pažeidė galiojančius Seimo nutarimus. Ar jie tobuli, ar netobuli, kitas klausimas.

Taigi, kas dabar mums, Seimo nariams, yra siūloma? Kadangi, pažeidžiant galiojančius Seimo nutarimus, buvo parinkti ekspertai, ir parinkti ne tokiu būdu, kaip buvo nurodyta Seimo nutarime, tai yra ne valdyba parinko ekspertizę ir ekspertizę teikiančias įstaigas, o parinko Švietimo ir mokslo komitetas, parinko Mokslo taryba, jeigu neklystu, prašau man atsakyti, kokių pagrindų Švietimo ir mokslo komitetas parinko ekspertus, kai yra du galiojantys Seimo nutarimai? Mano manymu, mums dabar yra siūloma atgaline tvarka, atgaline data įteisinti priimtus Švietimo ir mokslo komiteto sprendimus, nepaisant to, kad jie pažeidžia Seimo nutarimus. Todėl aš prašau traktuoti kitaip arba jau teks kitaip formuluoti klausimą Etikos ir procedūrų komisijai. Seimo Pirminkas, kreipdamasis į Etikos ir procedūrų komisiją, tiesiog apskritai paklausė, ar nėra pažeidimų. Etikos ir procedūrų komisija atsakė taip, kad Statutas nepakeistas. Tai gerai, aš paklausu kitaip: ar buvo pažeisti galiojantys Seimo nutarimai, pagal kuriuos ekspertizę atliekančias organizacijas privalėjo parinkti Seimo valdyba? Mano įsitikinimu, Seimo nutarimai yra pažeisti ir aš atsisakau balsuoti už įteisinimą atgaline data tų sprendimų, kurie yra priimti pažeidžiant galiojančius Seimo nutarimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas E. Jovaiša. Ne?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ne, aš norėjau repliką. Gal po balsavimo?

PIRMININKĖ. Paskui tada. A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš noriu pasakyti, kad, deja, tokios formuluotės dabar šiuo atveju dėl nutarimo pažeidimo tikrai nėra pagrįstos. Lietuvos mokslo taryba atliko ekspertizę ir mes turėjome išvadas, mes apie tai kalbėjome mūsų komiteto posėdy. Tačiau aš noriu pabrėžti kitą priežastį, iš tikrųjų šie trys universitetai, kurie jungiasi tikrai savo noru, tas procesas jau tęsiasi antri metai, labai toli nuėjo. Aš manau, kad tų trijų universitetų susijungimas iš tikrųjų taptų tokiu kaip ir aukštojo mokslo reformos simboliu. Todėl aš puikiai suprantu opozicijos atstovus, kurie stengiasi tą procesą stabdyti. Aš sakyčiau jau po Etikos ir procedūrų komisijos išvadų, prieš tai nuskambėjusią kalbą vertinčiau tik kaip tipišką opozicijos pasisakymą, stabdant pozicijos darbus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. Visi už. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Negalime, tai balsuojame.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 58, prieš – 7, susilaikė 15. Po svarstymo projektui Nr. XIII-1935(2) pritarta. Replika po balsavimo – E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, čia mėginama parodyti, kad Švietimo ir mokslo komitetas uzurpavo Seimo valią. Tai nėra taip dėl to, kad komitetas kreipėsi į valdybą dėl tokios ekspertizės padarymo. Buvo labai aiškus atsakymas dėl to, ar galima ar negalima padaryti. Toliau, kiekvienas Seimo komitetas turi teisę, visą teisę užsakyti ar prašyti savo ekspertinio vertinimo, netgi ir šiuo atveju mes niekam neprasikalte.

PIRMININKĖ. Prašom, E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Gerbiamieji, mes dabar įteisinome tokią praktiką, kad padarome tai, ką norime, nežiūrėdami, koks yra galiojantis dokumentas. Aš nesakau, kad tas galiojantis dokumentas yra tobulas. Tačiau įteisiname tokią praktiką, kad pirmiau padarome vienokius veiksmus, o tada keičiame galiojančią norminį aktą, t. y. Seimo nutarimą. Tą mes dabar

ir darome. Aš prašyčiau rimčiau žiūrėti į mano ar opozicijos argumentus, nes pono A. Gumuliausko vienintelis kontrargumentas – čia tipiškai opozicijos argumentai. Gerbiamieji, ar žiūrite į teisės pagrindų pagrindus, ar ne? Elgiatės ne pagal tai, koks priimtas nutarimas. Beje, jūsų pačių formuluotės yra šitame nutarime įrašytos, ne opozicijos. Ir paskui pamatote, kad blogai padarėte.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš noriu tik viena pasakyti, kad valdybos sprendimu ekspertinis vertinimas yra užsakomas tik dėl įstatymų projektų. Dėl Seimo nutarimų to padaryti mes negalime, nes čia yra tik Seimo nutarimas, čia ne įstatymas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Aš ir iš tribūnos, ir dabar, gerbiamieji, pasakiau, aš nesakau, kad tai geras nutarimas, tačiau pirmiau reikėjo pakeisti tą blogą nutarimą, padaryti jį teisingą, kaip jūs dabar ką tik pacitavote, ir tik tada imtis veikslių pagal sutvarkytą nutarimą, nes dabar mes įteisiname praktiškai, kad pirmiau imamės veikslių, o paskui sakome, blogas nutarimas, keiskime jį.

Ir, gerbiamas Eugenijau Jovaiša, sako, šiandien jūsų gimimo diena. Tai nepaisant visko – su gimtadieniu! (*Plojimai*)

E. JOVAIŠA (LVŽSF). (...), gerbiamas Eugenijau, bet aš dar kartą noriu pasakyti. Komitetas gali savo nuožiūra skirti ir prašyti, ir to galima nesieti su tuo dokumentu, kuris yra tenai, Seime, jau savo ruožtu nustatyta, kad to negalima padaryti. Kodėl jūs atimate iš komitetų teisę paskirti savo ekspertus? Ačiū.

PIRMININKĖ. R. Tamašunienė. Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš taip pat prisidėdama prie sveikinimų gerbiama komiteto pirmininkui noriu pasakyti, kad pats komitetas, inicijuodamas ekspertinio vertinimo užsakymą, suklydo, nes tokiam teisės aktui kaip nutarimas netinka ekspertinis vertinimas.

Be to, komisija nustatė, kad iš esmės teisinis reguliavimas nėra keičiamas. Aukštojo mokslo įstatymas... reorganizavimo – taip, bet ne dėl nutarimo. Komitetas negalėjo iš karto, dėl to net buvo išbrauktas Statuto straipsnis – nenurodyti, kad jau neatsižvelgė į Teisės departamento išvadą, nenurodyti konkretaus straipsnio, bet nustatyti ekspertinį vertinimą. Paskui pats komitetas bandė taisyti ir iš trijų institucijų balsavimo būdu išrinko ekspertus, kurie, jų nuomone, atliks nepriklausomą ir tinkamą šios reorganizacijos vertinimą.

Mūsų komisija tą ir konstatavo. Ir ateityje, bent šioje kadencijoje, laikysimės nuostatos, kad dėl nutarimų ekspertinis vertinimas neperkamas, nes reikia atsiminti, kad tai yra valstybės pinigai, dėl kiekvieno teisės akto ekspertų mes nenupirksime.

16.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1936(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Šiuo klausimu baigėme. Dabar popietinės darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“ pakeitimo“ projekto svarstymas.

Tribūnoje – E. Jovaiša, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, tai tokia pati situacija kaip ir pirmuoju klausimu, tik išskyrus tai, kad dėl šio nutarimo dar nebuvo daryta jokių žingsnių, kad būtų padaryta kokia nors ar valdybos užsakyta, ar Seimo komiteto numatyta ekspertizė. Komitetas svarstė, pritarė šitam projektui. Balsavimo rezultatai: už – 9, susilaikė 2, prieš nebuvo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Diskusijoje nori dalyvauti A. Gumuliauskas. Prašom į tribūną. Diskusija, tai į tribūną. Atsisakote? Gerai.

Gerbiami kolegos, dabar dėl viso Seimo nutarimo vienas – už, vienas – prieš. K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolegos, mes kalbame apie dvi aukštasias mokyklas labai skirtingos ir būklės, ir perspektyvos. Turbūt žinome, kad viena aukštoji mokykla laikui bėgant tikriausiai išnyktų savaime arba turėtų labai didelių problemų, o kita mokykla gyventų kaip gyvenusi.

Jeigu prisimintume istoriją, kai 2010 metais vyko Veterinarijos akademijos ir Medicinos akademijos jungimosi procesas, tame procese buvo ir trečia akademija, tai buvo Sporto universitetas. Turėjo būti Sporto akademija pagal pirminį planą, tačiau vidiniai politiniai motyvai, turbūt ir išorinis palaikymas, ir tam tikrų žmonių interesai šiam procesui sutrukdė. Matome, kokią pažangą per tą laikotarpį padarė Sveikatos mokslų universitetas ir ką padarė vienas likęs Sporto universitetas. Nereikia būti dideliu ekspertu, dideliu mokslininku, norint įvertinti mokslo, studijų kokybę universitetuose. Skaičių yra tikrai įvairių, galima pasidaryti įvairiais pjūviais.

Tai tikrai palaikau šį sprendimą. Tikrai kviečiu visus balsuoti už ir aukštajam mokslui suteikti naują veidą. Ačiū.

PIRMININKĖ. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmuoju atveju, kur balsavome, aukštosios mokyklos pačios yra parodžiusios norą taip jungtis, o čia dabar mes balsuosime už prievartavimo sprendimą, nes Sporto universitetas nenori taip jungtis ir tai yra aiškiai išsakęs. Aš nesuprantu, kur yra čia dabar sprendimo nuoseklumas? Jeigu mes darome jungimus valiniu sprendimu, nepaisydami aukštųjų mokyklų bendruomenių, tai yra vienas variantas. Tada darykime racionaliai, žiūrėkime, kur ir ką geriausiai jungti, nepaisydami universitetų bendruomenių nuomonės. Dabar čia pasižiūrime, kad yra maža aukštoji mokykla, vadinasi – mažiukas, ką čia, pašūkaus, darome ir nepaisome jo nuomonės, nors žinome, kad ir nedidelės tos aukštosios mokyklos vertinimai yra geri, ji normaliai laikosi, neprašo kokių nors finansinių paramų ir galėtų veikti toks kaip nišinis universitetas, kaip yra menų srities aukštosios mokyklos.

Kodėl negali būti atskira sporto srities aukštoji mokykla, nes tokių yra ir kaimyninėse šalyse? Aš tikrai nepalaikau to tokio prievartavimo sprendimo ir siūlau nepritarti šiam nutarimo projektui, kuris būtų ir tam tikros nepagarbos sportininkų bendruomenei išraiška.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 57, prieš – 8, susilaikė 14. Seimo nutarimui pritarta.

Replika po balsavimo – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolegos, norėčiau atkreipti visų dėmesį. Šiandien švietimo ministrė pristatė Sporto įstatymą. Ji gavo klausimą, kodėl pavadinimo „sportas“ nėra Švietimo ir mokslo ministerijos iškauboje? Dabar tas pats dėl Sporto universiteto. Kodėl nepavadinus Medicinos ir sporto universitetu, nes toks žodis, terminas kaip sportas iš Lietuvos valstybinių įstaigų jau ištrinamas. Tai yra vienas iš reiškinių, kuris turbūt Lietuvos žmonėms yra pats priimtinausias, maloniausias ir vienijantis. Prašau visus pagalvoti dėl teisybės atkūrimo ir neignoruoti sportininkų.

PIRMININKĖ. E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, čia yra visiškai ne šitas klausimas. Mes nesvarstome prijungimo ar sujungimo šiandieną šia tema. (*Balsas salėje*) Paskaitykite jūs, kas yra daroma. Yra naikinamas 3 punktas. Tikrai nėra nei Vyriausybės teikimo, nei kitų juridinių dokumentų. Niekas jų... Net pateikimo nebuvo. Čia apskritai kitas klausimas. Paskaitykite, kas yra daroma šituo aktu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Taigi Seimo nutarimui po svarstymo pritarta.

16.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. XIII-691 „Dėl pavidimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIP-2001 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, vis dėlto reikia grįžti prie 1-14 klausimo (nes čia yra skubu) – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. XIII-691 „Dėl pavidimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms

priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ pakeitimo“, nes jų komisijos darbo terminas buvo nustatytas iki gegužės 1 dienos. Taigi kviečiu D. Gaižauską pateikti Seimo nutarimą.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, išties Seimo pavedimu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas atlieka tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų, kitų interesų grupių galimos įtakos, galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms, priimant sprendimus, ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams. Noriu informuoti, kad tyrimas faktiškai finalinėje stadijoje ir šiuo metu vyksta išvadų, parengtų jau komiteto išvadų, nagrinėjimas. Paskutinio posėdžio metu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas faktiškai vienbalsiai pritarė, kad vis dėlto išvados ir medžiaga, patvirtinanti išvadas, turėtų būti vieša, tai yra išslaptinta, ir kad visi Seimo nariai, ne tik Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai, galėtų susipažinti su turima medžiaga. Problema yra ta, kad šiandien susisteminta informacija ir sukaupta medžiaga yra faktiškai 150 lapų ir ji visa yra išslaptinta, todėl kreipėmės į paslapčių subjektus, prašydami visą informaciją išslaptinti, o tai užtruks. Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo reglamentuota tam tikra tvarka atima šiek tiek laiko. Planuojame, kad per mėnesį tikrai susitvarkytume ir galėtume pateikti išvadas. Prašome Seimo terminą pratęsti dar vienam mėnesiui, t. y. iki birželio 1 dienos. Čia taip trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, visų pirma, dėkoju, kad jūsų komisija iš esmės laiku atliko darbą. Antras dalykas. Ar aš teisingai suprantu, kad tuose 150 puslapių, kuriuos reikia išslaptinti, būtų ir pavardės, ir ūkio subjektų pavadinimai paminėti, ir panašiai, taip? Aš lyg ir suprantu, kad jeigu teiktumėte neišslaptintą, ten niekas nieko nesuprastų, taip?

Ar galite patvirtinti, kad čia jau eina 150 puslapių su detalėmis? Nepaisant to, jeigu jūs ir pasakysite pavardes, verslo subjektus, sumas ir taip toliau, aš balsuosiu už darbo pratęsimą, kad būtų pasiektas išslaptinimas. Bet patvirtinkite, ar mano spėjimas yra teisingas?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip, jūsų spėjimas yra teisingas. Komitetas nusprendė, kad visa medžiaga būtų išslaptinta, bet paslapčių subjektas yra savininkas tos informacijos ir, atsižvelgdamas į tam tikras aplinkybes, gali kai ko ir neišslaptinti. Natūralu, nes galimai gali kilti grėsmių tam tikrai agentūrinei veiklai ir panašiai, bet mes, NSGK, prašėme, kad būtų išslaptinta absoliučiai visa medžiaga.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū. Pirmiausia noriu padėkoti kolegoms komiteto nariams, kurie tikrai padarė didelį darbą, ir noriu paklausti. Jeigu atsitiktų taip, kad tos slaptos informacijos turėtojas nesuteiktų didžiosios reikšmingos dalies informacijos, pagal kurią būtų galima padaryti išvadas, kaip manote, ar nenukentėtų pačios išvados, ar būtų pasiektas rezultatas, dėl ko lyg ir buvo suformuota ta komisija ir suteikti įgaliojimai būtent Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui? Kokia būtų baigtis?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Šiandien visiškai nematome kokių nors grėsmių ar priežasčių, kad bus taip išslaptinta, jog negalėtume išvadų pateikti. Manome, kad vis dėlto didesnė dalis bus išslaptinta ir mums netrukdytų, ir Seimas, visi, galės ramiai susipažinti su ta medžiaga ir suprasti, kas vyko, kas vyksta. Svarbiausia, kad komisija, atlikdama savo tyrimą, nesifokusavo vien tik į išvadas, nustatydamas kokias nors priežastis. Mes ir norėtume pateikti rekomendacijas, kad ateityje būtų išvengta tam tikrų galbūt negerovių, kurias mes pastebėjome šio tyrimo metu.

PIRMININKĖ. A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nesu teisininkas, nesu dirbęs tokiose srityse. Įdomumo dėlei noriu paklausti. Jeigu ta medžiaga iki šiol yra išslaptinta ir, kaip suprantu, tam tikros struktūros ta medžiaga operuoja, ar tai neatrodys, kaip mūsų Seimo spaudimas tą medžiagą išslaptinti?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ne, jūs tikrai neteisus, nes išties tarnybos yra savarankiškos, bet kadangi komitetas turėjo specialiosios komisijos statusą, gali kreiptis į tarnybą su prašymu. Yra toks dalykas, kad informacijos pateikimas pagal Valstybės tarnybos paslapčių įstatymą dar neleidžia visko pateikti pačiai komisijai, nes vis dėlto paslapčių subjektai yra savininkai tos informacijos.

Todėl šiandien, jūs kad ir ne teisininkas, mes galime prašyti, bet vis tiek tie paslapčių subjektai turės įvertinti atskirai kiekvienas – tiek Valstybės saugumo departamentas, tiek Specialiųjų tyrimų tarnyba. Bet jie daugiau vertins per tą prizmę, kad apsaugotų galimai slaptus darbuotojus arba slaptus bendradarbius, kad nesugadintume arba nekeltume grėsmės tam tikriems slaptai bendradarbiaujantiems asmenims.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas pranešėjau, prieš porą dienų pateikiau Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui dar vieną prašymą. Kadangi saugumo vadovas, teikdamas ataskaitą, pareiškė, kad jeigu verslą turi, ypač politikai, su Rusija, tai gali kelti grėsmę Lietuvos saugumui, tuo labiau kad su kuo Rusijoje susitinka jų artimieji ar panašiai jie negali nustatyti, kokius palaiko ryšius. Kadangi žiniasklaidoje pasirodė, jog Seimo narės R. Juknevičienės brolis jau daug metų tikrai vysto verslą su Rusija ir Rusija suteikusi išskirtines sąlygas jos broliui, tai galbūt tikrai galėtumėte atlikti išsamų tyrimą ne tik A. Skardžiaus atžvilgiu, ką buvo atlikęs, bet ir jos? Galbūt jos tokia veikla kelia grėsmę Lietuvos valstybei, tuo labiau kai ji buvo krašto apsaugos ministrė, krašto apsaugos finansavimą sumažino mažiau nei vienu procentu nuo bendrojo vidaus produkto. Antras dalykas, išformavo beveik visus kariuomenės dalinius. Kalba patriotiškai, o darbai tikrai liudija ką kita. Gal per tą mėnesį suspėtumėte atlikti ir šiuo klausimu tyrimą?

PIRMININKĖ. Dėkui.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ką galėčiau pasakyti? Išties jūs keliate labai gerą klausimą, labai aktualų ir iš tikrųjų manau, kad jis turėtų būti įvertintas. Bet, kalbant apie šitą dabartinį tyrimą, mes nuo pat pradžių labai aiškiai apibrėžėme terminus ir ribas, kaip bus atliekamas tyrimas, kad išvengtume, kaip pasakyti, ar neatidarytume Pandoros skrynios, kad kiekvienas Seimo narys galėtų kreiptis – ir vieną, kitą, trečią atvejį, komisija savo darbo nebaigtų. Dėl to susifokusavome dabar tik į tiek, į tam tikrus rėmus, į tam tikrą laikotarpį ir tam tikras situacijas ir mes savo tyrimą baigėme. Dėl visų kitų prašymų. Tikrai į komisiją kreipėsi ne vienas Seimo narys, išties Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas turėtų apsispręsti atskirai kiekvienu klausimu. Galbūt toksai mano atsakymas ir būtų.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkui. Motyvai dėl viso. Ar galime bendru sutarimu pritari ti po pateikimo? Tada, kolegos, balsuojame po pateikimo. Kas pritariate pateiktam Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turi kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 70, prieš – 2, susilaikė 7. Pritarta po pateikimo.

Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties ne todėl, kad negalėjau prieš pasisakyti, bet ką aš išgirdau iš tribūnos, kolegos pasakymą, tai mane, kaip teisininką, buvusį teismų sistemos darbuotoją, šokiravo. Jeigu jūs dabar įsivaizduojate, kad išviešinsite ikiteisminio tyrimo medžiagą, tai ką tai reiškia? Tai nusikalstama veikla arba yra baigta, arba jos nebuvo. Jeigu baigta, tai šiandien asmenys, įmonės ir organizacijos turėtų būti patraukti baudžiamajon atsakomybėn ir prasidėję ikiteisminiai tyrimai. Dabar jūs išviešinate tą medžiagą, vadinasi, tyrimas nutraukiamas ir traktuojamas kaip politinis kišimasis. Aš tiems kolegoms, kurie balsavo už ir galvoja, kad išviešintų, galiu pasakyti iš savo praktikos. Tai yra Henytė prieš Lietuvą, 2003 metai, mes pralošėme bylą todėl, kad kai kurie politikai atskleidė tam tikras bylos medžiagas, ir mes, kurie dalyvavom toje byloje ir priiminėjom procesinius spendimus, buvome apkaltinti. Išties aš nelabai suprantu, ar dabar Seimas tapo ikiteisminio tyrimo institucija? Baigėsi tyrimas ir mes visą medžiagą išviešiname, dabar skaitydami „Lietuvos ryte“ vienas ar kitas bylas iš STT, ką mes darome? Niekaip aš nesuvokiu tokių dalykų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Gerbiamas kolega... (Balsai salėje)

PIRMININKĖ. Klausykite!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Paklausykite esmės. Nežinau, kokiame teisme jūs dirbote, bet jūs labai maišote žanrus. Kalbant apie žvalgybą ir kriminalinę, jūs visiškai neteisus. Žvalgybinė informacija ir kriminalinės žvalgybos – jos yra skirtingos. Ir skirtingi įstatymai reglamentuoja. Tiek kriminalinės žvalgybos, tiek žvalgybos tyrimai prasideda... Kriminalinės žvalgybos – taip, kalba

apie galimai padarytas nusikalstamas veikas. Jeigu jos būtų pradėtos arba nustatyti nusikalstamos veiklos požymiai, tai ir ikiteisminiai tyrimai būtų pradėti. Bet ne visais atvejais. Todėl yra tam tikra informacija, bus pateikta Seimui įvertinti, jeigu paslapčių subjektas leis. Jūs labai klystate ir... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, mes dabar...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip. Pats Seimas ir jeigu taip...

PIRMININKĖ. Atsiprašau. Gerbiami kolegos, mes turinio dabar nesiaiškiname. Šiame Seimo nutarime yra vienintelis straipsnis – pratęsiame tyrimo laiką iki birželio 1 dienos, nes baigiasi gegužės 1 dieną. O kas parašyta turinyje, jau čia mes nediskutuoju.

Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dar labai trumpai, tikrai nelįsdamas į turinį, noriu nuraminti poną R. Žemaitaitį. Sudarant tą komisiją, jai buvo formuluoti uždaviniai ir, atrodo, pasakyta tirti tuos dalykus, kurie nėra susiję su vykdomais ikiteisminiais tyrimais. Jeigu medžiagą paviešins, tai nebus ta medžiaga, kuri yra kokių nors ikiteisminių tyrimų medžiaga.

Kitas klausimėlis, ar tai nesutrukdytų pradėti ateityje kokius nors ikiteisminius tyrimus? Čia yra nedidelis klausukas.

PIRMININKĖ. Aš dabar noriu kreiptis į Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją, ar yra Seimo Pirmininko įgaliojimai dėl ypatingos skubos?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Yra Seimo Pirmininko įgaliojimai dėl ypatingos skubos ir šiandien prašytume ir priimti šį nutarimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar pritariame ypatingai skubai? Pritariame.

Taigi dabar svarstymas. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Pritarta.

Priėmimas. Keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 69, prieš – 3, susilaikė 5. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2001) priimtas. (*Gongas*)

17.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ projektas Nr. XIIIIP-1289(3) (svarstymas)

Grįžtame prie popietinės darbotvarkės. Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ projekto Nr. XIIIIP-1289(3) svarstymas. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto atstovą A. Gumuliauską.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Balandžio 11 dieną Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šį nutarimo projektą. Komitetas bendru sutarimu pritarė M. Adomėno, Valstybės istorinės atminties komisijos pasiūlymams ir balsavimas buvo bendru sutarimu už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau. Kas pritariate Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo Seimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-1289(3) pritarta.

17.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Steigiamojo Seimo metais“ projektas Nr. XIIIIP-1850 (pateikimas)

Toliau. Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Steigiamojo Seimo metais“ projekto pateikimas. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mūsų tūkstantmetė valstybės istorija mena gražius dalykus ir nuopelnus Lietuvos ir turbūt plačiau – pasaulio demokratijai. Iš tokių datų 2020 metais minėsime ir mūsų Steigiamojo Seimo šimtąsias metines. Lietuvos Respublikos Seimas, kaip demokratinė institucija, Steigiamajam Seimui yra paskyręs ne vieną savo posėdį, minėjome Steigiamojo Seimo 90-metį.

Štai, artėjant šimtmečio jubiliejui, teikiu Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Steigiamojo Seimo metais“ projektą. Manau, kad tai yra iš tikrųjų garbingas įvertinimas ir mūsų, kaip Seimo institucijos, pareiga tokią datą paminėti. Steigiamasis Seimas buvo numatytas jau mūsų Valstybės Taryboje, konferencijose, todėl galime tuo pelnytai didžiuotis.

Priminsiu, kad Steigiamasis Seimas buvo išrinktas per visuotinius demokratinius proporciinius rinkimus, kad rinkimuose dalyvavo, balsavimo teisę galimai išrinktais būti turėjo ir Lietuvos vyrai, ir moterys. Dar daugelio pasaulio valstybių demokratijos neleido sau taip demokratiškai rinkti vadovaujančių institucijų.

Priminsiu, kad šis Steigiamasis Seimas priėmė ir labai stiprią demokratinę Konstituciją. Mūsų pokario partizanų vadai, kovodami su ginklu rankoje, kvietė atkurti laisvą demokratinę Lietuvą būtent pagal Steigiamojo Seimo priimtą demokratinę Konstituciją.

Manau, kad mūsų pareiga yra deramai pažymėti patį Steigiamąjį Seimą. Man atrodo, būtų gražu prisiminti ir to Steigiamojo Seimo narius, kurie yra labai iš įvairių Lietuvos vietų, iš įvairių visuomeninių sluoksnių. Kiekviena profesija turi tam tikro pasididžiavimo taisyklėmis, kurie buvo išrinkti, įvairūs Lietuvos regionai. Manau, toks minėjimas turėtų būti palydėtas ir Vyriausybės dėmesio, mūsų pačių priimtu tam tikru biudžetu šiems metams paminėti, pakvietimu Lietuvos visuomenės dalyvauti įvairiuose renginiuose, susijusiuose su Steigiamuoju Seimu. Todėl kviečiu pritarti pateiktam mano projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas kolega Juozai, pasisakau, pritariu, balsuoju, raginu visus kitus balsuoti. Paaiškinkite tą nesusipratimą. Kovo 22 dieną jūs įregistravote, kovo 29 dieną A. Gumuliauskas įregistravo labai panašų. Ar jūs čia išvelgiate šitą nesusipratimą? Ar ponas kolega A. Gumuliauskas siūlo visiškai kitokius, alternatyvius, dalykus, ar galima suderinti jūsų pozicijas? Jeigu pritarime jūsų, gal ponas A. Gumuliauskas atsiims savo projektą ar tiesiog vieną, kitą idėją pateiks? Kaip jūs pats žiūrite į tą tandemą?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Šiaip aš dabar galvočiau, kad šioje situacijoje paprasčiausia būtų priimti pateikti abu, sujungti ir eiti toliau. O šiaip aš siūlyčiau turbūt mums, Seimo nariams, laikytis tam tikros taisyklės arba galbūt ir tokios savigarbos pozicijos, kad jeigu jau yra įregistruotas ar įstatymo, ar nutarimo projektas ir mes norime ką nors pakeisti, pavyzdžiui, šiuo atveju sutinku su savo kolegomis, kad galima finansuoti programą ne tik 2020 metais, bet ir 2019 metais, tai teikti dėl tokių registruotų įstatymo ar nutarimo aktų pasiūlymus, nes mes čia tiesiog susiduriame su tokiomis... Tai dabar už kurį, kurį reikia čia atmesti, kurį reikia priimti, ar kurį rengti? Jeigu yra projektas kaip pagrindas, mes jau šioje kadencijoje ne pirmą kartą su tuo susiduriame, buvo ir anksčiau tokių projektų, aš esu net kalbėjęs, tą siūlęs, kad nebūtų, na, tokios konkurencijos ar tam tikra prasme intelektualinės galbūt nuosavybės perėmimo, kad susitartume, kad jeigu projektas yra registruotas, norim ką nors jame patobulinti, tada reikia teikti pataisą. Bet šiuo atveju, kadangi jau yra registruoti dalykai, tai aš siūlau šiandien pritarti abiem, kaip ir kolegoms svarstysime, ir tada kažkam bus pavesta tvarkyti, sudėti į vieną vietą ir leisti gyvuoti vienam Seimo nutarimui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo. Taigi pritarta Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Steigiamojo Seimo metais“ projektui.

17.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio metais“ projektas Nr. XIII-1893 (pateikimas)

O dabar dar vienas Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio metais“ projektas Nr. XIII-1893. Pateikimas. A. Gumuliauskas. (*Šurmuly salėje*)

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Aš norėčiau Eugenijui atsakyti, čia ne aš vienas pateikiau, čia pateikė visa Valstybės istorinės atminties komisija. Mūsų biuras užregistravo, o ne konkretus Seimo narys. Aš, kaip pirmininkas, tik įrašytas pirmas. Čia šiek tiek norėtusi tokios koordinacijos sprendžiant istorinius klausimus, istorines problemas.

Tačiau aš matau visiškai normalią išeitį, kad mes sujungiame tuos du projektus ir einame toliau, ką ir sakė. Juolab kad Valstybės istorinės atminties komisija šitą klausimą įtraukė į savo darbo planus dar sausio mėnesį. Jis jau buvo mūsų planuose, jau yra atlikti labai konkretūs žingsniai įamžinant šitą datą, jiems pritarė ir Seimo Pirmininkas, manau, pritaro ir Vyriausybė.

PIRMININKĖ. Nepabėkite, nes dar yra norinčių jūsų klausti. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Gerbiamas Arūnai, aš noriu vis dėlto jūsų paklausti, mes ką tik bendru sutarimu pritarėme gerbiamojo J. Oleko projektui, kuris, man atrodo, identiškas. Apskritai tokia iniciatyva kokių nors metų paskelbimo, dedikavimo kokiai nors metų progai tai nėra išimtinai jūsų komisijos kompetencija, tai yra Seimo narių iniciatyvos reikalas, kartais spontaniškos iniciatyvos reikalas. Ar jums neatrodo, kad vis dėlto būtų korektiška leisti J. Oleko projektui būti tuo pagrindu, nes dabar mes iš esmės turime du identiškus projektus? (Aš pabaigsiu klausimą.) Mes turime du identiškus projektus ir atrodo truputį keistai: valstybėje yra įvairių kitų klausimų, o mes sprendžiame, ar pritari nutarimui su žodžiu „šimtmetis“, ar pritari nutarimui be žodžio „šimtmetis“. Kaip jūs tai vertinate?

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Jeigu jūs pažiūrėtumėte į preambulę, tai jūs pamatytumėte, kad ten gerokai skiriasi. Bet tikrai čia aš dėl garbės visiškai nesivaržau, jokios problemos aš čia nematau.

PIRMININKĖ. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Mano labai trumpas klausimas būtų. Sakykite, kaip mes apsiribosime, kokiomis šventėmis? Mes šimtmetį Lietuvos švenčiame, ar išleisime ženkliuką, ar bus konferencija Seime ir tuo pasibaigs, ar čia dėl to, kad mes šiandien priimsime sprendimą, daug, ilgai šnekėsime, o pati ceremonija arba pats šventimas truks dar trumpiau, nei šiandien kalbama Seimo posėdyje?

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Jūs turite galvoje Steigiamąjį Seimą?

J. LIESYS (*LSF*). Taip.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Gal kiek ankstoka čia atskleisti planus, bet jūs turbūt žinote, kad Steigiamojo Seimo I, II, III Seimo rūmai yra Kaune, kur dabar yra Kauno Maironio universitetinė gimnazija, trečiame aukšte. Buvo nuvažiavęs ir Seimo Pirmininkas, ir aš buvau nuvažiavęs, yra autentiška salė, Seimo salė, už salės yra kabinetas. Tuo metu Seimo Pirmininkas, kuris ėjo ir Prezidento pareigas, A. Stulginskio... Ir būtent šitose erdvėse padaryti nuolatinę ekspoziciją, padaryti ją lankomą, tą erdvę, ir taip pažymėti, palikti ateities kartoms Steigiamojo Seimo atminimą, aš manau, turėtų būti vienas iš mūsų garbės reikalų.

Toliau yra Seimo stenogramos, kurias taip pat reikėtų išleisti. Taigi čia yra daug darbų, iš tikrųjų daug darbų. Šiandien Lituhanistikos komisija, kuriai vadovavo pirmininkė, sutiko paremti 1918–1920 metų vyriausybių protokolų išleidimą.

Taigi tas paveldas yra labai didelis. Pavyzdžiui, jeigu jums žinoma, buvo tokia Gegužės 15 dienos deklaracija, kuria remiasi ir Kovo 11-osios Aktas. O ar jums žinoma, kad ta deklaracija neišku kur yra ir kad ją reikia iš tikrųjų atgaminti? Taip, iš tikrųjų daug darbų yra. Aš manau, jeigu Vyriausybė skirtų didesnę finansinę dėmesį, tai čia tikrai ženkliuku neapsiribosime.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Nuo 2001, 2002 metų aš dar nesu matęs, kad mes skelbtume tiek metų. Man kilo tokia mintis, gerbiamasis Arūnai, ar negalvojate, kad reikėtų išleisti, pavyzdžiui, tokį storą kalendorių, pavyzdžiui, pilnatis, kada ridikėlius galiu sodinti, salotas kada sodinu vadovaujantis... Pavyzdžiui, tokių metų mes išleistume tokio storio. Tai aš labai rimtai kalbu.

Kitas yra dalykas, antras toks klausimas, ar nėra kaip kitaip išleisti ženkliuką, kaip tik būtinai paskelbti metus, gauti minkštą projektą ir išleisti 60 tūkst. šitiems dalykams?

Ir trečias dalykas, gegužės 3 dieną – iškilmingas Seimo posėdis minint Konstitucijos dieną. Tai gal Lenkijos Konstitucijos minėjimo diena pavadinkime gegužės 3 dieną?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Pradėsiu nuo trečio. Tikrai ne mano kadencijoje, bet jūsų kadencijoje šita data yra priimta kaip minėtina data. Taigi, prašau kalbėti tiksliai, aš esu istorikas.

Aš noriu pasakyti tik tiek, kad iš tikrųjų labai sugriežtinome. Mes priėmėme nutarimą dėl atmintinų metų, labai sugriežtinome. Premjeras dar kartą kreipėsi raštu, ir mes atliksime nutarimo pataisą, dar labiau sugriežtinsime, nes faktiškai pavasario sesijoje tokius atmintinus metus reikėtų priimti ne iki liepos 1 dienos, kaip mes sakėme, bet iki birželio 1 dienos. Taigi tų datų tikrai mažėja. Jeigu jūs pažiūrėtumėte statistiką, tai anksčiau jų buvo daugiau.

Bet, kita vertus, reikia pripažinti, kad mūsų istorija yra labai turtinga. Ir bent tų metų paskelbimas iš tikrųjų sugrąžina istorinę atmintį. Sutikite, kad jeigu ne Ievos Simonaitytės metai, manau, kad I. Simonaitytė būtų visiškai primiršta. Nedaug padarėme, nes iš tikrųjų biudžete buvo skirta mažai pinigų, bet kad ir kaip ten būtų, I. Simonaitytę mes paprasčiausiai priminėme mūsų visuomenei.

Tai yra svarbu. Dabar muzikai beldžiasi su J. Naujaliu, kurio „Lietuvą brangią“ visi puikiai žinome. Aš nežinau, jeigu ateisiu...

PIRMININKĖ. Kolega, trumpinkite atsakymą.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). ...į kitą posėdį su J. Naujaliao metais, jūs turbūt vėl tą patį sakysite.

PIRMININKĖ. Dėkui. K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolegos, išties mes bandome išrasti dviratį, kai jo išradinėti nereikia. Tikrai turime tas datas suplanavę, yra tam tikra tvarka, pagal kurią nustatoma. Ir prieš tai kolega Juozas pristatė, lyg ir radome sutarimą, kad nebandykime čia ką nors stabdyti, ką nors praleisti, ir toks bandymas *špilkuoti* ar kaip nors kitaip... Aš tik džiaugdamasis kolegos kalba, kaip jis atsakinėja į klausimus, noriu pasakyti, kad neklastotume istorijos, ypač, kai istorikas stovi tribūnoje, nes tikrai nesuklastosime. Tikrai kviečiu palaikyti ir leisti dirbti toliau. Tegul jie sujungia tuos projektus ir padaro bendrą projektą, dėl kurio ir apsispręsimė. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Navickas – prieš.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Tikrai sutinku su kolega Kęstučiu, kai jis sakė, kad nereikia išradinėti dviračio. Jeigu jau priėmėme vieną nutarimą dėl tos datos, tai gal nebereikia svarstyti pusvalandį ir priimti antrą tokį pat nutarimą dėl tos pačios datos? Aš tik laikiu, kada mes dar priimsime tokį konkretesnę nutarimą, pavyzdžiui, paskelbti Nacionalinio stadiono metais, dar kažkurį... Tai bent jau būtų aišku, ko laukiam.

Šiuo atveju aš nelabai suprantu, jeigu mes vieną kartą jau priėmėme pono Juozo nutarimą, tai antras nutarimas, aš nelabai suprantu, ką jis patobulina ir kam dar reikia priimti ir ką nors sujungti. Man atrodo, visiškai užtenka pono Juozo nutarimo.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Balsavo 70 Seimo narių: už – 63, prieš – 1, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Dabar skelbiu dėl abiejų projektų: ir projekto Nr. XIIIIP-1850, ir Nr. XIIIIP-1893. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildoma – Valstybės istorinės atminties komisija. Numatomas svarstymas gegužės 15 dieną. Tinka? Gerai.

17.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Lietuvos Nepriklausomybės kovų metais“ projektas Nr. XIIIIP-1894 (pateikimas)

Toliau 2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Lietuvos Nepriklausomybės kovų metais“ projektas Nr. XIIIIP-1894. Pranešėjas – A. Gumuliaskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tik noriu jus įspėti, kad pirmieji du projektai yra 2020 metų, o šis projektas yra 2019 metų ir jį taip pat teikia Valstybės istorinės atminties komisijos nariai, visi pasirašė. Kodėl? Todėl, kad iš tikrųjų Nepriklausomybės kovos – tai buvo lemiamas laikotarpis po valstybingumo atkūrimo. Jeigu Nepriklausomybės kovos būtų baigtos nesėkmingai, mes apie savo valstybingumą nelabai ką būtume galėję kalbėti. Aš nenoriu gaišinti laiko ir jums įrodinėti šio istorinio įvykio reikšmingumo ir aktualumo.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Neklausiu. Nesvarbu.

PIRMININKĖ. Neklausia. Ačiū. Bet dar yra E. Gentvilas, jis nori klausti.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Arūnai, tikrai nejuokaudamas sakau, bet formuluotė skamba šitaip: „Dėl 2019 metų paskelbimo Lietuvos Nepriklausomybės kovų metais“. Įspūdis, kad 2019 metais kovosime dėl nepriklausomybės. Mano prašymas ar siūlymas – „Dėl „Nepriklausomybės kovų atminimo metų“, kaip nors panašiai. Nes kas nors jau supras, kad karas kitais metais.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Supratau, ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, atsakėte į klausimus. Po pateikimo gal galime bendru sutarimu pritariti? Pritarta bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildoma – Valstybės istorinės atminties komisija. Svarstymas gegužės 24 dieną.

17.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Vietovardžių metais“ projektas Nr. XIIIIP-1895 (pateikimas)

Ir A. Gumuliauskas pateiks dar vieną Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Vietovardžių metais“ projektą Nr. XIIIIP-1895. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš tik noriu pasakyti, kad į mūsų komisiją kreipėsi lituanistinės institucijos, Kalbos institutas. Vietovardžių klausimas iš tikrųjų labai svarbus. Dabar, kai vyksta kaimo tuštėjimas, iš esmės labai sparčiai nyksta Lietuvos vietovardžiai. Be abejonės, šie metai skelbiami ne veltui. Būtent su ta mintimi, kad mes... į mūsų visuomenę, į mūsų istorinę atmintį sugrįžtų įvairiomis formomis mūsų pranykę vietovardžiai. Mes prašysime Vyriausybės, kad tikrai būtų sudaryta ilgalaikė programa kartu su savivaldybėmis – jeigu neišsaugome gyvenamųjų vietų, tai bent išsaugokime vietovardžius. Todėl aš tikrai... Ši iniciatyva, kaip aš minėjau, ne mūsų komisijos, bet mes ją svarstėme ir tikrai visi vienbalsiai parėmėme, nes situacija... gali išnykti negrįžtamai, taip pat ir mūsų istorinė atmintis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Tikrai nuoširdžiai gerbiu A. Gumuliauską. Tikrai man patinka Lietuvos vietovardžiai, bet tik klausimas šiuo atveju kyla. Tarsi aš atsimenu, kai jūs iš šios tribūnos kalbėjote apie metų skelbimo principus, juos su datomis siejome, su dar kažkuo. Tada buvo tam tikras vis dėlto aiškumas, ką mes darome. Šiuo atveju yra labai gražūs ir unikalūs Lietuvos įvardžiai, irgi galima toliau sakyti, ir dar kaip nors.

Kitas dalykas. Ar iš tiesų vienintelis būdas ką nors apginti yra paskelbti jų metus?

Kitas dalykas dar tada, jau einant. Turbūt pagrindinis argumentas. Matau labai keistą Švietimo ir mokslo ministerijos politiką Lituanistikos ir kitų institutų atveju. Mes dabar, užuot pasitikėję ir stiprinę tuos institutus, tarsi bandome... Seimas perima, man toks įspūdis, Istorijos, Lituanistikos institutų vieną iš funkcijų kažką saugoti ir tvarkyti. Čia aš, aišku, juokais sakau, bet iš tikrųjų...

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Supratau. Čia pasiūlymas yra Etninės kultūros draugijos. Kadangi pamatė, kad mūsų komisija vis dėlto yra aktyvi šioje srityje, jie ir kreipėsi į mus. Kad ir kaip ten būtų, vis dėlto vietovardžiai yra tikrai susiję su istoriniais procesais, todėl mes šią iniciatyvą ir parėmėme. Iš tikrųjų mūsų nuostatose to nėra. Tikrai. Aš su jumis sutinku, bet mūsų komisija turėjo teisę tai siūlyti, ji ir pasiūlė.

PIRMININKĖ. Klausia (nepabėkite) A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, nežinau, ar jums žinoma tokia problema, galbūt ją galima spręsti, jeigu bus patvirtinti 2019 metai Lietuvos Vietovardžių metais, kad paskutiniui metu yra keičiami tradiciniai vietovardžiai, kaimų pavadinimai? Pavyzdžiui, buvau savaitgalį Degesių kaime ir žmonės skundėsi, kad visą laiką, daug metų, kiek jie pamena, kaimas turėjo pavadinimą Degesiai, dabar pavadintas – Degėšiai. Buvo kaimo pavadinimas Dvariukai, dabar – Dvariūkai. Pasvalio ir Pakruojo rajonuose jau kokiuose šešiuose miesteliuose, kaimuose man skundė-

si. Žmonės klausia, kas ir kodėl pakeičia buvusius tradicinius kaimų pavadinimus? Galbūt būtų galima panaudoti... ir atkurti tuos vietovardžius?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Matote, vietovardžių atkūrimo klausimas, be abejonės, yra savivaldos kompetencija, tačiau kiekvienas vietovardis turi savo geneologiją. Kiekvienas. Be abejonės, išnagrinėti vietovardžio keitimąsi, patį visą tą procesą, iš tikrųjų yra didelis darbas. Šiuo atveju aš puikiai žinau, kad ir dabar vyksta vietovardžių kaita. Ji vyksta nesustabdomai. Jeigu nebūs atlikti dideli moksliniai tyrimai, faktiškai mes dalį savo istorinės atminties prarasime.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta po pateikimo bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildoma – Valstybinė istorinės atminties komisija, svarstymas numatomas gegužės 25 dieną.

17.40 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1853 (pateikimas)

Toliau 2-10 klausimas – Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1853. Pateikimas. M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums kaip visada su šeimos politika susijusį projektą. Siūlymas būtų, kad būtų panaikinta diskriminacinė nuostata, kad mamadieniais ir tėvadieniais galėtų naudotis tik tie tėvai, kurie augina du ir daugiau vaikų, kad būtų suteikta galimybė ir toms šeimoms, kuriose auga vienas vaikas. Mano argumentacija yra tokia, kad prieš tai buvusi sistema diskriminavo šeimas, kuriose augo tik vienas vaikas, ir lygiateisiškumo principu siūlau įteisinti ir vieno vaiko užtenkamumą gauti mamadienį ar tėvadienį.

PIRMININKĖ. Ačiū už aiškų ir greitą pristatymą. M. Majauskas jūsų nori paklausti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju už puikų projektą. Man atrodo, tikrai be galo reikalingas siekiant paskatinti naujas šeimas daugiau praleisti laiko su vaikais, taip pat ir įsitraukti aktyviai į darbo rinką, neprarandant ryšio su šeima, su vaikais. Aš norėjau tikrai paklausti. Aš žinau, jog darbdaviai nėra labai patenkinti suprasdami, kad galbūt tai atima iš jų darbuotoją tą dieną, nors jis grįžta produktyvesnis. Kokia yra kitų šalių praktika? Ar teko domėtis, kaip kitos šalys siūlo spręsti šį klausimą?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kitų šalių patirties komentuoti negaliu, tačiau ir iš darbdavių kol kas šiandien, bent jau aš, nesulaukiau labai kokių nors kritiškų pastabų, bet neabejotinai diskusija kils ir bus. Aš manau, kad svarbiausia yra ją pradėti.

Tačiau, mano supratimu, kiek teko kalbėti su kai kuriais palaikančiais žmonėmis, kad yra supratimas labai aiškus, kad, be darbo ir šeimos derinimo arba geresnių, patogesnių sąlygų dirbančioms šeimoms, dirbančioms mamoms ir tėvams kūrimo, verslo produktyvumas taip pat labai aukštai neaugs. Aš tikiuosi, kad prasidės diskusija, tada pamatysime galutines darbdavių reakcijas, bet tikiuosi, kad priimsime teisingą sprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamoji Monika, pats įstatymo projektas man patinka labiau už jūsų pristatymą, nes vartoti šiuo atveju žodį „diskriminacija“, man atrodo... Tada galima galvoti, galima tada diskriminuoti ir tuos, kurie neturi vaikų, kaip čia jau yra, nes gal jie gali gauti dieną, kad kas nors galvotų apie vaikus. Man atrodo, buvo labai aiški nuostata, kodėl du vaikai. Dabar (...) dabartinę demografinę politiką, man atrodo, iš tiesų galima sutikti ir su vienu vaiku, ir su tuo, ką jūs siūlote. Tik aš iš tiesų dar norėčiau, vis dėlto pritardamas Mykolui, ką jis kalbėjo, kad mes pasižiūrėtume, kaip yra užsienio dalyse, kaip galų gale verslininkai arba darbdaviai yra, tarkim, irgi motyvuojami, nes dabar labai lengva iš valstybės pozicijų sugalvoti lengvatas ir sugalvoti privačiam verslui, ką jie privalo daryti, bet tarsi nesiimant savo jokių iniciatyvų. Galbūt pradžioje turėtų valstybinės įstaigos tai išbandyti? Nežinau. Bet, sakau, labai norėtusi išgirsti apie užsienio praktiką šiuo atveju.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už komentarą. Nežinau, ką atsakyti, išskyrus tai, kad...

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Nieko.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). ...išskyrus tai, kad darbdaviai neabejotinai taip pat rūpinasi, kad jų darbuotojai gyventų kokybišką gyvenimą ir kad savo vaikams skirtų daugiau negu... Tradiciškai dabar, kaip žinote, vidutiniškai skiriame septynias minutes, tie, kurie turime savo darbus, pagal tam tikrą statistiką. Aš manau, kad tai yra abiejų, tiek darbdavių, tiek darbuotojų, problematika, kurią mes turime atliepti, ir manau, kad reikia rasti būdą pradėti apie tai diskutuoti. Žinoma, darbdaviams mes taip pat turime siūlyti kokių nors papildomų pridėtinių verčių, jeigu jie vykdo skatinančią šeimos politiką savo darbo vietoje, neabejotinai, kad reikia.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų gėris yra beribis, manau, kad galima ir po dvi dienas duoti, bet, kaip jūs minėjote, su darbdaviais yra problemų, nes ir kodeksą svarstant buvo viena iš temų, kaip tas pernelyg didelės garantijas mažinti, kadangi iš tikrųjų po vieną dieną atrodo ir nieko, bet per metus išeina 12 dienų. Ar nemanote, kad kažkaip kitaip reikėtų apibrėžti, gal ir kituose teisės aktuose, kad būtų esant būtinybei, nes iš tikrųjų kai kada nejaukiai jautiesi, kai tau ir reikalas yra kai kada, ir iš tikrųjų tampi prašytoju, kad tave išleistų ir panašiai? Kad esant tam tikriems reikalams iš tikrųjų būtų sudarytos galimybės.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Šiandien tikrai nemanau, kad būtų verta išskirti kokias nors konkrečias aplinkybes, manau, reikia tiesiog pradėti nuo to, kad šeimos, kurios augina ir vieną vaiką, taip pat turi tam vaikui skirti laiko ir nori tam vaikui skirti laiko. Tiesiog šiandien nėra dar tam sukurtų sąlygų. Bet kuriuo atveju, aš manau, jeigu mes pritarisime po pateikimo tokiam projektui, mes svarstysime jį komitetuose, turbūt gausime ir Vyriausybės išvadą, galbūt diskutuosime ir Trišalėje taryboje, tuos argumentus išgirsime, tačiau pradėti diskusiją tikrai kviečiu šiandien.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kolege, tai nėra nauja diskusija, nes apie tai diskutuojame 27 metus. 2003 metais, kai priiminėjome pirmą Darbo kodeksą po dešimties metų svarstymo, ir prieš trejus metus, kai pradėjome svarstyti ir priėmėme pakeistą Darbo kodeksą. Užjaučiu, diskusija bus tikrai labai įdomi, nes liberalizavimas ir lankstymas kaip tik ėjo per tokius siūlymus. Mano klausimas būtų, ar su kuo nors iš socialinių partnerių buvo kalbama, ar tai tik graži idėja, jūs ją užrašėte ant balto lapo ir pateikėte mums?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, jūs taip pat nesate naujas mano idėjų kritikas. Noriu pasakyti, kad dialogo su socialiniais partneriais galimybė tikrai bus svarstymo etape, mes ruošėmės šitam projektui, mes domėjomės, kokios diskusijos, susijusios su panašiomis iniciatyvomis, vyko anksčiau. Kaip ir minėjau, manau, laikas grįžti prie šito siūlymo ir iš naujo pradėti diskutuoti su jūsų pritarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Vienas – už, vienas – prieš. A. Navickas – už.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Nepaisant to, kad turiu klausimų dėl šio projekto ir man atrodo, kad tikrai reikėtų galvoti, kaip tai derinti su darbdaviais, apgalvoti galų gale ir kitas jo detales, visa tai galima padaryti svarstymo metu. Esminis dalykas, man atrodo, kad kiekvienas šeimą stiprinantis įstatymas, o šitas įstatymas yra vis dėlto šeimą stiprinantis ir šeimai daugiau įgaliojimų duodantis įstatymas, man atrodo, vertas palaikyti. Tikrai kviečiu visus, kam svarbi šeima, palaikyti šią iniciatyvą, o paskui, man atrodo, konkretų projektą būtų galima patobulinti jau svarstymo metu.

PIRMININKĖ. J. Jarutis – prieš.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia, atsiprašau, nespėjau užsirašyti kolegės paklausti. Iš principo idėja galbūt ir įdomi, galvojant apie šeimą, bet aš abejoju ir šį kartą susilaikysiu. Jeigu pereis pateikimą, tikrai diskusijoje dalyvausiu. Bet iš esmės tas paliktas, kad gali gauti papildomą dieną, kai turi du ir daugiau vaikų, yra kaip paskatinimo priemonė turėti daugiau vaikų. Jeigu dabar mes visus leisime, kaip sako kolegos, tai iš tikrųjų sukels problemų tarp darbdavių ir darbuotojų. Tiesiog šiuo atveju aš susilaikysiu. Prašau nepykti. Jeigu bus pratęsta, įsitrauksiu į diskusiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 54, prieš – 1, susilaikė 8. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas numatomas gegužės 24 dieną.

17.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2009 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiama pirmoji vicepirmininke, aš kviesčiau jus pateikti rezervinį 1 klausimą, t. y. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji vicepirmininke, mieli kolegos, Lietuvos teisininkų draugijos narė, siūlyta į Vyriausiąją rinkimų komisiją, S. Šaltauskienė, kuri sėkmingai dirbo toje komisijoje, Seimo patvirtinta, deja, yra parašiusi prašymą ir dėl padidėjusio savo darbo krūvio tarptautinėje notarų organizacijoje prašo būti atleista iš Vyriausiosios rinkimų komisijos nario pareigų nuo šios dienos. Todėl labai maloniai prašau, mes nieko daugiau ir negalime padaryti, kaip tik tenkinti jos prašymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? Taip. Ir turbūt irgi siūlote ypatingą skubą?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, išties aš labai prašyčiau, kad šiandien mes galėtume ir priimti šį nutarimą.

PIRMININKĖ. Taigi, ar pritariame ypatingai skubai? Pritariame.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti.

Priėmimas. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų šis Seimo nutarimas priimtas, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 58, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2009) priimtas. (*Gongas*)

17.52 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Darbo kodekso 2 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1314 (pateikimas)

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Darbo kodekso 2 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1314 pateikimas. Į tribūną kviečiu G. Vasiliauską.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, mieli kolegos, savo teikiamu įstatymo projektu noriu pasiūlyti pakeisti du Darbo kodekso straipsnius.

Pirmiausia pristatysiu 2 straipsnio keitimo tikslą ir prasmę. Tai daugiau techninio pobūdžio keitimas. Kaip teisingai savo išvadose pabrėžė Europos teisės departamentas, visi tarptautiniai ir Europos Sąjungos dokumentai, apibrėžiantys žmogus teises, draudžia asmens diskriminaciją religijos ir tikėjimo pagrindu. Galiojančio Darbo kodekso 2 straipsnis numato apsaugą nuo diskriminacijos ir tikėjimo pagrindu, tuo tarpu 26 straipsnis jau draudžia diskriminuoti dėl religijos ir tikėjimo. Būtina atkreipti dėmesį, kad religija ir tikėjimas nėra sinonimai ir tarptautiniuose dokumentuose vartojami kartu neatsitiktinai. Jie papildo vienas kitą, suteikdami asmeniui laisvę turėti tiek savo religiją, tiek tikėjimą. Papildymas yra būtinas, kad teisės aktas būtų vientisas ir vienodai apibrėžtų nediskriminavimo pagrindus.

Kitas svarbus pakeitimas – 171 straipsnio 5 dalies papildymas, kad ne mažiau kaip vienas profesinės sąjungos narys privalo būti išrinktas į darbo tarybos narius. Toks buvo socialinių partnerių susitarimas, kai vyko derybos dėl Darbo kodekso nuostatų. Darbo kodekso rengėjai mėgino tai atspindėti tekste, tačiau praktikoje pasitaiko nemažai atvejų, kai darbo tarybų rinkimų komisi-

jos atsisako bendrame kandidatų sąrašė išskirti profesinės sąjungos narius. Darbuotojai nežino, už ką balsuoti, ir nė vienas profesinės sąjungos narys nepatenka į darbo tarybą.

Tiek Darbo kodekso rengėjai, tiek Valstybinė darbo inspekcija pripažįsta, kad turi būti sudaromi du atskiri sąrašai, t. y. vienas – paprastas sąrašas, o kitas – profesinių sąjungų kandidatų sąrašas, arba gali būti pateikiamas ir vienas sąrašas, kuriame būtų pažymėti profsąjungų nariai. Tad mano pasiūlymo tikslas – suvienodinti teisę su praktika ir užtikrinti, kad tikrai visi vienodai su prastų pirminį teisės normos tikslą, kuris yra sudaryti sąlygas profesinės sąjungos nariui patekti į darbo tarybą.

Jei kam kiltų klausimų, kam to reikia, išsyk galiu atsakyti, kad padalinus funkcijas tarp darbuotojų atstovų – darbo tarybai atidavus informavimą ir konsultavimą, o profesinėms sąjungoms palikus tik kolektyvinės sutarties sudarymą, profesinės sąjungos liko be galimybės dalyvauti informuojant ir konsultuojant. Siekiant užtikrinti jų teisę pasinaudoti šiomis dviem procedūromis ir buvo sukurtas toks gana sudėtingas darbo tarybų rinkimų mechanizmas, kada ne mažiau kaip vienas *profsąjungietis* privalo būti išrinktas į darbo tarybą.

Nepakoregavus 171 straipsnio taip, kaip aš siūlau, ir toliau gali kilti ginčų tarp darbdavio, tarp darbo tarybų rinkimų komisijos ir profesinių sąjungų dėl šios normos turinio. (*Balsai salėje*) Jeigu bus, mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas kolega, už pristatymą. Kol jūs kalbėjote, aš dėkoju, kolegoms išsibraukė klausti. Taigi nėra norinčių jūsų klausti. Viskas, galite užimti savo vietą.

Toliau po pateikimo gal galime bendru sutarimu sutarti, kad pritariame? Taigi po pateikimo pritariame projektui Nr. XIII-1314. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatomas svarstymas gegužės 24 dieną.

17.56 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1637 (pateikimas)

Dar vienas Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektu siūloma aiškiai numatyti darbuotojų teisę ginčyti darbdavio įspėjimą apie darbo pareigų pažeidimą darbo ginčus nagrinėjantiems organams ir apibrėžti, kad ginčo metu darbuotojas negali būti atleistas iš darbo. Siūlomas pakeitimas užtikrins tarptautinės teisės, Europos Sąjungos teisės ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos asmeniui suteiktos teisės į teisingą teismą įgyvendinimą. Palikus esamą reguliavimą, koks yra dabar, ši teisė akivaizdžiai pažeidžiama, nes darbdavys vienašališkai priima sprendimą dėl įspėjimo apie darbo pareigų pažeidimą paskyrimą, o šio sprendimo peržiūros ir apskundimo mechanizmas nenumatytas.

Kaip yra dabar? Darbuotojas galimai pažeidžia darbo pareigas, darbdavys privalo paprašyti raštu pasiaiškinti. Darbuotojas pasiaiškinti turi teisę, o ne pareigą. Po to darbdavys priima sprendimą dėl įspėjimo arba nepriima, bet dažniausiai priima sprendimą dėl įspėjimo tokį, kad jeigu bus antrą kartą analogiškas pažeidimas, tai darbuotojas bus atleidžiamas iš darbo. Tokiu atveju tikrai tada, kai bus atleistas iš darbo, jis galės ginčyti ir prieš tai buvusį įspėjimą, nors jis galbūt galėjo būti nepagrįstas, ir atleidimą iš darbo. Todėl pakoregavus Darbo kodekso 58 straipsnio 4 dalies nuostatas teikiamu siūlymu darbuotojas turėtų teisę kreiptis į darbo ginčus nagrinėjančius organus ir paprašyti išnagrinėti įspėjimą apie darbo pareigų pažeidimą.

Taigi projektu siekiama pakeisti Darbo kodeksą taip, kad neliktų erdvės darbdavių piktnaudžiavimui skiriant darbuotojams įspėjimus dėl darbo pareigų pažeidimų, nes dabar galiojantis Darbo kodeksas suteikia teisę darbdaviui vienašališkai skirti darbuotojui įspėjimą dėl darbo pareigų pažeidimo, o už antrą tokį pažeidimą per 12 mėnesių darbuotojas gali būti atleistas iš darbo. Darbo ginčų komisijos ir teismai suformavo tokią praktiką, kad darbuotojas, gavęs įspėjimą apie darbo pareigų pažeidimą, negali jo ginčyti, nes, Darbo ginčų komisijos ir teismų nuomone,

toks įspėjimas nesukelia jokių teisinių pasekmių darbuotojui ir neturi įtakos darbuotojo teisei padėčiai. Tačiau iš tikrųjų praktika įrodė, kad taip nėra. Vis dėlto teisinės pasekmės sukelia, nes buvo jau ir tokių atvejų, kad žmogus, turintis įspėjimą dėl darbo pareigų pažeidimo, tiesiog negavo premijos. Po to buvo tai išspręsta, konstatuota Darbo ginčų komisijoje, kad taip negali būti, premija turi būti jam išmokėta. Taigi tas įspėjimas vis dėlto teisinės pasekmės sukelia.

Taip pat pažymėtina, kad darbuotojams, kuriems buvo įteiktas toks įspėjimas apie darbo pareigų pažeidimą, kaip netgi menkavertį galimą pažeidimą, kurio niekas neįrodė, neskiriamos metinės premijos, atimami priedai, mažinama ar visai neskiriama kintamoji darbo užmokesčio dalis. Vadinasi, toks darbdavio įspėjimas daro akivaizdžią įtaką darbuotojo teisei padėčiai ir toks reguliavimas pažeidžia darbuotojo teisę į teisingą teismą, kadangi darbdavio priimtas sprendimas niekur negali būti skundžiamas.

Pažymėtina, kad galimi atvejai, kada darbuotojui įspėjimai apie darbo pareigų pažeidimą skiriami visiškai nepagrįstai, taip sukeliant darbuotojui emocinę ir psichologinę įtampą, bauginant darbuotoją atleidimu iš darbo, o pats darbuotojas paliekamas visiškai bejėgis prieš tokius darbdavio veiksmus. Todėl atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašau pritarti šiam įstatymo projektui po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū gerbiamajai Aušrai už pateiktą projektą. Tikrai geras ir reikalingas projektas, nes iš esmės panaikina galimybę darbdaviui šantažuoti darbuotojus įspėjimais, kaip atleidimo iš darbo priemone. Aš norėjau paklausti, ar turite statistikos, ar tokių atleidimų skaičiai iš tiesų Lietuvoje yra probleminiai?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Statistikos aš neturiu. Teko skaityti, turbūt, visi gavote Laisvosios rinkos instituto laišką. Jie pateikė nedidelę statistiką, atrodo, apie 15 atvejų. Bet esmė ta, kad tai yra tik pati pradžia, sąlyginai galima sakyti, palyginti su naujojo kodekso galiojimu, ir ta statistika ateityje gali didėti.

Tačiau aš turiu daug žinių apie atvejus, ypač švietimo srityje, kada mokytojams yra skiriama daugybė įspėjimų, jie turi po vieną, po du skirtingus, ne už tą patį pažeidimą, netgi tokius menkaverčius, kad laiku neatnešė, nepristatė sveikatos knygelės, nors sveikatą pasitikrino. Aš manau, kad nors dar ta statistika nėra didelė, bet žmonės, darbuotojai, jaučiasi nesaugiai.

PIRMININKĖ. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Jūs kalbame apie įspėjimą. Darbo kodekse nėra net tokio žodžio „įspėjimas“, yra „pastaba“, „papeikimas“ ir „griežtas papeikimas“. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Kiek gali ir kokį poveikį turės profsąjungos šitam sprendimui? Sakėte, turite keletą pavyzdžių, kad yra. Bet ką apie tai kalba Darbdavių asociacija? Ar ji patenkinta jūsų siūlymu, ar ne? Ir kaip dabar galvojate, Darbo kodeksas taip ilgai buvo derinamas, jis dar neįsigaliojo, mes iš karto jau žaidžiame su visokiais papeikimais, pastabomis ir dar pasiūlymais? Aš manyčiau, ar ne per anksti tą darome?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Dabar yra, dar kartą pakartosiu, jeigu darbuotojas padaro pažeidimą, darbdavys prašo pasiaiškinti, pasiaiškinus priima sprendimą dėl įspėjimo apie galimą atleidimą už antrą tokį pažeidimą. Tai čia į pirmą dalį jūsų klausimo atsakiau.

Dėl darbdavių organizacijų, taip, aš šito nederinau, bet man rūpi darbuotojų organizacijos ir darbuotojų saugumas, darbuotojų socialinės garantijos, kad jie darbe nebūtų šantažuojami, kaip gerbiamas kolega M. Majauskas sakė, kad jie nebūtų šantažuojami darbe.

Jūs įsivaizduokite situaciją, kada darbuotojas, gavęs įspėjimą dėl galbūt menkaverčio pažeidimo arba netgi tas įspėjimas gali būti nepagrįstas, 12 mėnesių gyvens baimėje, kad, neduok Dieve, nepadarytų kokio nors panašaus pažeidimo, net negalėdamas apsiginti. Ir tik po to, kai atleis iš darbo, tada jis turės eiti ginčyti ir pirmo to įspėjimo pagrįstumą, ir atleidimą iš darbo. Ar darbuotojui ne per didelė emocinė, psichologinė našta?

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs čia minėjote apie galimą darbdavių piktnaudžiavimą. Kolega M. Majauskas pasakė netgi apie šantažą. Ar jūs nepažiūrite iš kitos pusės, jeigu darbuotojas iš tikrųjų nevertas savo darbo vietos, gauna įspėjimą ir t. t., bet tiesiog naudojasi ta proga, kad dirbs ir lauks Ginčų komisijos išvados, kuri ne-

žinia kada pasirodys, ir gali pridaryti savo darbdaviui ir jo verslui ar įstaigos darbui tiek nuostolių, kad paskui neiškuopsi ir kastuvais? Kaip jūs vertinate tai? Aš manau, atleidai, jeigu nepagrįstai, Ginčų komisija sugrąžins ir išmokės kompensaciją, tada būtų gerai – be jokio šantažo ir piktnaudžiavimo.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Mano ilgametė patirtis profsajungų veikloje leidžia sakyti, kad vis dėlto darbuotojas yra silpnesnioji pusė, kad darbuotojai ne visas nuobaudas ir anksčiau skųsdavo Darbo ginčų komisijoms. Pati esu taip pat dirbusi ir Darbo ginčų komisijoje, paprastai ji nevilkindavo. Jeigu darbuotojas tikrai padarė pažeidimą, kreipsis į Darbo ginčų komisiją, ir pasakys jam: taip, tikrai pagrįstas darbdavio išpėjimas, ir tada darbuotojas stengsis per tą laiką nekaroti analogiško pažeidimo. Tikrai darbdaviai nebus nuskriausti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso pateikto projekto. Vienas – už, vienas – prieš. Prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš dar labai abejoju, kaip čia balsuoti, bet dabar, kai jūs pasakėte, kad darbuotojas yra silpnesnioji pusė, kam tada yra Ginčų komisija? Ginčų komisija kaip tik yra tas arbitras, kuris pastiprins darbuotoją. Ir jeigu darbuotojas iš tikrųjų jaučiasi kaltas, bet ieško užtarėjų ir tokiu būdu nori sugrįžti į savo poziciją, aš nemanau, kad čia yra normalu. Todėl vis dėlto susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Už – M. Majauskas. Atsiprašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų nenorėčiau daugžodžiauti. Galbūt kviesčiau palaikyti per pateikimą ir pažiūrėti, kaip mes galėtume atsakyti į likusius klausimus, nes, man atrodo, iš tikrųjų labai reikalingas įstatymo projektas.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate pateiktam projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaiko.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 42, prieš – 1, susilaikė 14. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Čia siūlomas ir kaip papildomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar pritariate tam? Aš manau, kad jeigu čia siūlomas kaip papildomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, tai dėl dar prieš tai dviejų pateiktų Darbo kodekso projektų irgi siūlyčiau kaip papildomą Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ar pirmininkė... Kaip galvojate?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog retorinį klausimą: kodeksai nėra svarstomi Teisės ir teisėtvarkos komitete, nes paprastai mes būdavome kaip pagrindinis.

PIRMININKĖ. Darbo kodeksas yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sutinkame kaip papildomas.

PIRMININKĖ. Jūs galite būti... Sutinkate, kad ir dėl prieš tai buvusių projektų Nr. XIII-1853, Nr. XIII-1314 ir Nr. XIII-1637 papildomas komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas numatomas gegužės 24 dieną.

Replika po balsavimo – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Gerbiama pirmininke, Darbo kodeksą, yra tokia tvarka, turėtų aptarti Trišalė taryba, visus tuos klausimus. Aš labai norėčiau, kad jie būtų apsvarstyti, tarkime, iki svarstymo komitetuose.

PIRMININKĖ. Paprastai iki šiol būdavo tokia tvarka, kad kreipiasi ne Seimas – mes galime tik į Vyriausybę.

A. DUMBRAVA (TTF). Anąkart kreipėsi Seimas, taip.

PIRMININKĖ. Bet kreipėsi Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Aš manau, tai galima... Jūs apsvarstote komitete ir iš karto kreipiatės į Trišalę tarybą. Galima tam pritari? Gerai.

Dabar... čia tiesiog man pačiai kilo klausimas, tačiau jau (...) registracija – nepraėjo pusė metų.

18.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2006 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Mes dar dabar turime priimti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų

programos“ pakeitimo“ projektą. Kviečiu pranešėją G. Vasiliauską, kad jis galėtų toliau pateikti Darbo kodeksą, jeigu mes pritarsime. Prašom.

G. VASILIAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, prašau leisti pateikti Darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimą ir įtraukti jį į darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, gal galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Pritarta. Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Ar po svarstymo pritariame? Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimui Nr. XIIIIP-2006, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 57, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

18.12 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1774, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1775, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1776 (*pateikimas*)

Dabar prašau pateikti Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Atsiprašau, ir dar du lydimuosius: Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

G. VASILIAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, šiuo įstatymų pakeitimo paketu siūlau išplėsti galimybes darbuotojų atstovams dalyvauti įmonės valdyme. Naujai įsigaliojusio Darbo kodekso 210 straipsnis numato galimybę darbuotojų atstovams dalyvauti valstybės ir savivaldybės įmonių valdyme, tai yra būti šių įmonių valdybos nariais. Savo pasiūlymu noriu praplėsti šių įmonių ratą ir nustatyti, kad darbuotojų atstovai turėtų teisę skirti savo atstovus ne tik į valstybės ir savivaldybės įmonių valdymo organus, tačiau ir į tų įmonių, kurių steigėjas ir pagrindinis akcininkas yra valstybė ar savivaldybė, tai yra kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybės.

Taip pat siūlau, kad tokių įmonių kolegialus valdymo organas turėtų teisę savo atstovus skirti... tik tie darbuotojų atstovai, kurie atstovauja ne mažiau kaip vienam trečdaliui visų įmonės darbuotojų.

Atkreipiu dėmesį, kad šiame įstatyme kalbama tik apie gausias profesines sąjungas ar jų jungtines atstovybes, arba apie darbo tarybas, jeigu toje įstaigoje nėra profesinės sąjungos ar ji neįjungia vienos trečiosios darbuotojų.

Atitinkamai siūlau keisti Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą bei Akcinių bendrovių įstatymą ir nustatyti, kad įvardytais atvejais kolegialiam valdymo organe, tai yra valdyboje, turi būti ne mažiau kaip vienas darbuotojų atstovas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šis pakeitimas, mano galva, sukelia neaiškumų ir kažkokį sujaukimą. Pirma, valstybės valdomose įmonėse, kai įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, valdyba turi būti iš ne mažiau kaip penkių narių. Akcinių bendrovių 33 straipsnio 2 dalyje, kur siūlomi pakeitimai, nurodoma – ne mažiau kaip trys valdybos nariai. Valdybos nariais turi būti skiriami: pirma, valstybės tarnautojai; antra, kiti fiziniai asmenys; trečia, darbuotojų atstovai. Taigi, esant penkiems valdybos nariams, pagal įstatutą valdyba atrodytų taip: kiti fiziniai asmenys – 3 nariai, darbuotojai – 1 narys, valstybės tarnautojai – 1 narys. Esant trimis valdybos nariams: kiti fiziniai asmenys – 2, darbuotojai – 1, valstybės tarnautojų nebelieka.

Taigi noriu paklausti, ar jums neatrodo, kad, valstybei valdant akcinę bendrovę, ji gali visai neturėti įtakos, jeigu valdyba iš trijų valdybos narių?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Šio įstatymo pakeitimo tikslas yra stiprinti derybines galias ir, kaip minėjau, kad bent vienas profsąjungos atstovas galėtų dalyvauti valdyboje, ne tikta gauti pavėluotą informaciją, bet tiesiogiai dalyvauti ir valdyboje. Aš nematau jokios čia grėsmės.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Neseniai mes svarstėme klausimą, kai nusprendėme, kad apskritai į valdybas savivaldybių įmonių bus skiriama daugiau negu pusė narių, nesusijusių su savivaldybe. Iš tikrųjų jūsų paskyrimas – kurioje čia vietoje jūs atsirandate? Ar jūs... Vis tiek valdybą sudarant, kažkas tą sprendimą turės priimti. Ar čia jūs būsite deleguoti iš dalies savivaldybių, ar, pavyzdžiui, iš... Vyriausybės nutarimu?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą, kolega. Čia aš kalbu apie darbuotojų atstovų atstovavimą. Jeigu įmonėje yra profesinė sąjunga, kuri vienija vieną trečdalį darbuotojų, tai būtų ne mažiau kaip vienas valdybos narys deleguotas. Jeigu nėra vienos trečiosios profesinės sąjungos atstovų, jeigu yra jungtinė atstovybė profsąjungų, taip pat galioja. Jeigu nėra profsąjungos, tada būtų darbo tarybos vienas atstovas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, valdyba yra valdymo organas, darbuotojai yra samdomi darbuotojai. Čia juk savaime tai yra santykis darbdavio ir vadovo, valdybos nario ir darbuotojo. Čia man sunkiai įsivaizduojamas nekonfliktinis buvimas valdybos narių, kaip darbuotojų atstovų.

Dar. Juk mes neseniai (ir jūs, aišku, balsavote) nustatėme, kad daugiau kaip pusė valdybos narių bus tie privatūs, nepriklausomi dalyviai. Dar turi būti, aišku, pačios savivaldybės atstovų. Kur čia mes dar tą darbuotojo atstovą įdėsime? Ar tikrai to reikia tuo labiau valstybės, savivaldybės įmonėms valdyti, kur savivaldybės ir taip viską turi spręsti socialiai jautriai tokiose įmonėse ir matyti darbuotojų interesus?

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Kaip aš ir minėjau, čia yra tikslas stiprinti derybas. Einama prie to, kad profsąjungos atstovai ar darbuotojų tarybų atstovai dalyvautų ir gautų pirminę informaciją iš valdybų, nes šiandien valdybose dažniausiai būna kažkokie politinio pasitikėjimo paskirti valdybos nariai ir ne visada darbuotojai gauna tiesioginę informaciją.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų.

Balsuojame dėl visų trijų projektų.

Balsavo 53 Seimo nariai: už – 38, prieš nėra, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu komitetu siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Nežinau, dėl Darbo kodekso nereikia papildomo šiuo atveju? Nors tematika ten kitokia, bet vis tiek tai yra Darbo kodekso patvirtinimas, tai aš siūlau dar papildomu komitetu dėl Darbo kodekso Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Bus visas paketas. Svarstymas numatomas gegužės 24 dieną.

Dabar, gerbiami kolegos, A. Syso projekto pateikimo nebus, nes jis paprašė atidėti iki ketvirtadienio.

18.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2007 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar yra dar vienas Seimo nutarimo dėl pavasario sesijos darbų programos pakeitimo pateikimas. (*Balsai salėje*) Ne, kolega, 18 val. 40 min. turi baigtis posėdis. Taigi mes dar turime, dėkui Dievui, 20 minučių ir viską baigsime.

Ir Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų finansinio ir veiklos audito“. Pirmiausia dėl Seimo nutarimo, kad įtrauktume į pavasario sesijos darbų programą, V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamoji pirmininke, mieli kolegos, aš trumpai noriu pristatyti šitą klausimą, kad visiems būtų aiškiau.

Gauname labai daug žemdirbių nusiskundimų dėl Žemės ūkio rūmų darbo. Dar 2013 metais buvęs Kaimo reikalų komiteto pirmininkas S. Bucevičius komiteto bendru sutarimu kreipėsi į Žemės ūkio ministeriją, kad ištirtų, ar nėra finansinių nusikaltimų Žemės ūkio rūmų veikloje. Bet kadangi Žemės ūkio rūmų auditas – ta pati organizacija, pati save tikrina, tai lyg ir nieko nerado.

Todėl praeitų metų, 2017 metų, gruodžio mėnesį Kaimo reikalų komitetas bendru sutarimu (kartoju) pritarė, kad reikia atlikti auditą. Bet buvo kreiptasi į Valstybės kontrolę. Valstybės kontrolė truputį pamindžikavo, pažiūrėjo ir mums atsakė, kad reikia stipresnio – mes, komitetas, negalime įpareigoti Valstybės kontrolę atlikti Žemės ūkio rūmų veiklos auditą. Todėl mes, Seimo Kaimo reikalų komiteto nariai (pasirašė visų frakcijų), klausydami, ką mums pasakė Valstybės kontrolė, kad šitas nutarimas gali būti teikiamas tik Seimo narių ir Seimui pritarus, nuoširdžiai jūsų prašome šitą dalyką atlikti, nes dabar ypač daug yra tokių žemdirbiškų paskalų, kad važiuoja valdžia į Pietų Afriką, važiuoja į Kanadą, į Ameriką ir vežasi visiškai nekompetentingus žmones, kurie net įsakyme neįvardyti, o komandiruotės apmokamos. Panašiai kaip palydovus.

Matot, yra tokių dalykų, mes iš tikrųjų turime tuos dalykus išsiaiškinti, kad nemestume šešelio ant Žemės ūkio rūmų. Todėl mes, pasirašę aštuoni Seimo nariai iš visų frakcijų, suformulavome tokį nutarimą.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, aš turiu jus nutraukti, kol mes nepriėmėme Seimo nutarimo dėl papildymo pavasario sesijos darbų programos. Aš jūsų nenutraukiau, jūs iš esmės kitą klausimą pristatėte, o gal Seimas nuspręs ir neleis jums pristatyti.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerai, supratau.

PIRMININKĖ. Tai ir yra problema, kad jūs truputį užbėgote už akių. Gerbiamieji kolegos, ar mes po pateikimo Seimo nutarimui dėl pavasario sesijos darbų programos papildymo pritariame? (*Balsai salėje*) Pritariame.

Svarstymas. Po svarstymo pritariame? Pritariame.

Dėl priėmimo mes vis tiek turime balsuoti.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Jūs mane galėjote perspėti iš karto.

Šio nutarimo priėmimas

PIRMININKĖ. Balsavo 55 Seimo nariai: už – 33, prieš – 2, susilaikė 20. Taigi Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2007) priimtas. (*Gongas*)

Dėl protokolo noriu pasakyti, kad reikia sujungti Seimo nutarimų projektus Nr. XIIIIP-2006 ir Nr. XIIIIP-2007.

18.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų finansinio ir veiklos audito“ projektas Nr. XIIIIP-1881 (pateikimas)

Kadangi kolega jau beveik pristatė projektą Nr. XIIIIP-1881, jums leidus, jūsų nori klausti trys Seimo nariai, iš karto tai gal mes leidžiame jiems paklausti. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų nelabai aišku, už kokį laikotarpį. Mes dabar žinome, kad Žemės ūkio rūmuose pradėjo dirbti naujas vadovas, nežinau, nesu aš dabar tame komitete, kiek ten ir ką žiūrėti... jis pradėjo naujoviškai tvarkytis, kiek gavau informacijos. Šiuo metu jūs norite nutraukti finansavimą, kaip rašote nutarime. Galėtumėte paaiškinti, už kokį laikotarpį bus daromas auditas ir ar tikrai reikia siūlyti nutraukti finansavimą, kai prasideda iš esmės naujo vadovo darbo pradžia? Ačiū.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, kolega. Iš tikrųjų, kaip minėjau, paminėtas Valstybės kontrolės auditas būtų nuo 2013 metų. Šis naujai išrinktas pirmininkas visiškai nekaltas ir niekas jo šiandien nekaltina. Tačiau ta medžiaga, kuri yra nuo 2013 metų, turi būti visa patikrinta.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Mano klausimas tam tikra prasme susijęs su Edmundo klausimu, nes jūs ne tik nepasakote, už kurį laiką reikėtų audituoti rūmų veiklą, bet nustatote terminus, kurie šiaip su realybe neturi nieko bendro. Kaip jūs įsivaizduojate, kad už nežinomą terminą Valstybės kontrolė atliks auditą per penkias dienas?

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Miela Ingrida, aš minėjau, nuo 2013 metų iki 2017 metų, t. y. ketveri metai. Jeigu čia būtų labai galinga organizacija ir būtų šimtamilijoninės sąskaitos, pavedimai, viską suprasčiau. Čia, jeigu taip normaliai dirbant, užtektų savaitės, o aš nurodau, kad iki rugsėjo 1 dienos.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, kol nėra audito išvadų, iš karto taip siūlyti nutraukti finansavimą gal nelabai korektiška. Gal tos audito išvados parodys, kad nieko labai blogo nėra? Jūs turite savo įsivaizdavimą. Ar vis dėlto jūs pats sutiktumėte parengti pataisą, kad išbrauktume žodį „nutraukti finansavimą“? Sulaukime išvadų, tada jau spręsimė, ką daryti.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas Jurgi, aš ne toks agresyvus, kaip agresyviai atrodau. Šito prašo žemdirbiai.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Ačiū, galite sėsti. J. Razma – už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi pranešėjas sakė, kad jis čia nebus agresyvus, bus geras ir prasmingai nori viską išsiaiškinti, tai palaikykime, o ten tuos nesusipratimus dėl terminų, dėl tyrimų trukmės, aš manau, iki svarstymo bus galima pamėginti ištaisyti. Tikrai reikia išbraukti nuostatą dėl finansavimo nutraukimo, čia yra tikrai nelogiška.

PIRMININKĖ. Prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, jeigu būtų gerbiamas V. Kamblevičius pasakęs, kad iš tikrųjų atsisakysiu šito punkto ir atsisakysime nutraukti finansavimą, manau, nukentėtų organizacija, kurioje pradėjo dirbti naujas vadovas. Organizacijos iš tikrųjų pasidarytų prasta situacija, jeigu būtų nutraukiamas finansavimas, iš tikrųjų organizacija taptų neveiksni. Čia aš daugiau matau, jeigu taip iš tikrųjų manoma, kad daugiau viskas nukreipta prieš naują vadovą, o ne prieš tuos, kurie dirbo nuo 2013 iki 2014 metų. Ačiū. Aš tikrai susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate projektui po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 16, prieš – 1, susilaikė 37. Nepritarta po pateikimo.

Alternatyvus balsavimas. Kas balsuosite už, tai siūlysite projektą tobulinti, kas prieš – atmesti.

Balsavo 53: už – 24, prieš – 29. Projektas atmestas. (*Balsai salėje*) Oi ne, reikia 36. Tobulinti paliename.

18.30 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar paskutinis, tai yra Seimo narių pareiškimai. Vieną aš perskaitysiu.

Lietuvos Respublikos Seimo Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos pareiškimas. Teikimas „Dėl Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos seniūno pavaduotojo“. „2018 m. balandžio 24 d. Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos posėdyje bendru sutarimu pritari Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos nario A. Skardžiaus kandidatūrai ir skirti A. Skardžių Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos pirmuoju pavaduotoju.“ Pasirašo frakcijos seniūnas A. Palionis.

Toliau kviečiu R. Šalaševičiūtę. Pareiškimas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, mano pareiškimas yra skirtas Žemaičių laikinajai komisijai, bet žemaičių nėra tiek daug, manau, kad kitiems perduosite.

Šį penktadienį 10 valandą vyks susitikimas A. M. Brazausko salėje su dvasininkais, atvykstančiais į Seimą. Tiesiog noriu paviešinti, nes ir pavardės, ir kokie konkrečiai dvasininkai atvyks. Tai bus Telšių vyskupas daktaras K. Kėvalas, klebonas kanauninkas J. Ačas, klebonas kanauninkas V. Ačas, klebonas A. Blužas, Skuodo dekanato dekanas klebonas S. Damašius, klebonas kanauninkas daktaras V. Gedgaudas, Tauragės dekanato dekanas klebonas V. Gedvainis, monsinjoras R. Gudlinkis, Akmenės dekanato dekanas klebonas O. Jurevičius, Šilutės dekanato dekanas klebonas S. Katkus, Telšių vyskupo sekretorius kunigas D. Liutika, Žemaičių Kalvarijos dekanato dekanas klebonas J. Meškauskas, Gargždų dekanato dekanas kanauninkas klebonas J. Paulauskas, Šilalės dekanato dekanas klebonas N. Petrikas, Mažeikių dekanato dekanas klebonas M. Ramanauskas, monsinjoras profesorius habilituotas daktaras A. Ramonas, Telšių dekanato dekanas klebonas prelatas daktaras J. Šiurys, Telšių vyskupijos kurijos kancleris kunigas H. Šneideraitis, Palangos dekanato dekanas klebonas daktaras M. Venckus ir Telšių vyskupo generalvikaras, Klaipėdos dekanato dekanas kanauninkas klebonas V. Viktoravičius.

Susitikimas užtruks apie pusantros valandos, todėl labai prašau visus, toks pageidavimas yra vyskupo ir atvykstančių klebonų, dalyvauti susitikime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kaip suprantu, visa Telšių vyskupija.

Jurgi, prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš manau, kad Seime tikrai nėra taip buvę, kad atvyktų toks skaičius kunigų, vyskupų. Iš tikrųjų gal pirmininkė galėtų pakviesti ne tik Žemaičių grupės narius, bet ir visus Seimo narius, nes Žemaitija yra Lietuvos dalis, ir nemanau, kad čia reikia tik Žemaičių grupės nariams susirinkti. Nes bus nepatogu, jei Seimo narių bus gerokai mažiau negu svečių.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiamas Jurgi, aš pasakysiu, čia vyskupijos ir buvo idėja susitikti su Žemaičių grupe. Jie prašė pristatyti programą, prašė pristatyti darbus ir tikrai mielai kviečiame, kas pageidaujate, dalyvauti. Seimo nariai, išrinkti vienmandatėse ten, Žemaitijoje, kur įvardinau, turės kaip ir kalbėti, kas bus daroma savivaldybėse kitais 2019 metais, kurie skirti žemaičių paminėjimui, Žemaitijos 800 metų rašytiniuose šaltiniuose paminėjimui.

Aš galbūt atsiprašau, kad nepasakiau, kad čia būtent vyskupo tokia mintis, kad reikia sukviesti žemaičius, grupę. Taigi tikrai kviečiu visus, kas pageidaujate, dalyvauti. Mielai priimsime, vietos užteks.

PIRMININKĖ. Ačiū. Supratome, kad kviečiami visi Seimo nariai, kurie pageidauja susitikti su Telšių vyskupijos vyskupais ir kunigais.

Dabar registruojamės. Užsiregistravo 49 Seimo nariai.

Taigi 2018 m. balandžio 24 d. vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačas Jonas 87
Ačas Viktoras 87
Adomėnas Mantas 47, 72
Aleksna Virgilijus 31, 34
Andriukaitis Vytenis Povilas 58
Armonaitė Aušrinė 11, 27, 38, 39, 43, 45, 53, 74
Ažubalis Audronius 44
Ažuolas Valius 26
- Balsys Linas 36, 38, 40, 42
Baškienė Rima 7, 66, 72, 79
Baura Antanas 47, 48
Bernatonis Juozas 10, 39, 41, 45, 59, 62
Blužas Antanas 87
Brazausko Algirdas Mykolas 87
Bucevičius Saulius 85
Budbergytė Rasa 19
Butkevičius Algirdas 62
- Čijauskas Evaldas 59
Čimbaras Petras 8, 62
- Damašius Saulius 87
Degutienė Irena 50, 65
Dumbrava Algimantas 24, 82
Džiugelis Justas 25
- Gaižauskas Dainius 47, 70, 71, 72
Gedgaudas Vladas 87
Gedvainis Vytautas 87
Gentvilas Eugenijus 66, 67, 68, 70, 72, 73, 76
Gražulis Petras 21, 56, 59, 60, 63, 64, 65, 71, 76
Gudlinkis Rimantas 87
Gumuliaskas Arūnas 67, 68, 72, 73, 74, 75, 76, 77
- Imbrasas Juozas 53, 54
- Jakeliūnas Stasys 8, 19
Jarutis Jonas 8, 9, 15, 16, 17, 78
Jovaiša Eugenijus 9, 66, 67, 68, 69
Jovaiša Sergejus 33, 35, 69, 81, 82
Juknevičienė Rasa 71
Jurevičius Oleandas 87
- Kamblevičius Vytautas 64, 65, 85, 86
Kaminskas Darius 9
Karbauskis Ramūnas 8, 21, 22, 59, 64
Katkus Saulius 87
Kėvalas Kęstutis 87
- Kirkilas Gediminas 8, 50, 62
Kreivys Dainius 48
Kubilius Andrius 10, 13, 15, 18, 20, 21, 22, 44, 45, 56, 57, 65
Kukuraitis Linas 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28
- Landsbergis Gabrielius 7, 59, 63
Liesys Jonas 37, 40, 74, 81
Liutika Donatas 87
Lokas Džonas (Lock John) 12
- Maironis 74
Majauskas Mykolas 21, 23, 24, 30, 32, 34, 48, 60, 77, 81, 82
Maldeikienė Aušra 15, 16
Masiulis Rokas 50, 53, 54, 55
Matulas Antanas 19, 58, 59, 61, 76
Mažeika Kęstutis 8, 36, 37, 68, 70, 75
Meškauskas Julius 87
Miliūtė Rūta 28
- Narkevič Jaroslav 14, 15, 28, 61
Naujalis Juozas 75
Navickas Andrius 75, 76, 77, 78
Navickas Kęstutis 35, 36, 37
Navickienė Monika 24, 44, 77, 78
Nekrošius Arvydas 7, 25
- Olekas Juozas 12, 13, 14, 20, 24, 26, 32, 37, 54, 55, 56, 72, 73, 74
- Paksas Rolandas 65
Palionis Andrius 33, 70, 86
Paluckas Gintautas 59
Papirtienė Aušra 35, 80, 81, 82
Paulauskas Jonas 87
Petrauskienė Jurgita 29, 31, 32, 33, 34
Petrikas Narsutis 87
Popovienė Raminta 24, 26
Pranckietis Viktoras 66
Puidokas Mindaugas 41, 42, 43, 44, 45, 46, 61, 62
Pupinis Edmundas 27, 32, 34, 39, 40, 42, 78, 84, 85, 86
- Ramanauskas Modestas 87
Ramonas Arvydas 87
Rastenis Vytautas 63
Razma Jurgis 7, 16, 18, 19, 21, 53, 56, 59, 62, 63, 64, 69, 84, 86, 87
Rinkevičius Viktoras 23, 31, 35, 60

- Salamakinas Algimantas 33
Saudargas Paulius 36
Simonaitytė Ieva 75
Simulik Valerijus 10, 47, 48
Sinkevičius Rimantas 8, 62, 65
Sinkevičius Virginijus 40
Sysas Algirdas 18, 20, 24, 25, 28, 40, 42, 43, 45, 60, 64, 65, 78, 84
Skardžius Artūras 44, 55, 71, 86
Skvernelis Saulius 11, 18, 19, 62
Smirnovas Kęstutis 28, 34, 35
Stančikas Andriejus 8
Starkevičius Kazys 59
Stulginskis Aleksandras 66, 74
- Šakalienė Dovilė 19, 24
Šalaševičiūtė Rimantė 9, 86, 87
Šaltauskienė Svajonė 79
Šapoka Vilius 8
Šiaulienė Irena 7, 46
Šimonytė Ingrida 8, 86
- Širinskienė Agnė 9, 64, 82
Šiurys Juozas 87
Šneideraitis Haroldas 87
- Talmont Leonard 54
Tamašunienė Rita 66, 68
Tomilinas Tomas 7, 19, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 54, 55, 57, 59, 60
Trampas Donaldas (Trump Donald) 43
- Urbšys Povilas 10, 64
- Varžgalys Juozas 37, 83
Vasiliauskas Gediminas 79, 83, 84
Venckus Marius 87
Veryga Aurelijus 59
Viktoravičius Vilius 87
Vilniaus Gaonas (Zalmanas Eljahu ben Šlomo) 72
Vytautas Didysis 66
- Žemaitaitis Remigijus 47, 62, 71, 72, 74

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*